ಕೀರ್ತನ ದರ್ಪಣ

(ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಸಂಗೀತಶಾಸ್ತ್ರ)

*

ಸಂಪುಟ ೨

ಸಂಪಾದಕರು:
* ವಿ. ರಾಮರತ್ನಂ
* ಎಂ. ವಿ. ರತ್ನ
* ಆರ್. ಎಲ್. ಅನಂತರಾಮ

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಮಾಲೆ-೭೭

ಕೀರ್ತನದರ್ಪಣ

(ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಸಂಗೀತಶಾಸ್ತ್ರ : ಸಂಪುಟ-೨)

ಸಂಪಾದಕರು :

ಪ್ರೊ. ವಿ. ರಾಮರತ್ನಂ

ಎಂ. ವಿ. ರತ್ನ

ಆರ್. ಎಲ್. ಅನಂತರಾಮಯ್ಯ

1976

KIRTANA DARPANA Vol. II, compiled and edited by Prof. Smt. M. V. Ratna and Sri R. L. Anantharamaiah, first pub by the Director, Prasaranga, University of Mysore, crown quarto, Price, Rs. 25-00.

ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣ 1976

ಬೆಲೆ : ರೂ. 25-00

ಮುದ್ರಣ : ಶ್ರೀ ವೀರಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಶಿವರಾಂಪೇಟೆ, ಮೈಸೂರು-570001
ಪ್ರಕಾಶನ : ಡೈರೆಕ್ಟರ್, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು-570012

ಅರಿಕೆ

ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕಲಿಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಕೃತಿಗಳ ಶುದ್ಧ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥ, ಸಾರಾಂಶ, ಸ್ವರಪ್ರಸ್ತಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ಅಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆ ಸೂಚನೆಯ ನೇರಿಗೆ ತೆಲುಗು, ಸಂಸ್ಕೃತ, ತಮಿಳು, ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಶುದ್ಧರೂಪವನ್ನೂ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ, ಸಾರಾಂಶ ಮುಂತಾದ ಸಹಾಯಕ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡೆವು. ಇದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ಲಲಿತ ಕಲೆಗಳ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಇತರ ಸಂಗೀತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಪಾಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಿ-ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಹಂತದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುವ ರಾಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಮೂರು ಮೂರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಮೊದಲ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಬಿ. ಮ್ಯೂಸಿಕ್ ಹಾಗೂ ಎಂ. ಮ್ಯೂಸಿಕ್ ತರಗತಿಯ ಹಂತದ ಪಾಠ್ಯಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ನಡೆಸುವ ಸಂಗೀತ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಲಲಿತಕಲೆಗಳ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವವರಿಗೂ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗೀತ ಅಭ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೂ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಆಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಆದೇಶ ನೀಡಿ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಸಾರಾಂಗದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಡಾ. ಪ್ರಭುಶಂಕರ ಅವರಿಗೆ, ಅವರ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ, ಸಂಪಾದನ ಸಹಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ಈರೇಗೌಡರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಹಾರ್ದಿಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಡಲು ಶ್ರೀ ಮೀರಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ ಒಡೆಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಪಟ್ಟಿರುವ ಕಷ್ಟ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ನಿರ್ದುಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ಅವರು ಬಹಳ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಅವರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು.

—ಸಂಪಾದಕರು

ಪರಿವಿಡಿ

ಪ್ರವೇಶ		ix–xxx
ಭಾಗ ೧ :	ಜತಿಸ್ವರಗಳು	೧
	ಸ್ವರಜತಿಗಳು	೫
	ತಾನವರ್ಣಗಳು	೧೨
	ಪದವರ್ಣಗಳು	೧೬
	ಕೃತಿಗಳು	೨೩–೧೦೨
	ಪಂಚರತ್ನ ಕೀರ್ತನೆಗಳು	೧೦೩
	ರಾಗಮಾಲಿಕೆಗಳು	೧೧೫
	ಕ್ಷೇತ್ರಯ್ಯ ಪದಗಳು	೧೧೯
	ಜಾವಳಿಗಳು	೧೨೪
	ದೇವರನಾಮಗಳು	೧೨೬
	ವಚನಗಳು	೧೩೧
ಭಾಗ ೨ :	ಸ್ವರಪ್ರಸ್ತಾರ	೧೩೩–೩೯೬
	ತಿಲ್ಲಾನಗಳು	೩೯೭
ಸೂಚಿ		೪೧೧–೪೧೬

ಪ್ರವೇಶ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ಆತ್ಮೀಯ ಒಡನಾಡಿಗಳು. ಸರಸ್ವತಿಯ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳೆಂದು ಅವು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಸಂಗೀತದ ಭಾವಪುಷ್ಟಿಗೆ, ಅರ್ಥವ್ಯಕ್ತಿ ರಸಾನುಭೂತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಾಂಗತ್ಯ ಅನಿವಾರ್ಯ ಅಗತ್ಯ. ಆದರೆ ದುರದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ, ಬಾಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಹಾದು ಬರುವಾಗ ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪಗಳು ಕೆಟ್ಟು ಎಷ್ಟೋವೇಳೆ ಆಭಾಸಕಾರಕವಾಗಿ ಕಾಣುವುದುಂಟು. ಅಪಭ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಅಪಸ್ವರ ಕೇಳಿದಷ್ಟೇ ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಸಂಗೀತ ಕಲಿಯುವಾಗ ಮಹಾ ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರರು ರಚಿಸಿದ ಕೃತಿಗಳ ಶುದ್ಧರೂಪವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು ಎಂಬ ಹಿರಿದಾಶೆಯಿಂದ ಈ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಮಳೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತಾರಸಹಿತ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೃತಿಗಳಿವೆ. ಸ್ವಾತಿ ತಿರುನಾಳ್ ಕೃತಿ ಪ್ರಕಟಣ ಸಮಿತಿ, ತ್ರಿವೇಂದ್ರಂ ; ಮ್ಯೂಸಿಕ್ ಅಕಾಡಮಿ, ಮದರಾಸು ; ತಿರುಪತಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನ ಪ್ರಕಟನಾ ಮಂಡಲಿ ಮುಂತಾದುವು ಇಂಥ ಕೆಲವು. ಗಾಯಕಲೋಚನಂ, ಗಾನೇಂದುಶೇಖರಂ, ಗಾಯಕಸಿದ್ಧಾಂತಂ, ಗಾನಭಾಸ್ಕರ, ಸಂಗೀತ ರತ್ನಾವಳಿ, ಸಂಗೀತ ಸುಧಾಂಬುಧಿ, ಸಂಗೀತಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶಿನಿ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಸಂಕಲನಗಳು ಈ ಉಪಯುಕ್ತ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿವೆ. ಸ್ವರಪ್ರಸ್ತಾರ ಸಹಿತವಾಗಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚು ಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ, ಈ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವೂ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾದುದೂ ಆದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಮೈಸೂರು ಕೆ. ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರು, ಬಿ. ಕೆ. ಪದ್ಮನಾಭರಾಯರು, ಗಾನಕಲಾಸಿಂಧು ಎನ್. ಚನ್ನಕೇಶವಯ್ಯನವರು, ಗಾನ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರ ಆರ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿಯವರು, ವೀಣಾ ವಿದ್ವಾನ್ ಎಲ್. ರಾಜಾರಾಯರು, ರಾಳ್ಲಪಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮರು, ಬೆಳಕವಾಡಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು, ಶ್ರೀ ತಿಟ್ಟೆಕೃಷ್ಣಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಜನ ಮಹನೀಯರು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಸಂಗೀತ ಕಲಾಭಿವರ್ಧಿನೀ ಸಭಾ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ಗಾನಕಲಾ ಪರಿಷತ್ತು, ಗುರುಗುಹ ಗಾನನಿಲಯ ಇವು ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿವೆ.

ಲಲಿತಕಲಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಹಾಗೂ ಇತರ ಕಾಲೇಜುಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರೀ–ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, ಬಿ. ಮ್ಯೂಸಿಕ್, ಎಂ. ಮ್ಯೂಸಿಕ್ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿರುವ ಪಾಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಯ್ಕೆಯ ಅವಕಾಶವಿರುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಮೂರು ಮೂರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವರಪ್ರಸ್ತಾರ ಸಹಿತ, ಅರ್ಥ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಿತ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪುಟಗಳಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪದಶಃ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಹಾಡುವಾಗ ಪದ ವಿಭಜನೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ಅರ್ಥವ್ಯಕ್ತಿ ಕೆಡುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗದಂತೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ವಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೃತಿಗೂ ಮೊದಲು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಆಮೇಲೆ ಅನ್ವಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ, ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆಮೇಲೆ ಸ್ವರಪ್ರಸ್ತಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ, ಸಂಗೀತ ಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೂ ತುಂಬ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ತಾತ್ವಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಸುಧಾ ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತಿ ಸಂಪುಟಗಳು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆಂದು ಆಶಿಸಿದೆ. ಈ ಮಾಲಿಕೆಯ ಮೂರನೆಯ ಸಂಪುಟವು ಎಂ. ಮ್ಯೂಸಿಕ್ ಪದವಿ ತರಗತಿಯ ಪಾಠ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದು ಈಗ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಒಂದೊಂದು ರಾಗದಲ್ಲೂ ಮೂರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ, ಮುಂದೇ ಇದೇ ರಾಗ

ಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಾರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧರೂಪದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ ಅಭ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಅಯ್ಕೆಯ ಅವಕಾಶವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದೆ.

ಈ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಆಕರಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದೆ :

1.	ಸಂಗೀತ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪ್ರದರ್ಶಿನಿ	ಸುಬ್ಬರಾಮ ದೀಕ್ಷಿತರು
2.	ಗಾನಭಾಸ್ಕರ	ಕೆ. ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್
3.	ಪಲ್ಲವಿ ಸ್ವರಕಲ್ಪವಲ್ಲಿ	ವೀಣಾ ಕುಪ್ಪಯ್ಯರ್
4.	ತ್ಯಾಗರಾಜ ಹೃದಯ (3 ಭಾಗಗಳು)	ಕೆ. ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್
5.	ಸಂಗೀತ ಸುಧಾಂಬುಧಿ	,,
6.	ಸಂಗೀತ ರತ್ನಾವಳಿ	,,

* * * * *

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ 6 ಜತಿಸ್ವರಗಳು, 7 ಸ್ವರಜತಿಗಳು, 12 ತಾನವರ್ಣಗಳು, 6 ಪದವರ್ಣಗಳು, 35 ರಾಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ 105 ಕೃತಿಗಳು, ತ್ಯಾಗರಾಜರ ಪಂಚರತ್ನ ಕೀರ್ತನೆಗಳು, 6 ರಾಗಮಾಲಿಕೆಗಳು, 6 ಕ್ಷೇತ್ರಯ್ಯ ಪದಗಳು, 6 ಜಾವಳಿಗಳು, 8 ದೇವರನಾಮಗಳು, 7 ವಚನಗಳು ಮತ್ತು 11 ತಿಲ್ಲಾನಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಬಿ. ಮ್ಯೂಸಿಕ್ ಮೂರೂ ವರ್ಷಗಳ ಪಾಠ್ಯಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ.

* * * * *

ರಾಗ ಪರಿಚಯ :

1 **ಭೌಳಿ :** ಈ ರಾಗವು ಸ ರಿ ಗ ಪ ದ ಸಾ–ಸ ನಿ ದ ಪ ಗ ರಿ ಸಾ ಎಂಬ ಔಡವ–ಷಾಡವ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ 15ನೇ ಮೇಳವಾದ ಮಾಯಾಮಾಳವಗೌಳದಲ್ಲಿ ಜನ್ಯರಾಗವಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಷಡ್ಜ, ಶುದ್ಧ ರಿಷಭ, ಅಂತರಗಾಂಧಾರ, ಪಂಚಮ, ಶುದ್ಧ ದೈವತ, ಕಾಕಲಿನಿಷಾದ ಸ್ವರಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ದ್ವಿತೀಯ ಘನಪಂಚಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಈ ರಾಗ ರಕ್ತಿರಾಗವೂ ಮತ್ತು ಮಂಗಳಕರವಾದ ರಾಗವೂ ಹೌದು. ರಿ, ಗ, ದ ಸ್ವರಗಳು ರಾಗ ರಂಜಕ ಸ್ವರಗಳು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದರೆ ರಂಜನೀಯ. ಮೇಲುಕೋನಯ್ಯ–ಎಂಬ ತ್ಯಾಗಯ್ಯನವರ ರಚನೆಯೂ, ಪಾರ್ವತಿನಾಯಕ–ಎಂಬ ಆದಿತಾಳದ ಸ್ವಾತಿ ತಿರುನಾಳ್ ಮಹಾರಾಜರು ರಚಿಸಿದ ರಚನೆಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವೂ ಜನಪ್ರಿಯವೂ ಆಗಿವೆ.

ಸಂಚಾರ : ಪಗರಿಗರಿಸಾ ರಿಸನ್ನಿದಾ ದ್ಧಸರಿಗಾ ಗಪದಪದಾ ಪಗಪದಸಾ ಪದಸರಿಗಾ ರಿಪಗರಿಸಾ ಸನಿದಾ ಪದಾ ದಪಗಪಗರೀ ಪಗರಿಸಾ

2 **ಶ್ರೀರಾಗ :** ಈ ರಾಗವು ಆಧುನಿಕ ಲಕ್ಷಣರೀತ್ಯಾ 22ನೇ ಖರಹರಪ್ರಿಯದಲ್ಲಿ ಜನ್ಯವಾಗಿ ಷಾಡವ ವಕ್ರಸಂಪೂರ್ಣ ರಾಗ ಎನಿಸಿದೆ. ಘನರಾಗಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ರಾಗ. ಗ ಮತ್ತು ದ ಗಳು ಆರೋಹಣದಲ್ಲಿ ವರ್ಜ್ಯ. ಈ ರಾಗದ ಸ್ವರ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಳೈಸತಕ್ಕ ಸ್ವರಗಳು ಷಡ್ಜ, ಚತುಶ್ರುತಿ ರಿಷಭ, ಸಾಧಾರಣ ಗಾಂಧಾರ, ಶುದ್ಧ ಮಧ್ಯಮ, ಪಂಚಮ, ಚತುಶ್ರುತಿ ದೈವತ, ಮತ್ತು ಕೈಶಿಕಿ ನಿಷಾದಗಳು. ರಿಷಭವು ಅಂಶಸ್ವರ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಮಂಗಳಕರ ರಾಗ. ಶ್ರೇಣಿಯು ಸರಿಮಪನಿಪ–ಸನಿಪದನಿ ಪಮರಿಗಾರಿಸ ಎಂದಿರುತ್ತದೆ. ತ್ಯಾಗರಾಜರ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ "ಪದನಿ" ಪ್ರಯೋಗವು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಚನೆಗಳು ಈ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವುವೆಂದರೆ,

ವರ್ಣ	ಸಾಮಿನಿನ್ನೆ	ಆದಿ	
ಕೀರ್ತನೆ	ನಾಮಕುಸುಮ	ಆದಿ	ತ್ಯಾಗರಾಜರು
,,	ಶ್ರೀಮೂಲಾಧಾರ	,,	ದೀಕ್ಷಿತರು

ಕೀರ್ತನೆ	ವನಜಾಸನ	ರೂಪಕ	ಸುಬ್ಬರಾಯಶಾಸ್ತ್ರಿ
,,	ಶ್ರೀಕಮಲಾಂಬಿಕೆ	ಖಂಡಏಕ	ದೀಕ್ಷಿತರು
ಪಂಚರತ್ನ ಕೃತಿ	ಎಂದರೋ ಮಹಾನುಭಾವುಲು	ಆದಿ	ತ್ಯಾಗರಾಜರು

ಸಂಚಾರ : ರೀಗರಿಸನಿಧಾನಿಸ_ಸಾರಿಗರಿಸನಿಪ–ರಿಮೂಪನಿಪ_ಪನಿಸನಿಸಾ_ನಿಸರಿಗಾರಿಸನಿಪಾ, ರಿಗರಿಸಾನಿಪದನಿಪಮ_ರಿಗಾರಿಸ

3 ಆರಭಿ : ಇದು 29ನೇ ಧೀರ ಶಂಕರಾಭರಣದಲ್ಲಿ ಜನ್ಯ. ಸ ರಿ ಮ ಪ ದ ಸ-ಸ ನಿ ದ ಪ ಮ ಗ ರಿ ಸ ಎಂದು ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ರಾಗ ಔಡವ–ಸಂಪೂರ್ಣ ರಾಗ. ಆರೋಹದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಾರ ನಿಷಾದಗಳನ್ನು ವರ್ಜ್ಯಮಾಡಿ ಘನರಾಗಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಉಪಾಂಗ ರಾಗ. ರಿ ಮ ದ ಗಳು ಜೀವಸ್ವರಗಳು. ಷಡ್ಜ ಮತ್ತು ಪಂಚಮಗಳಲ್ಲದೆ ಚ-ರಿ, ಅಂ–ಗಾಂ, ಶು-ಮ, ಚ-ದೈ, ಕಾ-ನಿ. ಗಳು ಈ ರಾಗದ ಸ್ವರಗಳು. ಜಂಟಿಸ್ವರ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ರಂಜನೀಯ.

ಗೀತ	ರೇರೇ ಶ್ರೀರಾಮ	ತ್ರಿಪುಟ	
ವರ್ಣ	ಸರಸಿಜಮುಖಿ	ಆದಿ	ಪಲ್ಲವಿ ದೊರೆಸ್ವಾಮಯ್ಯರ್
ಕೀರ್ತನೆ	ಪಾಹಿಪರ್ವತ	ಆದಿ	ಸ್ವಾತಿ ತಿರುನಾಳ್
,,	ಚಾಲಕಲ್ಲಲಾಡುಕೊನ್ನ	,,	ತ್ಯಾಗರಾಜ
,,	ಓ ರಾಜೀವಾಕ್ಷ	ಛಾಪು	,,
,,	ಸಾಧಿಂಚನೆ	ಆದಿ	,,
,,	ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ	,,	ಮುತ್ತಯ್ಯ ಭಾಗವತರು.

ಸಂಚಾರ : ದಪಾಮಗರಿಸರೀ_ಸರಿಮಗರೀ ಸನಿಧಾ_ಧಸರಿಪಮಗರೀ–ಮಪದಸಾನಿದಾ–ದದಸಸರಿರಿಸನಿದಾ_ ರೀಸಮಗರೀ_ರಿಸರೀದಸಾಪದಾ_ಮಪಮಗರೀ ಧಧರೀಧಸಾ.

4 ರಾಮಪ್ರಿಯ : 52ನೇ ಜನಕರಾಗವಾದ ರಾಮಪ್ರಿಯವು ಕ್ರಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಶು–ರಿ, ಅಂ-ಗಾಂ, ಪ್ರ–ಮ, ಚ–ದೈ, ಕೈ–ನಿ ಗಳಾದ ವಿಕೃತಿ ಸ್ವರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ. ಮತ್ತು ಪ ಗಳಾದ ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

5 ಸಿಂಹೇಂದ್ರ ಮಧ್ಯಮ : 10ನೇ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ 3ನೆಯದಾದ ಈ ರಾಗವು 57ನೇ ಜನಕರಾಗ. ಸ ಮತ್ತು ಪ ಗಳೊಡನೆ ಚ-ರಿ, ಸಾ_ಗಾಂ, ಪ್ರ–ಮ, ಶು_ದೈ, ಕಾ–ನಿ ಗಳು ಈ ರಾಗದ ಸ್ವರಸ್ಥಾನಗಳು. ಗ_ಮ–ನಿ ಗಳು ಜೀವಸ್ವರಗಳು.

6 ಪುನ್ನಾಗವರಾಳಿ : 8ನೇ ಮೇಳವಾದ ಹನುಮತೋಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂಗ ಜನ್ಯ. ನಿಷಾದಾಂತ್ಯರಾಗ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೈ–ನಿ, ಷಡ್ಜ, ಶು–ರಿ, ಸಾ_ಗಾಂ, ಶು_ಮ, ಪಂ, ಶು-ದೈ, ಕೈ–ನಿ ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಗರಿಗಮಾ ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಚ_ರಿ ವು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ದೀರ್ಘ ನಿಷಾದ, ಗಾಂಧಾರಗಳು ರಾಗ ಛಾಯಾ ಸ್ವರಗಳು.

7 ಗೌರೀಮನೋಹರಿ : ಮೇಳಕರ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ 23ನೇ ಜನಕರಾಗ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಆರೋಹ ಅವರೋಹ ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಚ_ರಿ, ಸಾ–ಗಾಂ, ಶು_ಮ, ಪಂ, ಚ–ದೈ, ಕಾ_ನಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ರಂಜನೀಯ ವಾದ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ರಾಗ.

8 ಲತಾಂಗಿ : 63ನೇ ಜನಕರಾಗ ಲತಾಂಗಿ. 11ನೇ ರುದ್ರ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ರಾಗ. ಕ್ರಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಷಡ್ಜ, ಚ-ರಿ, ಅಂ-ಗಾಂ, ಪ್ರ-ಮ, ಪಂ, ಶು-ದ್ಬೈ, ಕಾ-ನಿ ಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

9 ವಾಚಸ್ಪತಿ : 64ನೇ ಜನಕರಾಗ. ಕ್ರಮಸಂಪೂರ್ಣ ಆರೋಹ ಅವರೋಹಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ರಾಗಕ್ಕೆ ಚ-ರಿ, ಅಂ-ಗಾಂ, ಪ್ರ-ಮ, ಪಂಚಮ, ಚ-ದ್ಬೈ, ಕೈ-ನಿ ಗಳು ಸ್ವರಸ್ಥಾನಗಳು. ರಂಜನೀಯವಾದ ಪ್ರತಿಮಧ್ಯಮ ಮೇಳ ರಾಗ.

10 ಹುಸೇನಿ : ಸ ರಿ ಗ ಮ ಪ ಮ ಪ ನಿ ದಾ ನಿ ಸ-ಸ ನಿ ದ ಪ ಮಾ ಗ ರಿ ಸ

22ನೇ ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಜನ್ಯವಾದ ಹುಸೇನಿಯು ಷಡ್ಜ, ಚ-ರಿ, ಸಾ-ಗಾಂ, ಶು-ಮ, ಪಂ, ಚ-ದ್ಬೈ, ಕೈ-ನಿ. ಗಳಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯಸ್ವರವಾದ ಶುದ್ಧದ್ಬೈವತವನ್ನು ಪದನಿ ಪದಪ, ಸನೀದಪ ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ರಿ, ಮ, ನಿ ಗಳು ಜೀವಸ್ವರಗಳು. ವಕ್ರಸಂಪೂರ್ಣರಾಗ.

11 ಅಠಾಣ : ಸ ರಿ ಮ ಪ ನಿ ಸ-ಸ ನಿ ದಾ ಪ ಮ ಪ ಗಾ ಮ ರಿ ಸ . ಎಂದು ಔಡವ ವಕ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಠಾಣ 29ನೇ ಧೀರ ಶಂಕರಾಭರಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂಗ ಜನ್ಯ. ಸ ಮತ್ತು ಪ ಗಳಲ್ಲದೆ ಚ-ರಿ, ಸಾ-ಗಾಂ, ಅಂ-ಗಾ, ಶು-ಮ, ಪಂ, ಚ-ದ್ಬೈ, ಕೈ-ನಿ ಮತ್ತು ಕಾ-ನಿ ಗಳು ಈ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಸ್ವರಸ್ಥಾನಗಳು ಕೈ. ನಿ ಮತ್ತು ಸಾ-ಗಾಂ ಗಳು ಅನ್ಯಸ್ವರ. ದ್ಬೈವತವು ಜೀವಸ್ವರ. ವೀರ ರಸಪ್ರಧಾನ ರಾಗ.

12 ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ : 17ನೇ ಸೂರ್ಯಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಜನ್ಯ. ಸ ರಿ ಗ ಮ ಪ ದ ನಿ ಸ-ಸ ದಾ ಪ ಮ ಗ ರಿ ಸ (ಸ ನಿ ಸ ದಾ ಪ ಮ ಗ ಪ ಮ ಗ ರಿ ಸ) ಭಾಷಾಂಗ ರಾಗ. ಕೈ-ನಿ ಅನ್ಯಸ್ವರ. ಸ, ಪ ಗಳಲ್ಲದೆ ಶು-ರಿ, ಅಂ-ಗಾಂ, ಶು-ಮ, ಚ-ದ್ಬೈ, ಕಾ-ನಿ ಗಳು ಈ ರಾಗದ ಸ್ವರಸ್ಥಾನಗಳು. ಮಂಗಳಕರ ರಾಗ. ದ ನೀ ದ , ಪ ದ ನಿ ದ ಪಾ, ಸ ನಿ ದ ನೀ ದ ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಶಿಕಿ ನಿಷಾದವು ಬರುತ್ತದೆ. ಪ ಮ ದಾ ನಿ ಸ , ಸ ನಿ ಧ ನೀ ದ ಪ ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ವಿಶೇಷ ಹಾಗೂ ರಂಜನೀಯ.

13 ಮಲಯ ಮಾರುತ : 16ನೇ ಚಕ್ರವಾಕದಲ್ಲಿ ಷಾಡವ ಜನ್ಯರಾಗ. ಸ ರಿ ಗ ಪ ದ ನಿ ಸ , ಸ ನಿ ದ ಪ ಗ ರಿ ಸ ಎಂದು ಆರೋಹ ಅವರೋಹಗಳು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಜ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಷಡ್ಜ, ಶು-ರಿ, ಅಂ-ಗಾಂ, ಪಂ, ಚ-ದ್ಬೈ , ಕೈ-ನಿ ಗಳು ಈ ರಾಗದ ಸ್ವರಸ್ಥಾನಗಳು. ದ್ಬೈವತವು ಜೀವಸ್ವರ.

14 ಷಣ್ಮುಖಪ್ರಿಯ : 56ನೇ ಜನಕರಾಗ. 10ನೇ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ರಾಗ. ಕ್ರಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಷಡ್ಜ, ಚ-ರಿ, ಸಾ-ಗಾಂ, ಪ್ರ-ಮ, ಪಂ, ಶು-ದ್ಬೈ, ಕೈ-ನಿ ಗಳು ಸ್ವರ ಸ್ಥಾನಗಳು. ರಿ ಗ ಮ ನಿ ಗಳು ರಾಗ ಛಾಯಾ ಸ್ವರಗಳು.

15 ಶಹನ : 28ನೇ ಹರಿಕಾಂಭೋದಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಯವಾಗಿ ಉಭಯ ವಕ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣರಾಗವಾದ ಶಹನ ಸ ರಿ ಗ ಮ ಪ ಮ ದಾ ನಿ ಸ . ಸ ನಿ ಸ ದ ಪ ಮ ಗಾ ಮ ರಿ ಸ . ಎಂಬ ಸ್ವರಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಷಡ್ಜ, ಚ-ರಿ, ಅಂ-ಗಾಂ, ಶ-ಮ, ಪಂ, ಚ-ದ್ಬೈ, ಕೈ-ನಿ ಗಳು ಈ ರಾಗದ ಸ್ವರಸ್ಥಾನಗಳು.

16 ನಾಟಕುರಂಜಿ : ಸ ರಿ ಗ ಮ ನಿ ದ ನಿ ಪ ದ ನಿ ಸಾ-ಸ ನಿ ದ ಮ ಗ ಮ ಪ ಗ ರಿ ಸಾ ಎಂದು ವಕ್ರ ಆರೋಹ ಅವರೋಹಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ರಾಗವು 28ನೇ ಹರಿ ಕಾಂಭೋದಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಯ. ಷಡ್ಜ, ಚ-ರಿ, ಅಂ-ಗಾಂ, ಶು-ಮ , ಪಂ, ಚ-ದ್ಬೈ , ಕೈ-ನಿ ಗಳು ಈ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೃತಿ ಸ್ವರಗಳು. ಈ ಉಪಾಂಗ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಗ . ಮ . ನಿ ಗಳು ರಾಗ ಛಾಯಾ ಸ್ವರಗಳು.

17 ನಾಟ : ಸ ರಿ ಗ ಮ ಪ ದ ನಿ ಸ–ಸ ನಿ ಪ ಮ ರಿ ಸ . ಎಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಔಡವ ರಾಗವಾದ ಈ ನಾಟರಾಗವು 36 ನೇ ಚಲನಾಟದಲ್ಲಿ ಉಪಾಂಗ ಜನ್ಯ. ಷಡ್ಜ, ಷಟ್‌ಶ್ರುತಿ ರಿಷಭ, ಅಂತರ ಗಾಂಧಾರ, ಶುದ್ಧ ಮಧ್ಯಮ, ಪಂಚಮ, ಷಟ್‌ಶ್ರುತಿ ಧೈವತ. ಕಾಕಲಿ ನಿಷಾದಗಳು ಈ ರಾಗದ ಸ್ವರಸ್ಥಾನಗಳು. ಘನರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

18 ಮುಖಾರಿ : ಸ ರಿ ಮ ಪ ನಿ ದ ಸ–ಸ ನಿ ದ ಪ ಮ ಗ ರಿ ಸ. ಎಂದು ಆರೋಹ ಅವರೋಹಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮುಖಾರಿಯು 22ನೇ ಖರಹರ ಪ್ರಿಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂಗಜನ್ಯ. ವಕ್ರ-ಷಾಡವ ಸಂಪೂರ್ಣರಾಗ. ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ವರಗಳೊಂದಿಗೆ ಚ–ರಿ, ಸಾ–ಗಾಂ, ಶು–ಮ, ಚ–ಧೈ, ಶು–ಧೈ, ಕೈ–ನಿಗಳು ಈ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಸ್ವರಗಳು. ರಿ . ಗ . ದ . ನಿ ಗಳು ರಾಗ ಛಾಯ ಸ್ವರಗಳು. ನಿ ದ ಮ, ಪ ದ ಸ ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯೋಗಗಳು. ಸ ನಿ ದ ಸಾ, ರಿ ಮ ಪ ನಿ ದ ಪಾ, ಮ ಪ ದ ಪ ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಸ್ವರ ಶುದ್ಧ ಧೈವತವು ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಶೋಕ ರಸಪ್ರಧಾನ ರಾಗ.

19 ಮಧ್ಯಮಾವತಿ : ಸ ರಿ ಮ ಪ ನಿ ಸ–ಸ ನಿ ಪ ಮ ರಿ ಸ ಎಂದ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಔಡವ ರಾಗವಾದ ಮಧ್ಯಮಾವತಿ 22 ನೇ ಮೇಳವಾದ ಖರಹರ ಪ್ರಿಯದಲ್ಲಿ ಜನ್ಯ ಉಪಾಂಗ ರಾಗ. ಷಡ್ಜ, ಚ–ರಿ, ಶು–ಮ, ಪಂ, ಕೈ–ನಿ ಗಳು ಈ ರಾಗದ ಸ್ವರ ಸ್ಥಾನಗಳು. ಮಂಗಳಕರವಾದ ರಾಗ.

20 ವಸಂತ : ಸ ಮ ಗ ಮ ದ ನಿ ಸ–ಸ ನಿ ದ ಮ ಗ ರಿ ಸ. ಆಧುನಿಕರ ರೀತ್ಯಾ 17 ನೇ ಮೇಳ ಸೂರ್ಯಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಜನ್ಯ. ವಕ್ರ ಔಡವ ಷಾಡವ ರಾಗ. ಉಪಾಂಗ ರಾಗವಾದ ವಸಂತದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಾರ, ಮಧ್ಯಮ, ಧೈವತಗಳು ರಾಗ ಛಾಯಾ ಸ್ವರಗಳು. ಸಮ ಗಮ, ದನಿದಮಗಳು ರಂಜಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳು. ಷಡ್ಜ, ಶು–ರಿ, ಅಂ–ಗಾ, ಶು–ಮ ಪಂ, ಚ–ಧೈ, ಕಾ–ನಿ ಗಳು ಈ ರಾಗದ ಸ್ವರಸ್ಥಾನಗಳು ಪಂಚಮ ವರ್ಜ್ಯ ರಾಗ. ಆರೋಹಣದಲ್ಲಿ ರಿಷಭ ವರ್ಜ್ಯ.

21 ಯದುಕುಲ ಕಾಂಭೋದಿ : ಸ ರಿ ಮ ಪ ದ ಸ–ಸ ನಿ ದ ಪ ಮ ಗ ರಿ ಗ ಸ. ಎಂದು ಶ್ರೇಣಿಯುಳ್ಳ ಈ ರಾಗ 28 ನೇ ಹರಿ ಕಾಂಭೋಜಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂಗ ರಾಗ. ಷಡ್ಜ ಗ್ರಹಸ್ವರ. ಔಡವ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಾಗವಾದ ಈ ರಾಗವು ಗ್ರಾಮ್ಯ ಸಂಗೀತದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದುದೆಂತಲೂ ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ರಾಗವಾದ ಇದರಲ್ಲಿ ನಿ ಗಳು ಆರೋಹಣದಲ್ಲಿ ವರ್ಜ್ಯ. ಷ, ಚ–ರಿ, ಅಂ–ಗಾಂ, ಶು–ಮ, ಚ–ಧೈ, ಕೈ–ನಿಷಾದಗಳು ಈ ರಾಗದ ಸ್ವರ ಸ್ಥಾನಗಳು. ರಿ . ನಿ ಗಳು ದೀರ್ಘವಾದವು, ಮ, ಧೈ, ಗಾಂ, ನಿ. ಗಳು ಛಾಯಾ ಸ್ವರ.

22 ಕಾಂಭೋಜಿ : ಸ ರಿ ಗ ಮ ಪ ದ ಸ ಸ ನಿ ದ ಪ ಮ ಗ ರಿ ಸ. ಎಂಬ ಶ್ರೇಣಿಯುಳ್ಳ ಇದು 28 ನೇ ಹರಿ ಕಾಂಭೋಜಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂಗ ಜನ್ಯ. ಷಾಡವ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಾಗ. ನಿಷಾದವು ಆರೋಹದಲ್ಲಿ ವರ್ಜ್ಯ. ಮ . ದ . ನಿ ಗಳು ರಾಗ ಛಾಯಾ ಸ್ವರಗಳು. ಸ ನಿ ಪ ದ ಸ ಎಂಬಲ್ಲಿ ನಿಷಾದವು ಅನ್ಯಸ್ವರವಾದ ಕಾಕಲಿ ನಿಷಾದವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಷಡ್ಜ, ಚ–ರಿ, ಅಂ–ಗಾಂ, ಶು–ಮ, ಪಂ, ಚ–ಧೈ, ಕೈ–ನಿ ಮತ್ತು ಕಾ. ನಿಷಾದವು ರಾಗದ ಸ್ವರಗಳು. ಮೂರ್ಛನಾ ಕಾರಕ ರಾಗ.

23 ಕಾನಡ : 22ನೇ ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಜನ್ಯ. ಸ ರಿ ಗ ಮ ದ ನಿ ಸ–ಸ ನಿ ಸ ದ ಪ ಮ ಗಾ ಮ ರಿ ಸ ಎಂದು ಆರೋಹ ಅವರೋಹಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಷಡ್ಜ, ಚ–ರಿ, ಸಾ–ಗಾಂ, ಶು–ಮ, ಪಂ, ಚ–ಧೈ, ಕೈ–ನಿ,ಗಳು ಮೇಳೈಸುತ್ತವೆ. ಷಾಡವ-ವಕ್ರಸಂಪೂರ್ಣರಾಗ. ಗ. ದ. ನಿಗಳು ರಾಗಛಾಯಾಸ್ವರಗಳು. ದೀರ್ಘ ಗಾಂಧಾರ, ಮತ್ತು ಧೈವತಗಳು ರಾಗಭಾವವನ್ನು ಸ್ಫುರಿಸುತ್ತವೆ. ಮ ಪ ದ, ನಿ ಸ ಮ ಸ ನಿ ಪ, ದ ನಿ ಪ ಗಳು ರಾಗ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಾರಗಳು.

24 ಬೇಗಡೆ : ಸ ಗ ರಿ ಗ ಮ ಪ ದ ಪ ಸಾ–ಸ ನೀ ದ ಪ ಮಾ ಗ ರಿ ಸಾ. 29ನೇ ಧೀರಶಂಕರಾಭರಣದಲ್ಲಿ ಜನ್ಯವಾದ ಈ ರಾಗ ವಕ್ರಷಾಡವ ಸಂಪೂರ್ಣರಾಗ. ಉಪಾಂಗ ರಾಗವಾದ ಈ ಇದರಲ್ಲಿ ಷಡ್ಜ, ಚ–ರಿ, ಅಂ–ಗಾಂ,

ಶು–ಮ, ಪಂ, ಚ–ದ್ಧೈ, ಕಾ–ನಿ ಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಮ. ದ. ನಿ ಗಳು ರಾಗ ಛಾಯಾ ಸ್ವರಗಳು. ದ ಪ ಮ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮವು ಸ್ವಲ್ಪ ತೀವ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅನುಭವ ವೇದ್ಯವಾದ ರಾಗ. ನಿಷಾದ ಮಧ್ಯಮಗಳು ರಾಗದ ಬಹು ರಂಜನೀಯ ಸ್ವರಗಳಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ವೇದ್ಯವಾಗಿ ಹಾಡತಕ್ಕರಾಗ. ಸ ನಿ ದ ನಿ ಸಾ ಎಂಬುದು ರಂಜಕ ಪ್ರಯೋಗ.

25 **ಸಾವೇರಿ :** ಔಡವ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಾಗವಾದ ಸಾವೇರಿ 15ನೇ ಮಾಯಾಮಾಳವ ಗೌಳದಲ್ಲಿ ಉಪಾಂಗ ಜನ್ಯ. ಷಡ್ಜ, ಶು–ರಿ, ಅಂ–ಗಾ, ಶು–ಮ, ಪಂ, ಶು–ದ್ಧೈ, ಕಾ–ನಿ ಗಳು ಈ ರಾಗದ ಸ್ವರಸ್ಥಾನಗಳು. ಗ. ಮತ್ತು ದ ಗಳು ಆರೋಹದಲ್ಲಿ ವರ್ಜ್ಯ. ರಿ ಮ ದ ಗಳು ರಾಗಛಾಯಾಸ್ವರಗಳು. ಬೆಳಗ್ಗೆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸತಕ್ಕ ರಾಗ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕರುಣಾ ರಸ ಪ್ರಧಾನರಾಗ.

26 **ನೀಲಾಂಬರಿ :** ಸ ರಿ ಗ ಮ ಪ ದ ಪ ನಿ ಸಾ–ಸ ನಿ ಪ ಮ ಗ ರಿ ಗ ಸಾ ಎಂದು ಆರೋಹ ಅವರೋಹ ಹೊಂದಿರುವ ಈ ರಾಗಕ್ಕೆ ಷಡ್ಜ, ಚ–ರಿ, ಅಂ–ಗಾ, ಶು–ಮ, ಪಂ, ಚ–ದ್ಧೈ, ಕಾ–ನಿ ಮತ್ತು ಕೈಶಿಕಿ ನಿಷಾದಗಳು ರಾಗದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಸ್ವರಗಳು. 29ನೇ ಧೀರ ಶಂಕರಾಭರಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂಗ–ಜನ್ಯ ಔಡವ ಉಭಯವಕ್ರ ರಾಗ. ಪನಿದನಿ, ಪ ದ ನಿ ದ ನಿ ಪ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕೈಶಿಕಿನಿಷಾದವು ಅನ್ಯಸ್ವರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಿ. ಮ. ನಿ.ಗಳು ರಾಗ ಛಾಯಾಸ್ವರಗಳು. ಮಂದ್ರ ಸ್ಥಾಯಿ ನಿಷಾದಕ್ಕೆ ಕೆಳಗೆ ಸಂಚಾರವಿಲ್ಲ.

27 **ಆನಂದ ಭೈರವಿ :** ಸ ಗ ರಿ ಗ ಮ ಪ ದ ಪ ಸ-ಸ ನಿ ದ ಪ ಮ ಗ ರಿ ಸ

ಎಂದು ಆರೋಹ ಅವರೋಹಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ರಾಗವು 20 ನೇ ಮೇಳ ರಾಗವಾದ ನಠಭೈರವಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂಗ ಜನ್ಯ. ಷಡ್ಜ, ಚ–ರಿ, ಸಾ–ಗಾಂ, ಅಂ–ಗಾಂ, ಶು–ಮ, ಪಂ, ಶು–ದ್ಧೈ, ಚ–ದ್ಧೈ, ಕೈ–ನಿ, ಮತ್ತು ಕಾ–ನಿ ಗಳು ಈ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಸ್ವರಗಳು. ಮಂದ್ರನಿಷಾದಕ್ಕೆ ಕೆಳಗೆ ಸಂಚಾರವಿಲ್ಲ.

28 **ಕೀರವಾಣಿ :** 21 ನೇ ಮೇಳರಾಗವಾದ ಕೀರವಾಣಿ 4ನೇ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ 3ನೇ ರಾಗ. ಕ್ರಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಷಡ್ಜ, ಚ–ರಿ, ಸಾ–ಗಾಂ, ಶು–ಮ, ಪಂ, ಶು–ದ್ಧೈ, ಕಾ–ನಿಷಾದಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ರಿ. ಪ. ನಿ ಗಳು ರಾಗಛಾಯಾ ಸ್ವರಗಳು. ರಂಜನೀಯವಾದ ಮೂರ್ಛನಾಕಾರಕ ಮೇಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

29 **ದರ್ಬಾರು :** ಸ ರಿ ಮ ಪ ದ ನಿ ಸ–ಸ ನೀ ದ ಪ ಮ ರಿ ಗಾ ಗಾ ರಿ ಸ ಷಾಡವ ವಕ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣರಾಗವಾದ ದರ್ಬಾರ್, ಷಡ್ಜ, ಚ–ರಿ, ಸಾ–ಗಾಂ, ಶು–ಮ, ಪಂ, ಚ–ದ್ಧೈ, ಮತ್ತು ಕೈಶಿಕಿ ನಿಷಾದಗಳನ್ನು ಸ್ವರಸ್ಥಾನವನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ದೀರ್ಘನಿಷಾದ ಗಾಂಧಾರಗಳು ರಾಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಶೋಭೆಯನ್ನೆ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಗ. ನಿ ಗಳು ರಾಗಛಾಯಾ ಸ್ವರಗಳು. ಉಪಾಂಗರಾಗ.

30 **ರೀತಿಗೌಳ :** 22ನೇ ಮೇಳವಾದ ಖರಹರ ಪ್ರಿಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂಗ ಜನ್ಯ. ಸ ಗ ರಿ ಗ ಮ ನಿ ದ ಮ ನಿ ನಿ ಸಾ–ಸ ನಿ ದ ಮ ಗ ಮ ಪ ಮ ಗ ರಿ ಸಾ. ಎಂದು ವಕ್ರ ಆರೋಹ ಅವರೋಹಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಷಡ್ಜ, ಚ–ರಿ, ಸಾ–ಗಾಂ, ಶು–ಮ, ಪಂ, ಚ–ದ್ಧೈ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ಧೈವತ ಅನ್ಯಸ್ವರವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ನಿನಿಸಾ ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗವು ಆರೋಹದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ರಾಗಭಾವವನ್ನು ಸ್ಫುರಿಸುತ್ತದೆ. ಗಮನಿ ಗಳು ರಾಗ ಛಾಯಾ ಸ್ವರಗಳು ನಿಪನಿನಿಸಾ, ಮನಿನಿಸಾ, ಸಂಚಾರಗಳು ರಕ್ತಿಪ್ರಯೋಗಗಳು. ಘನರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

31 **ನಾದನಾಮಕ್ರಿಯ :** ನಿಷಾದಾಂತ್ಯರಾಗವಾದ ಇದು 15ನೇ ಮಾಯಾಮಾಳವ ಗೌಳದಲ್ಲಿ ಉಪಾಂಗ ಜನ್ಯ. ಕಾ–ನಿ, ಷಡ್ಜ, ಶು–ರಿ, ಅಂ–ಗಾಂ, ಶು–ಮ, ಪಂ, ಶು–ದ್ಧೈವತಗಳು ಈ ರಾಗದ ಸ್ವರಸ್ಥಾನಗಳು. ಗ. ಮ. ನಿ ಗಳು ಜೀವಸ್ವರಗಳು. ಸ ರಿ ಗ ಮ ಪ ದ ನಿ ನಿ ದ ಪ ಮ ಗ ರಿ ಸ ನಿ.

32 ಕಮಾಚ್ : ಸ ಮ ಗ ಮ ಪ ದ ನಿ ಸ - ಸ ನಿ ದ ಪ ಮ ಗ ರಿ ಸ ಎಂದು ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಮಾಚ್ 28ನೇ ಮೇಳವಾದ ಹರಿಕಾಂಭೋಧಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಯ. ವಕ್ರ ಷಾಡವ, ಸಂಪೂರ್ಣರಾಗ. ಸ ಮತ್ತು ಪ ಗಳಲ್ಲದೆ ಚ_ರಿ, ಅಂ_ಗಾಂ, ಶು_ಮ, ಚ_ದೈ, ಕೈ_ನಿ ಗಳು ಈ ರಾಗದ ಸ್ವರಸ್ಥಾನಗಳು. ಭಾಷಾಂಗ ಸ್ವರವಾಗಿ ಕಾಕಲಿ ನಿಷಾದವು ಸನಿಸಾ ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಗಮ ಪದನಿಸ ಸಮಗಮ ನಿದನಿಸ ಮಗಸ ಪಾದನಿದಪಮಾಮ, ಗಾಮನಿದ ನಿಪ, ನಿದಪಮಾಮ ನಿದಾನಿಸಾದಮಾ, ಮಾಗಸ, ಮಾನಿದಗಾರಿಸಾ ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಬಹು ರಂಜನೀಯ.

33 ಮಣಿರಂಗು : ಸ ರಿ ಮ ಪ ನಿ ಸ ಸ ನಿ ಪ ಮ ಗ ರಿ ಸ. ಎಂಬ ಔಡವ ಷಾಡವ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಷಡ್ಜ, ಚ_ರಿ, ಕೈ_ನಿ ಗಳು ಮೇಳೈಸುತ್ತವೆ. ಆರೋಹದಲ್ಲಿ ಗ_ದ ಗಳೂ ಅರೋಹಣದಲ್ಲಿ ದ ಮಾತ್ರವೂ ವರ್ಜ್ಯ ಸ್ವರಗಳು. ರಿ. ಮ. ನಿ ಶು_ಮ, ಪಂ, ಗಳು ರಾಗದ ಜೀವಸ್ವರಗಳು. ಮಂಗಳಕರವಾದ ಸದಾ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಡಬಹುದಾದಂತಹ ರಾಗ.

34 ಕೇದಾರ ಗೌಳ : ಈ ರಾಗವು ಸರಿಮಪನಿಸ_ಸನಿದಪಮಗರಿಸ ಎಂದು ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ 28ನೇ ಹರಿಕಾಂಭೋಧಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಯ. ಷಡ್ಜ, ಪಂಚಮ, ಚ_ರಿ, ಅಂ_ಗಾಂ, ಶು_ಮ, ಚ_ದೈ ಮತ್ತು ಕೈಶಿಕಿನಿಷಾದ ಸ್ವರಗಳು ಈ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು. ರಿ. ನಿ ಗಳು ರಾಗ ಛಾಯಾಸ್ವರಗಳು. ರಾತ್ರಿವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದರೆ ರಂಜಿಸುವ ಈ ರಾಗವು ತ್ರಿಸ್ಥಾಯಿಯಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಉಪಾಂಗ ರಾಗ.

ವರ್ಣ	ಸಾಮಿ ದಯಚೂಡ	ಆದಿ	ತಿರುವಟ್ಟಿಯೂರ್ ತ್ಯಾಗಯ್ಯರ್
	ಮೀರಿಬೋಣಿ	ಜಂಪ	ರುದ್ರಪಟ್ಟಣಂ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ
ಕೃತಿಗಳು	ತುಳಸೀಬಿಲ್ವ	ಆದಿ	ತ್ಯಾಗರಾಜ
	ವೇಣುಗಾನ ಲೋಲುನಿ	ರೂಪಕ	ತ್ಯಾಗರಾಜ
	ನೀಲಕಂಠಂ	ರೂಪಕ	ಮುತ್ತುಸ್ವಾಮಿ ದೀಕ್ಷಿತರು
	ಸರಗುಣ ಪಾಲಿಂಪ	ಆದಿ	ರಾಮನಾಡ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸಅಯ್ಯಂಗಾರ್
	ರಾಮಾ ಮಾಂ ಪರಿಪಾಲಯ	ಆದಿ	ಸ್ವಾತಿ ತಿರುನಾಳ್
ತರಂಗ	ಮಂಗಳಾಲಯ	ಆದಿ	ನಾರಾಯಣ ತೀರ್ಥ

35 ಧನ್ಯಾಸಿ : ಔಡವ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಈ ರಾಗವು 8ನೇ ಮೇಳವಾದ ಹನುಮತೋಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಂಗ ಜನ್ಯ. ಈ ರಾಗವು ಸಗಮಪನಿಸ_ಸನಿದಪಮಗರಿಸ ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಪ್ರಕೃತಿಸ್ವರಗಳೆರಡರ ಜೊತೆಗೆ ಶು_ರಿ, ಸಾ_ಗಾಂ, ಶು_ಮ, ಶು_ದೈ, ಕೈ ನಿಷಾದಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಗ. ನಿ ಗಳು ಅಂಶಸ್ವರ. ತ್ರಿಸ್ಥಾಯಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯುಳ್ಳ ಈ ರಾಗ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹಾಡಿದರೆ ಬಹುರಂಜನೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪದವರ್ಣ	ಏ ಮಗುವಾ	ಆದಿ	ಮೈಸೂರು ಸದಾಶಿವರಾಯರು
ಕೃತಿಗಳು	ಸಂಗೀತಜ್ಞಾನಮು	ಆದಿ	ತ್ಯಾಗರಾಜ
	ನೀಚಿತ್ತಮು	ಛಾಪು	,,
	ಮೀನಲೋಚನಿ	ಆದಿ	ಶ್ಯಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿ
	ಜಪಾಕುಸುಮ	ಆದಿ	ಮುತ್ತಯ್ಯ ಭಾಗವತರು
	ತಾರಕಮಂತ್ರಮು	ಆದಿ	ಭದ್ರಾಚಲ ರಾಮದಾಸರು

36 ಗೌಳ : ಔಡವ ವಕ್ರ_ಷಾಡವ ರಾಗವಾದ ಗೌಳವು 15ನೇ ಮಾಯಮಾಳವ ಗೌಳದಲ್ಲಿ ಜನ್ಯ. ಸ. ರಿಮಪ ನಿಸ ಸನಿಪಮ ರಿಗಮರಿಸ ಎಂದು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಷಡ್ಜ, ಶು_ರಿ, ಅಂ_ಗಾಂ, ಶು_ಮ, ಪಂ, ಕಾಕಲಿ ನಿಷಾದ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೃತಿ ಸ್ವರಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಗ. ದ ಗಳು ಆರೋಹಣದಲ್ಲಿಯೂ ಧೈವತವು ಅವರೋಹಣದಲ್ಲಿಯೂ

ವರ್ಜ್ಯ. ಘನಪಂಚಕ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು. ಈ ಉಪಾಂಗರಾಗದಲ್ಲಿ ರಿ. ಮ. ನಿ ಗಳು ರಾಗ ಛಾಯಾ ಸ್ವರಗಳು. ಪಮಗ ಮರಿಸ, ಸರಿಗಮರಿಸ, ಸನಿಪಮರಿಸ ಎಂಬುದು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯೋಗ. ಈ ಪ್ರಾಚೀನ ರಾಗವು ತ್ರಿಸ್ಥಾಯಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೊಂದಿ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ರಾಗವಾಗಿ ಮಂಗಳಕರವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಚನೆಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ,

ಪಂಚರತ್ನ ಕೃತಿ	ದುಡುಕುಗಲ	ಆದಿ	ತ್ಯಾಗರಾಜರು
ಕೃತಿಗಳು	ಪ್ರಣಮಾಮ್ಯಹಂ	ಆದಿ	ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರು
	ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಪತೇ	ತ್ರಿಪುಟ	ಮುತ್ತುಸ್ವಾಮಿ ದೀಕ್ಷಿತರು

37 ಭೈರವಿ : 20ನೇ ಮೇಳ ನಠಭೈರವಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜನ್ಯ. ಭಾಷಾಂಗ ರಾಗ. ಷಡ್ಜ, ಚ–ರಿ, ಸಾ–ಗಾಂ, ಶು–ಮ, ಪಂ, ಶು–ದೈ, ಮತ್ತು ಕೈಶಿಕಿ ನಿಷಾದಗಳು ಈ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಮೇಳೈಸತಕ್ಕ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೃತಿ ಸ್ವರಗಳು. ಚತುಶ್ರುತಿ ದೈವತವು ಅನ್ಯಸ್ವರ. ಆರೋಹಣದಲ್ಲಿ ಚತುಶ್ರುತಿ ದೈವತವೂ ಅವರೋಹಣದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ದೈವತವೂ ಬರುತ್ತದೆ. ರಿ. ಗ. ಮ. ನಿ ಗಳು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ರಾಗ ಭಾವ ಸ್ಫುರಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ದೀರ್ಘ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯುಳ್ಳ ರಾಗ. ತ್ರಿಸ್ಥಾಯಿ ಸಂಚಾರ ಹೊಂದಿರುವ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗ. ಸ. ರಿ. ಗ. ಮ. ಪ. ದ. ನಿ. ಸ. ಸ ನಿ. ದ ಪ. ಮಗ. ರಿಸ. ಎಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಚನೆಗಳೆಂದರೆ :

ಸ್ವರಜತಿ	ಕಾಮಾಕ್ಷಿ	ಛಾಪು	ಶ್ಯಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿ
ವರ್ಣ	ವೀರಿಬೋಣಿ	ಅಟ್ಟ	ಆದಿ ಅಪ್ಪಯ್ಯ
	ನಿನ್ನುಕೋರಿ	ಆದಿ	ಪೊನ್ನಯ್ಯ
ಕೃತಿಗಳು	ಕೋಲುವೈಯುನ್ನಾಡೆ	ಆದಿ	ತ್ಯಾಗರಾಜ
	ನೀವಂಟಿ ದೈವಮು	ಆದಿ	ತ್ಯಾಗರಾಜ
	ಬಾಲಗೋಪಾಲ	ಆದಿ	ಮುತ್ತುಸ್ವಾಮಿ ದೀಕ್ಷಿತರು
	ಇಕನನು ಬ್ರೋವ	ಆದಿ	ಪಲ್ಲವಿ ಶೇಷಯ್ಯರ್
ಅಷ್ಟಪದಿ	ಶ್ರಿತಕಮಲಾ		
	ಕುಚಮಂಡಲ	ಆದಿ	ಜಯದೇವ
ಕೃತಿಗಳು	ನೀ ಪಾದಮುಲೆ	ಆದಿ	ಪಟ್ಟಣಂ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್
ಪದ	ಮುಂಡತಿ	ತ್ರಿಪುಟ	ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞ

38 ಶ್ರೀರಂಜನಿ : ಇದು 22 ನೇ ಮೇಳ ಖರಹರ ಪ್ರಿಯದಲ್ಲಿ ಜನ್ಯ. ಷಡ್ಜ, ಚತುಶ್ರುತಿ ರಿಷಭ, ಸಾಧಾರಣ ಗಾಂಧಾರ, ಶುದ್ಧಮಧ್ಯಮ, ಚತುಶ್ರುತಿ ದೈವತ, ಕೈಶಿಕಿ ನಿಷಾದ ಇವು ಈ ರಾಗದ ಸ್ವರಗಳು. ಪಂಚಮ ವರ್ಜ್ಯ. ಷಾಡವ–ಷಾಡವ. ರಿ ಗ ದ ನಿ ರಾಗಛಾಯಾ ಸ್ವರಗಳು.

ಕೆಲವು ರಚನೆಗಳು : ಕೃತಿ	ಮಾರುಬಲ್ಕ	ಆದಿ	ತ್ಯಾಗರಾಜರು
	ಭುವಿನೀ ದಾಸುಡನೇ	ಆದಿ	"
	ಬ್ರೋಚೇವಾರೆವರೆ	ಆದಿ	"
	ಸರಿಯೆವ್ವರೆ	ಆದಿ	"
	ಸೊಗಸುಗಾ	ರೂಪಕ	"

ಸಂಚಾರ : ರೀ ಗ ಮ ಗ ರಿ ಸಾ ಧ̣ ನ̣ಿ ಸ ರಿ ಗ ಮ ರಿ ಗಾ ರಿ ಗ ಮ ದ ನಿ ದಾ ಮ ದ ನಿ ಸಾ ನಿ ಸ ರ̇ಿ ಗ ಮ ಗ ರ̇ಿ
ಸಾ ಸ ನಿ ಗ ರ̇ಿ ಸ ನಿ ದ ಮಾ ಮ ದ ನಿ ದ ಮ ಗಾ ರಿ ರೀ ಗ ರಿ ಸ ನ̣ಿ ಧ̣ ನ̣ಿ ಸಾ.

39 ಕೇದಾರ : 29 ನೇ ಮೇಳ ಧೀರಶಂಕರಾಭರಣ ಜನ್ಯ. ವಕ್ರಷಾಡವ–ಔಡವ. ಗಮಕ ವರೀಕ ರಕ್ತಿರಾಗ. ದ್ವಿತೀಯ ಘನಪಂಚಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ರಿ ದ ಆರೋಹಣದಲ್ಲಿಯೂ, ದೈವತವು ಅವರೋಹಣದಲ್ಲಿಯೂ ವರ್ಜ್ಯ. ಮ ನಿ ಗಳು ರಾಗಛಾಯಾ ಸ್ವರಗಳು. ಸ ಗ ಮ ಪ, ಪಾ ಸ ಸಾ ನಿ ಪಾ, ಸ ರಿ ರಿ ಗಾ ಸ ಇವು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯೋಗಗಳು. ಷಡ್ಜ, ಚತುಶ್ರುತಿ ರಿಷಭ, ಅಂತರಗಾಂಧಾರ, ಶುದ್ಧಮಧ್ಯಮ, ಪಂಚಮ, ಮತ್ತು ಕಾಕಲಿ ನಿಷಾದ ಇವು ಈ ರಾಗದ ಸ್ವರಸ್ಥಾನಗಳು.

ಕೆಲವು ರಚನೆಗಳು :	ಕೃತಿ	ರಾಮಾ ನೀಸ್ಪೈ	ಆದಿ	ತ್ಯಾಗರಾಜರು
		ಮರಚೇವಾಡನಾ	ಆದಿ	,,
		ಆನಂದನಟನ	ಖಂಡಏಕ	ದೀಕ್ಷಿತರು

ಸಂಚಾರ : ಪ ನಿ ನಿ ಸಾ ಸ ಮ ಗ ಮ ಪ ಮ ಗ ಮ ಪ ನಿ ಸಾ ಸ ಮ ಗ ರಿ ಸಾ ಸ ರಿ ರಿ ಗಾ ಸ ಸ ನಿ ಪಾ ಮ
ಗ ಮ ಪ ನಿ ಪ ಸ ಸಾ ನಿ ಪಾ ಮ ಗ ಮ ಪ ನಿ ಪಾ ಮ ಮ ಗ ರಿ ಗ ಸಾ ಸ ನಿ ಪ ನಿ ಸ ಮ ಗ ಮ ಪ
ಸ ನಿ ಪ ಮ ಗ ರಿ ಸ ರಿ ಗಾ ಸ.

40 ಬಿಲಹರಿ : ಇದು 29ನೇ ಮೇಳ ಧೀರಶಂಕರಾಭರಣದಲ್ಲಿ ಜನ್ಯ. ಷಡ್ಜ, ಚತುಶ್ರುತಿ ರಿಷಭ, ಅಂತರಗಾಂಧಾರ ಶುದ್ಧ ಮಧ್ಯಮ, ಪಂಚಮ, ಚತುಶ್ರುತಿ ದೈವತ, ಕಾಕಲಿ ಮತ್ತು ಕೈಶಿಕಿ ನಿಷಾದ ಇವು ಈ ರಾಗದ ಸ್ವರಗಳು. ಭಾಷಾಂಗ ರಾಗ. ಕೈಶಿಕಿ ನಿಷಾದವು ಅನುಸ್ವರ. ರಿ ದ ನಿ ಗಳು ರಾಗಛಾಯಾ ಸ್ವರಗಳು. ಜಂಟಿ ಮತ್ತು ದಾಟುಸ್ವರಗಳು ರಂಜನೀಯ ಗಮಕ ವರೀಕ ರಕ್ತಿರಾಗ. ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ಹಾಡಿಕೆಗೆ ತುಂಬ ಮನೋರಂಜಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ತುಂಬುವ ರಾಗ. ಪದನಿದಪ, ಪದನಿಪ, ಪನಿದಪ ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಶಿಕಿ ನಿಷಾದವು ಬರುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ರಚನೆಗಳು :	ಜತಿಸ್ವರ	ಸಾರಿಗಾಪಾ	ಆದಿ	
	ವರ್ಣ	ಇಂತಚೌಕ	ಆದಿ	ವೀಣಾ ಕುಪ್ಪಯ್ಯರ್
	ಕೃತಿ	ನಾ ಜೀವಾಧಾರ	ಆದಿ	ತ್ಯಾಗಯ್ಯ
		ದೊರಕುನಾ	ಆದಿ	,,
		ಇಂತಕನ್ನಾನಂದಮೇಮಿ	ರೂಪಕ	,,
		ನರಸಿಂಹ	ಛಾಪು	,,
		ಕಾಮಾಕ್ಷಿ	ಆದಿ	ದೀಕ್ಷಿತರು
		ಪರಿದಾನಮಿಚ್ಚಿತೆ	ಝಂಪೆ	ಪಟ್ಣಂ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಆಯ್ಯರ್
		ಸಾರಸದಳ	ರೂಪಕ	ತಿರುವಟ್ರಿಯೂರ್ ತ್ಯಾಗಯ್ಯರ್
	ತರಂಗ	ಪೂರಯ ಮಮ	ಆದಿ	ನಾರಾಯಣತೀರ್ಥ
	ಜಾವಳಿ	ಪಾರಿವೋವಲೆರಾ	ರೂಪಕ	ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮಯ್ಯ

ಸಂಚಾರ : ಸರಿಪಮಗರಿಸಾ ರಿಗಸರೀಸನಿಧ ಧಗರಿಸದಿದಾ ಸರಿಗಪಾ ರಿಗದಪಮಗರಿಸಾ ರಿಗಪದಸಾ
ನಿಸದನಿಪಾ ದಸರಿಗಾ ಮಗರಿಗಸರೀಸನಿದ ಪಾದನಿಪದಪಾ ಮಗರಿಗ ದಪಮಗರಿಸಾ
ಸನಿನಿದ ಪಧಗರಿಸಾ

41 ಮೋಹನ : ಇದು 28ನೇ ಮೇಳ ಹರಿಕಾಂಭೋಜಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಯ. ಷಡ್ಜ, ಚತುಶ್ರುತಿ ರಿಷಭ, ಅಂತರಗಾಂಧಾರ, ಪಂಚಮ, ಚತುಶ್ರುತಿ ದೈವತ ಇವು ಈ ರಾಗದ ಸ್ವರಗಳು. ಔಡವ–ಔಡವ ಉಪಾಂಗರಾಗ. ನಿ ಮತ್ತು ಮ ವರ್ಜ್ಯ. ಸರ್ವಸ್ವರ ಗಮಕ ವರೀಕ ರಕ್ತಿರಾಗ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿಯ ಭೂಪ್ ರಾಗವು ಇದನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ರಿ, ಗ,ದ ರಾಗಛಾಯಾ ಸ್ವರಗಳು.

ಕೆಲವು ರಚನೆಗಳು : ಗೀತೆ	ವರವೀಣಾ	ಆದಿ	ರಾಮನಾಡ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್
ವರ್ಣ	ನಿನ್ನುಕೋರಿ	ಆದಿ	ತ್ಯಾಗಯ್ಯ
ಕೃತಿ	ಭವನುತ	ಆದಿ	,,
	ನನ್ನುಪಾಲಿಂಪ	ಆದಿ	,,
	ಮೋಹನರಾಮ	ಆದಿ	,,
	ಏನ್‌ಪಳ್ಳಿಕೊಂಡಿರಯ್ಯ	ಆದಿ	ಅರುಣಾಚಲಕವಿ
	ಕಂಡು ಕಂಡು ನೀ ಎನ್ನ	ಖಂಡಛಾಪು	ಪುರಂದರದಾಸರು
	ಮೋಹಮೆಲ್ಲ	ರೂಪಕ	ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮಯ್ಯ

ಸಂಚಾರ : ಗಾಗರಿ ಸರಿಗರಿ ಗಪದರಿಷದಪಗ ದಪಗರಿಸರಿಗಾರಿಸರೀಧಸಾಪಧಸಸರೀ ಪಗರಿಸಾರಿ ಪದಸದಪಗ ಸಾದಪಗಪದಸಾದಾ ಸರಿಗಾರಿಗರಿರಿಗಾ ದದಪಗರಿಗದಪದಾ ದಪಾಗರಿಪಗರಿಸರೀ ರಿರಿಗಸರಿ ಧಧಪಸರಿಗಾ ರಿಗಸರೀಸಾ.

* * * *

ಈ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅವರ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿದೆ :

1. ಮೈಸೂರು ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರು 1865–1961. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬಳಿಯ ಕಾನಕಾನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಜಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಮೊದಲಿಗೆ ವೀಣಾ ಪದ್ಮನಾಭಯ್ಯನವರಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಪಡೆದು ತಿರುವೈಯಾರಿಗೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಪಟ್ಣಂ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತದ ಲಕ್ಷ್ಯ ಲಕ್ಷಣ ಗಳನ್ನು ಅನೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಕಲಿತರು. ಆಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದರು. ಇವರ ವಿದ್ವತ್ತನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ 'ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರರತ್ನ' ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಮಹಾರಾಜರು ನೀಡಿದರು.

ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಗೇಯರಚನಾ ಪ್ರತಿಭೆ ಜನ್ಮತಃ ಬಂದ ಸಂಪತ್ತು. 'ವಾಸುದೇವ' ಎಂಬ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಭಾಷೆ ತೆಲುಗು ಇಲ್ಲವೇ ಸಂಸ್ಕೃತ 'ವಾಸುದೇವ ಕೀರ್ತನ ಮಂಜರಿ' ಎರಡು ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಮದರಾಸಿನ ಅಡಿಯಾರಿನ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಕಳೆದ ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರು ಶ್ರೀಮದ್ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣದ ಶ್ಲೋಕಗಳಿಗೆ ರಾಗಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡುವ ಮಹತ್ತಾದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಭಾರತ ಸರಕಾರವು ಅವರಿಗೆ 'ಪದ್ಮಭೂಷಣ' ಪದವಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿತು.

ಇವರ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು :

ರಾರಾ ರಾಜೀವಲೋಚನ	ಮೋಹನ
ಬ್ರೋಚೇವಾರೆವರುರಾ	ಕಮಾಚ್
ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಪಾಲಯಮಾಂ	ಬಿಲಹರಿ

2. ತಂಜಾವೂರು ಪೊನ್ನಯ್ಯ ಪಿಳ್ಳೆ 1809ರಲ್ಲಿ ತಂಜಾವೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಂಜಾವೂರಿನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭರತನಾಟ್ಯ ಪ್ರವೀಣ ಸೋದರರಾದ ಚಿನ್ನಯ್ಯ, ಪೊನ್ನಯ್ಯ, ಶಿವಾನಂದಂ, ವಡಿವೇಲು ಇವರಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯವರು. ಇವರ ಸಂಗೀತಾಭ್ಯಾಸವು ಮೊದಲಿಗೆ ಮುತ್ತುಸ್ವಾಮಿ ದೀಕ್ಷಿತರಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಅಭಿನಯಕ್ಕೆ ತಗುವ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೃತಿರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಬ್ದ, ಪದವರ್ಣ, ಜಾವಳಿ ಮುಂತಾದ ಬಗೆಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾಯಾಮಾಳವಗೌಳ ರಾಗದ 'ಮಾಯಾತೀತ ಸ್ವರೂಪಿಣಿ' ಇವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

3. ಪಟ್ಣಂ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್ 1845–1902. ಇವರ ತಂದೆ ಭಾರತಂ ವೈದ್ಯನಾಥಯ್ಯರ್. ಸಂಗೀತ

ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಅಪ್ರತಿಮ ಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾದ ಮನೆತನ ಅವರದು. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರ ಪ್ರಥಮ ಸಂಗೀತಾಭ್ಯಾಸ ಅವರ ಸೋದರಮಾವಂದಿರೇ ಆದ ಮೇಲಟ್ಟೂರು ಗಣಪತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಅನಂತರ ಮಾನಂಬುಚಾವಡಿ ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯರ್ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದರು. ತಮ್ಮ ಮೂವತ್ತನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿ ಸಮಕಾಲೀನ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡೆದು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನರಾಗಿ ನಿಂತರು. ಬೇಗಡೆ ರಾಗವನ್ನು ಹಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿದ್ದ ಅಪಾರವಾದ ಪ್ರತಿಭೆ, ಮನೋಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಅವರನ್ನು ಬೇಗಡೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್ ಎಂದೇ ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ತಮ ಗುರುಪರಂಪರೆಯ ಹಿರಿಯರಾದ ತ್ಯಾಗರಾಜರ ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಶೈಲಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇವರ ಕೃತಿಗಳ ಭಾಷೆ ತೆಲುಗು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ. ತಿಲ್ಲಾನಗಳು, ವರ್ಣಗಳು, ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಕೂಡಿದಂತೆ ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮೈಸೂರು ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರ ಗುರುಗಳು.

4. ವೀಣಾ ಕುಪ್ಪಯ್ಯರ್ 1798–1860. ಜನ್ಮಸ್ಥಳ ತಿರುವೆಟ್ರಿಯೂರ್. ತಂದೆ ವೀಣಾ ಸಾಂಬಯ್ಯರ್. ತಂದೆಯವರಲ್ಲೇ ಸಂಗೀತಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಕುಪ್ಪಯ್ಯರ್ ಬಹು ಬೇಗ ಸಂಗೀತ ಪ್ರೌಢಿಮೆ ಗಳಿಸಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದರು. ವೀಣೆಯಲ್ಲದೆ ಪಿಟೀಲು ನುಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಅನೋಘ ಪರಿಣತಿ ಗಳಿಸಿದರು. ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರರೂ' ನಾದಬ್ರಹ್ಮರೆನಿಸಿದ ಸಂತರೂ ಆದ ತ್ಯಾಗರಾಜರೊಂದಿಗೆ ಕೆಲ ಸಮಯ ಕೃತಿರಚನಾ ಕೌಶಲ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಇವರು 'ಗೋಪಾಲದಾಸ' ಎಂಬ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಪೂರ್ವರಾಗವಾದ ನಾರಾಯಣಗೌಳವನ್ನು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ನಾರಾಯಣಗೌಳ ಕುಪ್ಪಯ್ಯರ್ ಎಂದೇ ಹೆಸರಾಗಿತ್ತು. ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಭು ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ (1707–1863) ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಕುಪ್ಪಯ್ಯರ್ ಅವರು ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬೇಗಡೆ ರಾಗದಲ್ಲಿ 'ಇಂತ ಪರಾಕೇಲನಮ್ಮ' ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಅನೇಕ ವರ್ಣ, ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲದೆ ಕಾಳಹಸ್ತೀಶ ಪಂಚರತ್ನ, ವೆಂಕಟೇಶಪಂಚರತ್ನಗಳೆಂಬ ಸಮುದಾಯ ಕೃತಿಗಳೂ ಇವರ ರಚನೆಗಳು. ಇವರ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗ ತಿರುವೆಟ್ರಿಯೂರ್ ತ್ಯಾಗಯ್ಯರ್ ಅವರು ತಂದೆಯ ಕೃತಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂಕಲಿಸಿ 'ಪಲ್ಲವಿ ಸ್ವರಕಲ್ಪವಲ್ಲಿ' ಎಂಬ ಸಂಗೀತ ಲಕ್ಷ್ಯಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದರು.

5. ಸುಬ್ಬರಾಯಶಾಸ್ತ್ರಿ 1803–1862. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರರಾದ ಶ್ಯಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ದ್ವಿತೀಯ ಕುಮಾರರು. 1803ರಲ್ಲಿ ತಂಜಾವೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ತಂದೆಯವರಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತಾಭ್ಯಾಸವೂ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯವೂ ಲಭಿಸಿತು. ಹಲವು ಕಾಲ ತ್ಯಾಗರಾಜರಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಗೀತಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನೀ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿದ್ದ ಕೋಕಿಲಕಂಠ ಮೇರುಸ್ವಾಮಿ, ರಾಮದಾಸಸ್ವಾಮಿ ಇವರಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ಔತ್ತರೇಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಸಂಗೀತದಲ್ಲೂ ಪರಿಶ್ರಮ ಪಡೆದರು. ಹಾಡಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಪಿಟೀಲು ಮತ್ತು ಸಾರಂಗಿ ವಾದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ದೇವ ದೇವಿಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು.

ಸುಬ್ಬರಾಯಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಕೆಲವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಚನೆಗಳು ಇವು :

ನಿನ್ನು ಸೇವಿಂಚಿನ	ಯದುಕುಲಕಾಂಭೋಜಿ
ಜನನೀ ನಿನ್ನುವಿನಾ	ರೀತಿಗೌಳ
ಏಮನಿ ನೇ	ಮುಖಾರಿ
ನಿನ್ನುವಿನಾ ಗತಿಗಾನ	ಕಲ್ಯಾಣಿ

6. ಮೈಸೂರು ಸದಾಶಿವರಾವ್ 1793–1873 ಸದಾಶಿವರಾಯರ ಬಾಲ್ಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ವಯಸ್ಸಾದ ಮೇಲೆ ವಾಲಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ತ್ಯಾಗರಾಜರ ಶಿಷ್ಯಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಿದ ವೆಂಕಟರಮಣ

ಭಾಗವತರಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿದರು. ಶೀಘ್ರವೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಸದಾಶಿವರಾವ್ ಅವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಮಹಾರಾಜರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ ಅವರ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದರು. ಆಸ್ಥಾನದ ವಿದ್ವಾಂಸಶ್ರೇಷ್ಠರಾದರು. ಆಮೇಲೆಯೇ ಇವರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಸದಾಶಿವರಾವ್ ಎಂದು ಹೆಸರಾದುದು. ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಸದಾಶಿವರಾಯರ ಕೊಡುಗೆ ಅಮೂಲ್ಯ. ಅವರ ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದು, 52 ಕೃತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ದೊರೆತಿವೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಸಂಗೀತ ಕಲಾಭಿವರ್ಧಿನಿ ಸಭೆಯವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಗ್ರಂಥ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಪರೂಪ ರಾಗಗಳಾದ ಪುನ್ನಾಗತೋಡಿ, ಚಂದ್ರಚೂಡ, ಗಂಭೀರನಾಟ ಮುಂತಾದವು ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೃತಿರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ವೀಣಾ ಶೇಷಣ್ಣ ಮತ್ತು ಸುಬ್ಬಣ್ಣನವರು ಇವರ ಶಿಷ್ಯರು.

ಹರಿಕಾಂಭೋಜಿಯ 'ಸಾಕೇತನಗರನಾಥ', ಕಾಂಭೋಜಿಯ 'ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಾಯಕೇಶ', ಅಠಾಣದ 'ವಾಚಾಮ ಗೋಚರುಂಡನಿ', ಭೈರವಿಯ 'ಶ್ರೀ ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ', ಸಾವೇರಿಯ 'ಶ್ರೀ ಕಾಮಕೋಟಿಪೀಠಸ್ಥಿತೇ', ಪೂರ್ವಿಕಲ್ಯಾಣಿಯ 'ಗಂಗಾಧರ' ಮುಂತಾದುವು ಇವರ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಚನೆಗಳು.

8. **ಭದ್ರಾಚಲ ರಾಮದಾಸರು.** 1620–1688. ಇವರ ಮನೆತನದ ಹೆಸರು ಕಂಚೀರ್ಲಾ, ನಾಮಕರಣದ ಹೆಸರು ಗೋಪನ್ನ. ಆದರೆ ಭದ್ರಾಚಲದ ರಾಮದೇವರ ಉಪಾಸಕರಾದ ಇವರನ್ನು ಭದ್ರಾಚಲ ರಾಮದಾಸರೆಂದೇ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆದಿದೆ. ರಘುನಾಥಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯರೆಂಬುವರು ಇವರ ಗುರುಗಳು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ತೆಲುಗು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೋಘ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಗಳಿಸಿದರು. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾಚಲದ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಾಗಿದ್ದರು. ರಾಮದಾಸರ ಕೃತಿಗಳೆಲ್ಲ ಸಂಕೀರ್ತನ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದು ರಾಮದೇವರ ಸ್ತುತಿಯಾಗಿವೆ. 100 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ದಾಶರಥೀ ಶತಕಂ' ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ನಿದರ್ಶನ. 'ಎನ್ನಗಾನು ರಾಮಭಜನ', 'ಓರಾಮ ನೀನಾಮ', 'ಅಂತಾ ರಾಮಮಯಂ' ಮುಂತಾದುವು ಇವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿಗಳು.

9. **ಶ್ಯಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿ.** 1762–1827. 1762ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 26ನೇ ತಾರೀಖು ತಂಜಾವೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಿರುವಾರೂರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಜನಿಸಿದರು. ಅವರ ತಂದೆ ವಿಶ್ವನಾಥಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ತಂಜಾವೂರಿನ ಮಹಾರಾಜ ತುಳಜಾಜಿಯವರ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದು ಅಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿದ್ದರು. ಶ್ಯಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ನಾಮಕರಣದ ಹೆಸರು ವೆಂಕಟಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾಮಕೃಷ್ಣ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ತೆಲುಗುಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪಡೆದ ಶ್ಯಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕ ಅನರ್ಘ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕೃತಿಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿವೆ. ಮಧುರೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಒಮ್ಮೆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ಮೀನಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕುರಿತು 9 ನವರತ್ನ ಕೃತಿಮಾಲಿಕೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರು.

ಕಾಮಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕುರಿತ ಸ್ತುತಿರೂಪದ ಮೂರು ಸ್ವರಜತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಇತರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿಗಳು :

ತೋಡಿ	ನಿನ್ನೆ ನಮ್ಮಿನಾನು
ಪುನ್ನಾಗವರಾಳಿ	ಕನಕಶೈಲ ವಿಹಾರಿಣಿ
ಆನಂದಭೈರವಿ	ಓ ಜಗದಂಬ
ಮಧ್ಯಮಾವತಿ	ಪಾಲಿಂಚು ಕಾಮಾಕ್ಷಿ

10. **ರಾಮನಾಡ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್.** 1860–1919. 1860ರ ಆಗಸ್ಟ್ 16ರಂದು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ರಾಮನಾಥಪುರಂನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ಸಂಗೀತಾಭ್ಯಾಸವು ಖ್ಯಾತ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಪಟ್ಣಂ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಅಯ್ಯರ್ ಅವರಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಬಹು ಬೇಗ ಅಸಾಧಾರಣ ಪಾಂಡಿತ್ಯಗಳಿಸಿ ಗುರುವಿನೊಂದಿಗೆ ಹಾಡತೊಡಗಿದರು. ಮಹಾ ವೈದ್ಯನಾಥಯ್ಯರ್ ಅವರಲ್ಲಿ ರಾಗ ತಾನ ಪಲ್ಲವಿ ಹಾಡುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿದರು. ರಾಮನಾಥಪುರದ ಆಸ್ಥಾನ

ವಿದ್ವಾಂಸರಾದರು. ಇವರ 100ರಷ್ಟು ಕೃತಿಗಳು ಈಗ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಪಾಂಡಿತ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ವರ್ಣ, ಜಾವಳಿ, ತಿಲ್ಲಾನೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

11. ಪಲ್ಲವಿ ಗೋಪಾಲಯ್ಯರ್ 18ನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆ ಅಥವಾ 19ನೇ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಪಚ್ಚೈಮಿರಿಯಂ ಆದಿ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರ ಶಿಷ್ಯಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಗುರುಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿ ಗೋಪಾಲಯ್ಯರ್ ಬಹು ಶೀಘ್ರವಾಗಿಯೇ ರಾಗ ತಾನ ಮತ್ತು ಪಲ್ಲವಿ ಹಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದರು. ತಂಜಾವೂರಿನ ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿದ್ದರು. ಜನಪ್ರಿಯ ತಾನವರ್ಣಗಳಾದ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಅಟ್ಟತಾಳದ 'ವನಜಾಕ್ಷಿ', ತೋಡಿಯ 'ಕನಕಾಂಗಿ ನೀಚೆಲಿಮಿ' ಇವರ ರಚನೆಗಳು. 'ವೆಂಕಟ' ಎಂಬ ಮುದ್ರೆ ಇವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿದೆ.

ಗೋಪಾಲಯ್ಯರ್ ಅವರ ಇತರ ಕೆಲವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿಗಳು :

ತೋಡಿ	ಅಂಬ ನಾದು ವಿನ್ನಪಮು
ನಾಟಕುರಂಜಿ	ನೀದು ಮೂರ್ತಿನಿ

12. ಸ್ವಾತಿ ತಿರುನಾಳ್ ಮಹಾರಾಜರು 1813–1846. ತಂಜಾವೂರು ರಾಜಮನೆತನದಲ್ಲಿ 1813ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತ್ಯಾಗರಾಜರ ಸಮಕಾಲೀನರು. 18ನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನ ವೇಳೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಮಲಯಾಳಂ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೋಘ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಗಳಿಸಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಸೂತ್ರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು. ಉತ್ತರಾದಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಾದಿ ಪದ್ಧತಿಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ಪರಿಣತಿ ಪಡೆದರು. ಕೃತಿರಚನಾ ಕುಶಲತೆಯಲ್ಲಿ ಅಮೋಘ ಪಟುತ್ವ ತೋರಿಸಿದರು. ಹಲವಾರು ಮಂದಿ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಪೋಷಿಸಿ ನರ್ತನಪಟುಗಳನ್ನೂ, ಕಲಾವಿದರನ್ನೂ ಮೇಲೆತ್ತಿದರು.

ದರು, ತಿಲ್ಲಾನ, ಪದ, ಜಾವಳಿ, ಕೀರ್ತನೆ, ಕೃತಿಭಜನೆ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಿ ತಿರುನಾಳ್ ಅವರು ನೂರಾರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಾಗಗಳಲ್ಲದೆ, ಸಾರಂಗನಾಟ, ಲಲಿತಪಂಚಮ, ಗೋಪಿಕಾವಸಂತ ಮುಂತಾದ ಅಪರೂಪ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೃತಿರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನವರಾತ್ರಿ ಕೀರ್ತನೆ ಮತ್ತು ನವರತ್ನಮಾಲಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ಸಮುದಾಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಪನ್ನಗೇಂದ್ರಶಯನ, ಎಂಟು ರಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ರಾಗಮಾಲಿಕೆ' 'ಕಮಲಜಾಸ್ಯ' ಹರಿಯ 10 ಅವತಾರಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ರಾಗಮಾಲಿಕೆ, 'ಭಾವಯಾಮಿ ರಘುರಾಮಂ' ರಾಮಾಯಣದ ಆರು ಕಾಂಡಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಕೃತಿ. ಮೊದಲಿಗೆ ಸಾವೇರಿ ರಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಇದನ್ನು ಸಂಗೀತಕಲಾನಿಧಿ ಶೆಮ್ಮಂಗುಡಿ ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರು ರಾಗಮಾಲಿಕೆಗೆ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಕುಚೇಲೋಪಾಖ್ಯಾನ,' 'ಅಜಾಮಿಳೋಪಾಖ್ಯಾನ, ಮೊದಲಾದ ಹರಿಕಥಾ ಕಾಲಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪದ್ಮನಾಭಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ನಡೆಯುವ ಉತ್ಸವವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ 'ಉತ್ಸವ ಪ್ರಬಂಧಂ' ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಪದ್ಮನಾಭ' 'ಪಂಕಜನಾಭ', 'ಸರಸಿಜನಾಭ', 'ಕಂಜನಾಭ', 'ಜಲಜನಾಭ' ಇತ್ಯಾದಿ ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರಾದಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಧ್ರುಪದ್, ಖ್ಯಾಲ್, ತಪ್ಪ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ 37 ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

13. ಮುತ್ತುಸ್ವಾಮಿ ದೀಕ್ಷಿತರು. 1776–1835. 1776ರ ಮಾರ್ಚಿ 24ರಂದು ಮುತ್ತುಸ್ವಾಮಿ ದೀಕ್ಷಿತರು ತಿರುವಾರೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆ ಹಂಸಧ್ವನಿ ರಾಗಕರ್ತರಾದ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ದೀಕ್ಷಿತರು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುದ್ದುಸ್ವಾಮಿ ದೀಕ್ಷಿತರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯಿದ್ದ ದೀಕ್ಷಿತರು ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತರ ನೆರವಿನಿಂದ ಮಣಲಿಗೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಚಿದಂಬರನಾಥ ಯೋಗಿಯವರು ಇವರ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಭವಿಷ್ಯತ್ತನ್ನು ಮನಗಂಡು, ಇವರ ಪತ್ನಿಯರನ್ನೂ ಇವರನ್ನೂ ಕಾಶಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಯತಿಗಳಿಂದ ದೀಕ್ಷಿತರಿಗೆ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾ ಉಪದೇಶವಾಯಿತು. ಗಂಗಾಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ, ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಗುರ್ವಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ತಾನಾಗಿಯೇ ಒಂದು ವೀಣೆಯು ದೀಕ್ಷಿತರಿಗೆ ದೊರಕಿತು. ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ತಿರುತ್ತಣಿ ಎಂಬ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಾಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾಗ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಯು ಮಹಾಪುರುಷನೊಬ್ಬನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಇವರ ಬಾಯಿಗೆ ಕಲ್ಲು

ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಕಿದನಂತೆ. ಅಲ್ಲೇ ದೀಕ್ಷಿತರ ಕೃತಿರಚನಾ ಪ್ರತಿಭೆ ಕುಡಿವರಿದು 'ಶ್ರೀನಾಥಾದಿ ಗುರುಗುಹೋ ಜಯತಿ' ಎಂಬ ಮಾಯಾಮಾಳವಗೌಳದ ರಚನೆ ಹರಿಯಿತಂತೆ. ನವಗ್ರಹ ಕೃತಿಗಳು, ಷೋಡಶ ಗಣಪತಿ ಕೃತಿಗಳು, ನವಾವರಣ ಕೃತಿಗಳು, ಪಂಚಲಿಂಗಸ್ಥಳ ಕೃತಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಮುದಾಯ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ದೀಕ್ಷಿತರು. ಇವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗಮುದ್ರೆ, ಕ್ಷೇತ್ರಮುದ್ರೆ, ಪ್ರಬಂಧಮುದ್ರೆ, ರಾಜಮುದ್ರೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

14. ತ್ಯಾಗರಾಜರು : 1767–1847 ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಅಜರಾಮರವಾದ ಹೆಸರು ತ್ಯಾಗರಾಜರದು. ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗರಾಜ ಎರಡೂ ಅನನ್ಯ ಎಂಬಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರರೂ, ಸಂತರೂ, ನಾದೋಪಾಸಕರೂ, ಶ್ರೀರಾಮನ ಭಕ್ತರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ತ್ಯಾಗರಾಜರು 1767ರ ಮೇ 4ನೆಯ ದಿನದಂದು ತಿರುವಾರೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆ ರಾಮಬ್ರಹ್ಮ. ತ್ಯಾಗರಾಜರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ, ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ, ವೇದ ವೇದಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಮೂಲಾಗ್ರ ಅಭ್ಯಾಸ ಆಗಿತ್ತು. ಶೊಂಠಿ ವೆಂಕಟರಮಣಯ್ಯ ಎಂಬುವರಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ತಂದೆಯ ಕಾಲಾನಂತರ ಅವರ ಪೂಜಾವಿಗ್ರಹ ಶ್ರೀರಾಮ ಸೀತಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಪಂಚಾಯತನ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಪರಮ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆರಾಧಿಸುತ್ತ ಬಂದರು. ಉಂಛವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದರು. ಭಕ್ತಿಯೇ ಅವರ ಸರ್ವಸ್ವವೂ ಆಯಿತು. ನಾದ ಅವರ ಉಸಿರಾಯಿತು. 96 ಕೋಟಿ ರಾಮನಾಮ ಜಪ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರಂತೆ. ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾಗಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ದಿವ್ಯನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನೆಗಳು. ಉತ್ಸವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಕೀರ್ತನೆಗಳು, ಕೋವೂರು, ಲಾಲ್‌ಗುಡಿ, ತಿರುವೆಟ್ರಿಯೂರ್ ಪಂಚರತ್ನ ಕೀರ್ತನೆಗಳು, ಘನರಾಗ ಪಂಚರತ್ನ ಕೃತಿಗಳು— ಮೊದಲಾದ ಸಮುದಾಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಇವರ 'ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಭಕ್ತಿವಿಜಯ', 'ನೌಕಾಚರಿತ್ರ' ಮತ್ತು 'ಸೀತಾ ರಾಮ ವಿಜಯ' ಮೂರು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗೇಯ ನಾಟಕಗಳು.

ಅನೇಕಾನೇಕ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಭವ್ಯವಾದ ಒಂದು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ ತ್ಯಾಗರಾಜರು ನಾದೋಪಾಸಕರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರು. ಇವರ ರಚನೆಗಳು ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ.

15. ಆನಯ್ಯ. 1800-1832 ತಂಜಾವೂರಿನ ದೊರೆ ಎರಡನೆಯ ಶರಭೋಜಿಯ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆನೈಅಯ್ಯರ್ ಮತ್ತು ಅಯ್ಯಮಯ್ಯರ್ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿದ್ದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ, ತೆಲಗು, ತಮಿಳು, ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಾಗಿದ್ದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸೋದರರಿಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿಯೇ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ರಚನೆಗಳನ್ನೂ ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿಯೇ ಮಾಡಿದರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದೇಹವಿದೆ. ಆನಯ್ಯನವರ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಉಮಾದಾಸ' ಎಂಬ ಅಂಕಿತವಿದೆ.

16. ಪಾಪನಾಶಂ ಶಿವಂ. 1890. ತಂಜಾವೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನನ್ನಿಲಂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪೊಲಹಂ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಇವರ ನಾಮಕರಣದ ಹೆಸರು ರಾಮಯ್ಯ. ಪಾಪ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಪಾಪನಾಶಂ ಶಿವಂ ಎಂದೇ ಇವರಿಗೆ ಹೆಸರಾಯಿತು. ತಿರುವನಂತಪುರದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ. ವ್ಯಾಕರಣಪಂಡಿತ ಪದವಿ ಸಂಗೀತಾಭಿರುಚಿ ಬಹಳವಾಗಿದ್ದ ಶಿವಂ ಅವರು ನೀಲಕಂಠದಾಸರೆಂಬ ಭಕ್ತ ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸಂಗೀತ ಕಲಿತು ಕೃತಿರಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ನೀಲಕಂಠದಾಸರ ಹಲವು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸಿದರು. ಕೃತಿಗಳಲ್ಲದೆ 'ಶ್ರೀರಾಮಚರಿತ ಗೀತಂ' ಎಂಬ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಸಣ್ಣ ಕೃತಿಮಾಲಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಹರಿಕಥೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

17. ವಾಲಾಜಪೇಟೆ ವೆಂಕಟರಮಣ ಭಾಗವತರು. 1781 ರಲ್ಲಿ ತಂಜಾವೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನ ಅಯ್ಯಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರ ತಂದೆ ನೆನ್ನುಸ್ವಾಮಿ ಭಾಗವತರು ತೆಲುಗು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನುರಿತ ವೆಂಕಟರಮಣ ಭಾಗವತರು ತ್ಯಾಗರಾಜರಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದರು. ಎರಡು ವರುಷಗಳ ಕಾಲ ತ್ಯಾಗರಾಜರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು

ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಿತ್ತು ಗಮನಿಸಿದರು. ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುರುವಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದಿಸಿದರು. ಇವರು ತಮ್ಮ ರಚನೆಗಳಿಗೆ ರಾಮಚಂದ್ರಪುರ ಎಂಬ ಅಂಕಿತವನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವರು. ಸ್ವರಜತಿ, ವರ್ಣ ಕೃತಿ ಮೊದಲಾದ ರಚನಾಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದುದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಲವಾರು ಹೆಸರಾಂತ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಗುರುಗಳಾಗಿಯೂ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸಿರುವರು.

18. ವಿ. ರಾಮರತ್ನಂ. 1917ರಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತೂರಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ವೃಷ್ಪಲಧಡಿಯಂ ರಾಮರತ್ನಂ ಅವರ ತಂದೆ ಶ್ರೀ ವಿ. ಸುಬ್ಬರಾಮಯ್ಯ. ರಾಮರತ್ನಂ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಗಾನಕಲಾ ಸಿಂಧು ಸುಬ್ಬರಾಮಯ್ಯನವರಲ್ಲಿಯೂ, ಪಾಲಘಾಟ್ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಭಾಗವತರಲ್ಲಿಯೂ ಪಡೆದರು. ಆಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದುದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಗ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದ ಮೈಸೂರು ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರು, ಅರಿಯಾಕುಡಿ ರಾಮಾನುಜಯ್ಯಂಗಾರ್, ಚೆಂಬೈವೈದ್ಯನಾಥಯ್ಯರ್, ಮುಸಿರಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್, ಆಲತ್ತೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯರ್ ಇವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟರು. ಮಧುರೆ ಮಣಿಅಯ್ಯರ್ ಅವರ ಕಚೇರಿಗೆ ಮನಸೋತ ಕಿವಿ ಅವರದು. ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಅಯ್ಯನಾರ್ ಕಲಾಶಾಲೆಯ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ನೂರಾರುಜನ ಶಿಷ್ಯ ಶಿಷ್ಯೆಯರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿ, 1965 ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಲಲಿತಕಲಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾದರು. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರಿಂದ ಪ್ರಚೋದಿತರಾಗಿ ಕೃತಿಗಳ ರಚನೆಗೆ ತೊಡಗಿದ ರಾಮರತ್ನಂ ಅವರು ಈಗಾಗಲೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

19. ಆರ್. ಎಸ್. ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ. 1916ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 12ರಂದು ಜನಿಸಿದ ಶ್ರೀ ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ರುದ್ರಪಟ್ಟಣದವರು. ಮೊದಲು ಸೇಲಂ ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರ ಬಳಿ ವೀಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ಆಮೇಲೆ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೈಣಿಕ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿದ್ದ ವೀಣಾ ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪನವರ ಬಳಿ ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷ ಪ್ರೌಢ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದರು. 1947ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರ ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದರು. 1957ರಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಣಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವೀಣೆಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ದೊರೆಸ್ವಾಮಿಯವರು 1965 ರಿಂದ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಲಲಿತಕಲಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವೀಣಾ ವಿಭಾಗದ ರೀಡರ್ ಆಗಿ ಆಮೇಲೆ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಗೇಯ ರಚನೆಗಳು' ಎಂಬ ಕಿರು ಕೃತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀ ವಿ. ರಾಮರತ್ನಂ ಅವರೊಂದಿಗೆ 'ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪರಿಚಯ' ಎಂಬ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೂ 'ನೌಕಾ ಚರಿತ್ರ'ದ ಸಂಪಾದನವನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

20. ಮೈಸೂರು ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯ. 1895-1967. ತಿರುಮಕೂಡಲು ನರಸೀಪುರದಲ್ಲಿ 1895ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಚೌಡಯ್ಯನವರಿಗೆ ಬಾಲ್ಯ ಪಾಠ ಅವರ ತಾಯಿ ಸುಂದರಮ್ಮನವರಿಂದ. 1910ರಿಂದ ಆಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಖ್ಯಾತಿಗಳಿಸಿದ್ದ ಬಿಡಾರಂ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ಬಳಿ ಪಿಟೀಲು ವಾದನದ ಕಲಿಕೆ ನಡೆಯಿತು. ಅತ್ಯಂತ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ಪರಿಣತರಾಗಿ ಗುರುಗಳಿಗೇ ಪಕ್ಕ ವಾದ್ಯ ನುಡಿಸಿದರು. ನಾಲ್ಕು ತಂತಿಗಳ ಬದಲು ಏಳು ತಂತಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಪಿಟೀಲು ನುಡಿಸಿ ಅದ್ಭುತ ನಾದ ಹೊರಡಿಸಿದ ಖ್ಯಾತಿ ಚೌಡಯ್ಯನವರದು. ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯ ಸಂಗೀತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇವರ ಹೆಸರು ಬಹು ಬೇಗ ಮನೆ ಮಾತಾಯಿತು. ಅನೇಕಾನೇಕ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದರು, ಮಹಾ ವಿದ್ವಾಂಸರನೇಕರಿಗೆ ಪಕ್ಕವಾದ್ಯ ನುಡಿಸಿದರು, ಪಿಟೀಲಿಗೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ತಂದಿತ್ತರು. 1941ರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರಿಂದ 'ಸಂಗೀತರತ್ನ' ಬಿರುದು ಪಡೆದರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ, ಸಹೃದಯರೂ, ತರುಣ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳವರೂ ಆದ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರರೂ ಆಗಿದ್ದು ಕೆಲವು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

* * * *

ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಸಂಗೀತಾ ರಚನಾ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಹೀಗಿರುತ್ತವೆ :

೧. ಸ್ವರಜತಿ : ಅಭ್ಯಾಸಗಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರೌಢರೀತಿಯ ರಚನೆ. ಧಾತುವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 3, 5, 7 ಜತಿ ಕ್ರಮದ ಗುಂಪಿನ ಜೋಡಣೆಯಿಂದ ಹೆಣೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಮಾತು ಭಾಗವು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ದೇವತಾಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದಲೂ

ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಶೃಂಗಾರಭಾವದಿಂದಲೂ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಶ್ಯಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ರಚಿಸಿರುವ ಕಾಮಾಕ್ಷಿದೇವಿಯ ಸ್ತುತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಈ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಸಭಾ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಡುವುದನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಈ ಸ್ವರಜತಿಗಳು ರಚನಾ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದು ರತ್ನತ್ರಯವೆಂದು ಹಲವು ತಜ್ಞರು ಇವನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಇದರ ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಸ್ವರದ ಜೋಡಣೆಗಳೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಣೆಯುವ ಯಥಾಕ್ಷರ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅರ್ಥವು ಭಿನ್ನಭಿನ್ನವಾಗಿ ರೂಪಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಸ್ವರಜತಿಯನ್ನು ಹಾಡುವುದು ಜತಿಸ್ವರವನ್ನು ಹಾಡುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ಆದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರಚನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಲ್ಲವಿ, ಅನುಪಲ್ಲವಿ ಮತ್ತು ಚರಣಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಪಲ್ಲವಿಯನಂತರ ಅನುಪಲ್ಲವಿಯನ್ನು ಹಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚರಣದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪಲ್ಲವಿಯನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸಲಾಗುವುದು. ಶ್ಯಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ರಚಿಸಿರುವ ಸ್ವರಜತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಪಲ್ಲವಿಯ ಭಾಗವು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರಚನಾ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಸ್ವಾತಿ ತಿರುನಾಳ್ ಮಹಾರಾಜರು, ಚಿನ್ನಿಕೃಷ್ಣದಾಸರು, ಪೊನ್ನಯ್ಯ ಸಹೋದರರು, ಮತ್ತು ವೀಣೆ ಶೇಷಣ್ಣನವರು ಇವರ ಹೆಸರುಗಳು ಸ್ಮರಣೀಯವಾದುವು.

೨. ಜತಿಸ್ವರ : ಹಾಡುವ ಕ್ರಮ, ಚೌಕಟ್ಟು ಸ್ವರಜತಿಯನ್ನೆ ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಈ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾಣಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವರಸಮೂಹವು ಜತಿಯ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಹೆಣೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಭರತನಾಟ್ಯರಚನಾ ಪ್ರಕಾರವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ನಾಟ್ಯಕಲಾವಿದನ ಪಾದಕುಶಲತೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪ್ರಕಾರ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗ ಕೋವಿದರಾದ ತಂಜಾವೂರು ಪೊನ್ನಯ್ಯ, ಚಿನ್ನಯ್ಯ, ವಡಿವೇಲು ಸಹೋದರರು ಹಲವಾರು ಜತಿಸ್ವರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವರು. ಹಲವಾರು ರಾಗಮಾಲಿಕಾ ಜತಿಸ್ವರಗಳೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಕೆಲವು ಜತಿಸ್ವರಗಳಲ್ಲಿ ಜತಿ ಅಥವಾ ಸೊಲ್ಕಟ್ಟು ಸ್ವರಗಳು ರಚನೆಯ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿಯೂ, ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಲಯದ ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಳಪಡುವಂತಹ ತಾಳಪ್ರಧಾನವಾದ ರಚನೆ. ಈ ರಚನೆಯನ್ನು ಸ್ವರ ಪಲ್ಲವಿಯೆಂದೂ ಕರೆಯುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಚೌಕವಾಗಿಯೂ, ಮಧ್ಯಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಡಬಹುದು.

೩. ವರ್ಣ : ರಾಗ ಭಾವ ಸಮನ್ವಿತವಾದ ಪಾಂಡಿತ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ರಚನೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯಿರುವುದು. ಸಾಹಿತ್ಯಭಾಗವು ಕಡಮೆಯಿರುವುದು. ನಮ್ಮ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಈ ರಚನೆಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕಲಿಯುವರು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಕ್ತಿರಸಪೂರಿತವಾಗಿಯೂ, ಶೃಂಗಾರರಸಯುಕ್ತವಾಗಿಯೂ ಇರಬಹುದು. ವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. 1. ಪೂರ್ವಾಂಗ 2. ಉತ್ತರಾಂಗ. ಪೂರ್ವಾಂಗವೆಂದರೆ, ಪಲ್ಲವಿ, ಅನುಪಲ್ಲವಿ, ಮುಕ್ತಾಯಸ್ವರದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಭಾಗ. ಉತ್ತರಾಂಗವೆಂದರೆ ಚರಣ. ಚರಣವು ಸ್ವರ ಅಥವ ಎತ್ತುಗಡೆ ಸ್ವರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಚರಣವನ್ನೆ ಚಿಟ್ಟೆಪಲ್ಲವಿಯೆಂದೂ ಉಪಪಲ್ಲವಿಯೆಂದೂ, ಎತ್ತುಗಡೆ ಪಲ್ಲವಿಯೆಂದೂ ಸಂಬೋಧಿಸುವುದುಂಟು. ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಪ್ರಭೇದಗಳುಂಟು. ಅವು ತಾನವರ್ಣ ಮತ್ತು ಪದವರ್ಣ.

೪. ತಾನವರ್ಣ : ತಾನವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಲ್ಲವಿ, ಅನುಪಲ್ಲವಿ, ಚರಣಗಳಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯವಿರುವುದು. ಪ್ರತಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಕ್ಷರಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಅಕಾರ, ಇಕಾರ, ಉಕಾರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ವರ್ಣವನ್ನು ಹಾಡುವಾಗ ಮೊದಲು ಪೂರ್ವಾಂಗವನ್ನು ಹಾಡಿ ಪಲ್ಲವಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಹಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ನಂತರ ಚರಣವನ್ನು ಹಾಡಿ ಎತ್ತುಗಡೆ ಸ್ವರಗಳ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಚರಣವನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸಬೇಕು. ತಾನವರ್ಣಗಳನ್ನು ಆದಿ, ರೂಪಕ, ಝಂಪ, ತ್ರಿಪುಟ, ಅಟ್ಟ ಮುಂತಾದ ತಾಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಬಹುದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಂಗೀತ ಕಛೇರಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವು ರಾಗದ ರಾಗರಂಜಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನೂ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಾರಗಳನ್ನೂ ಅಪೂರ್ವ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಅಭ್ಯಾಸಗಾನದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಗಳು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದವು. ತಾನದ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗೆ ತಾನವರ್ಣಗಳೆಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುವುದು ಉಚಿತವಾಗಿದೆ.

೫. ಪದವರ್ಣ : ತಾನವರ್ಣದಂತೆ ಪಲ್ಲವಿ, ಅನುಪಲ್ಲವಿ, ಚರಣ, ಎತ್ತುಗಡೆ ಸ್ವರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಭರತನಾಟ್ಯ ರಚನೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಚೌಕವರ್ಣಗಳೆಂದು ಹೆಸರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೂ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಇದ್ದು ಅವು ಶೃಂಗಾರ ಭಾವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾರ್ಥದ ಹಲವಾರು ಭಾವಗಳನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಲು ಅಭಿನಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಪದವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಡುವೆ ಸೊಲ್ಕಟ್ಟು ಅಥವಾ ಪಾಠಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿಧಾನವಾದ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ವರದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಪಾದಕುಶಲತೆಯನ್ನೂ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅಭಿನಯವನ್ನೂ ರೂಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ವೀಣಾ ಕುಪ್ಪಯ್ಯರ್, ಪಟ್ಣಂ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಯ್ಯರ್, ತಂಜಾವೂರು ಪೊನ್ನಯ್ಯಪಿಳ್ಳೆ ಸಹೋದರರು, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಮುಂತಾದ ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರರು ಹಲವಾರು ತಾನವರ್ಣಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವರು.

೬. ಕೃತಿ : ಸಂಗೀತ ರಚನಾ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಇಲ್ಲಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೇವತಾಸ್ತುತಿ ಅಥವಾ ತತ್ವ-ನೀತಿ ಧಾತುವಿಗೆ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಸ್ಥಾನವಿರುವ ರಚನೆ. ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲವಿ, ಅನುಪಲ್ಲವಿ ಮತ್ತು ಚರಣಗಳೆಂಬ ವಿಭಾಗಗಳಿರುವುದು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಪಲ್ಲವಿ ಮತ್ತು ಚರಣಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಇರುವುದುಂಟು. (ಸಮಷ್ಟಿ ಚರಣಕೃತಿಗಳು) ಮುದ್ದುಸ್ವಾಮಿ ದೀಕ್ಷಿತರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹಲವು ಚರಣಗಳಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೇ ಒಂದೇ ಧಾತುವಿಗೋ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧಾತುಗಳಿಗೋ ಅಳವಡಿಸಿರುವುದುಂಟು. ಒಂದೇ ಧಾತುವಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಾಚರಣವನ್ನೂ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧಾತುಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲ ಚರಣಗಳನ್ನೂ ಹಾಡುವುದು ಪದ್ಧತಿ. ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹಾಡುವಾಗ ಸೌಂದರ್ಯವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಸಂಗತಿ, ಚಿಟ್ಟೆಸ್ವರ, ಸೊಲ್ಕಟ್ಟುಸ್ವರ, ಮಧ್ಯಮಕಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸ್ವರಸಾಹಿತ್ಯ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಲು ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

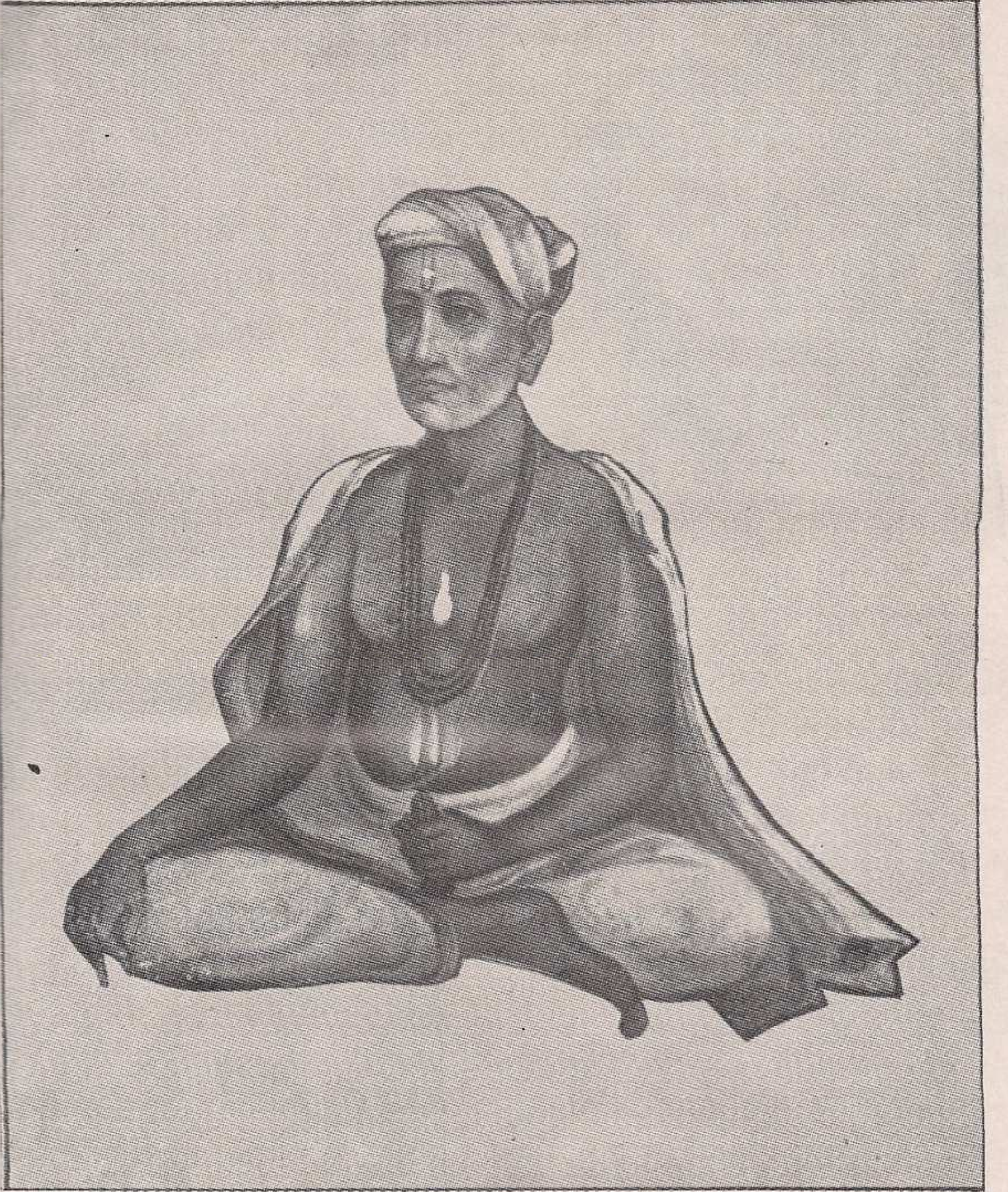
ಕೀರ್ತನೆಗಳೂ ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೋಲುವಂತಹ ರಚನೆಗಳೇ. ಇಲ್ಲಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಗವು ಭಕ್ತಿರಸಪ್ರಧಾನವಾದ ಭಗವನ್ನಾಮ ಸ್ತುತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಧಾತು ಸರಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇವು ಗೋಷ್ಠಿಗಾನಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಳವಡುವ ರಚನೆಗಳು.

ಕೀರ್ತನ ಮತ್ತು ಕೃತಿ ಕರ್ತೃಗಳಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಲಪಾಕಂ ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರರು, ಪುರಂದರದಾಸರು. ಭದ್ರಾಚಲ ರಾಮದಾಸರು, ನಾರಾಯಣತೀರ್ಥರು, ತ್ಯಾಗರಾಜರು, ಮುದ್ದುಸ್ವಾಮಿ ದೀಕ್ಷಿತರು, ಶ್ಯಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ವೀಣಾ ಕುಪ್ಪಯ್ಯರ್, ಪಟ್ಣಂ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್, ಪೂಚಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಮೈಸೂರು ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯ, ಮೈಸೂರು ಸದಾಶಿವ ರಾವ್—ಇವರ ಹೆಸರು ಸ್ಮರಣೀಯವಾಗಿವೆ.

೭. ಪದ : ವಿಳಂಬ ನಡೆಯುಳ್ಳ ಈ ರಚನಾ ಪ್ರಕಾರವು ಧಾತು ಮಾತು ಪ್ರೌಢಿಮೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಶೃಂಗಾರ ರಸಪ್ರಧಾನವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅತಿ ವಿರಳವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರೌಢಮಟ್ಟದ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಕ್ಷೇತ್ರಯ್ಯನವರು ಪದ ರಚನಾಕಾರರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರು. ಮೂವಲೂರ್ ಸಭಾಪತಿ ಅಯ್ಯರ್, ಘನಂಕೃಷ್ಣಯ್ಯರ್ ಮುಂತಾದವರು ಪದರಚನಾಕಾರರು. ಕೃತಿಯಂತೆಯೇ ಪದಗಳು ಪಲ್ಲವಿ, ಅನುಪಲ್ಲವಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹಲವಾರು ಚರಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

೮. ಜಾವಳಿ : ದ್ರುತ ನಡೆಯುಳ್ಳ ಈ ರಚನೆಗಳು ಪಲ್ಲವಿ, ಅನುಪಲ್ಲವಿ, ಚರಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಗಾನ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೃತಿರಚನೆಯನ್ನೆ ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಶೃಂಗಾರ ರಸಭಾವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಸಾಗುವ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ದೇಶ್ಯ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜಾವಳಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

೯. ರಾಗಮಾಲಿಕೆ : ಹೆಸರೆ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಹಲವಾರು ರಾಗಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿರುವ ಮಾಲಿಕೆ. ಪಲ್ಲವಿ ಅನುಪಲ್ಲವಿ ಮತ್ತು ಹಲವು ಚರಣಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ರಾಗ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವಾಗ ಪಲ್ಲವಿ ಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ರಾಗಮಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿರುವ ತಾಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಆವರ್ತ ಪಲ್ಲವಿ ಹಾಡುವ ರಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಚಿಟ್ಟೆಸ್ವರವನ್ನೇ ರಚಿಸಿ ಸೇರಿಸಿರುವ ರಾಗಮಾಲಿಕೆಗಳು ಹಲವಾರು ಉಂಟು. ಇದಕ್ಕೆ ಮಕುಟಸ್ವರ ಎಂದು ಹೆಸರು.

ಶ್ರೀ ತ್ಯಾಗರಾಜರು

೬. ಪಂಚರತ್ನ ಕೀರ್ತನೆಗಳು

1. ಗೌಳ   ಆದಿತಾಳ   ತ್ಯಾಗರಾಜರು

ಪಲ್ಲವಿ : ದುಡುಕುಗಲ ನನ್ನೇ ದೊರ ಕೊಡುಕು ಬ್ರೋಚುರಾ ? ಯೆಂತೋ ||

ಅನುಪಲ್ಲವಿ : ಕಡುದುರ್ವಿಷಯಾಕೃಷ್ಟುಡೈ–ಗಡಿಯ ಗಡಿಯಕು ನಿಂಡಾರು ||

ಚರಣ :
1. ಶ್ರೀ ವನಿತಾ ಹೃತ್ಕುಮುದಾಂಬುಜಾ ವಾಜ್ಮಾನಸ ಗೋಚರ ||
2. ಸಕಲ ಭೂತ ಮುಲಯಂದು ನೀ ವೈಯುಂಡಗ ಮದಿಲೇಕ ಪೋಯಿನ ||
3. ಚಿರುತ ಪ್ರಾಯಮುನಾಡೆ ಭಜನಾಮೃತ ರಸವಿಹೀನ ಕುತರ್ಕುಡೈನ ||
4. ಪರಧನಮುಲುಕೊರಕು ನೊರುಲ ಮದಿನಿ ಕರಗ
ಬಲಿಕಿ ಕಡುಪುನಿಂಪ ದಿರಿಗಿನಟ್ಟಿ ||
5. ತನಮದಿನಿ ಭುವಿನಿ ಸೌಖ್ಯಪು ಜೀವನಮೆಯನುಚು
ಸದಾ ದಿನಮುಲು ಗಡಿಪೆ ||
6. ತೆಲಿಯನಿ ನಟವಿಟ ಶೂದ್ರುಲು ವನಿತುಲು
ಸ್ವವಶವಹೌಟಕುಪ
ದೇಶಿಂಚಿ ಸಂತಸಿಲ್ಲಿ ಸ್ವರ ಲಯಂಬು ಲೇರುಂಗಕನು
ಶಿಲಾತ್ಮುಲೈ ಸುಭಕ್ತುಲಕು ಸಮಾನಮನು ||
7. ದೃಷ್ಟಿಕಿ ಸಾರಂಬಗು ಲಲನಾ ಸದನಾರ್ಭಕ
ಸೇನಾಮಿತ ಧನಾದುಲನು
ದೇವ ದೇವ ! ನೆರನಮ್ಮಿತಿನಿ ಗಾಕನು ಪದಾಬ್ಜ
ಭಜನಂಬು ಮರಚಿನ ||
8. ಚಕ್ಕನಿ ಮುಖಕಮಲಂಬುನು ಸದಾ ನಾ ಮದಿಲೋ ಸ್ಮರಣ
ಲೇಕನೇ ದುರ್ಮದಾಂಧ ಜನುಲಗೋರಿ ಪರಿತಾಪಮುಲಚೇ ದಗಿಲಿ
ನೊಗಿಲಿ ದುರ್ವಿಷಯ ದುರಾಸಲನು ರೋಯಲೇಕ ಸತತ
ಮಪರಾಧಿನೈ ಚಪಲ ಚಿತ್ತುಡನೈನ ||
9. ಮಾನವತನು ದುರ್ಲಭಮನುಚು ನೆಂಚಿ ಪರಮಾನಂದ
ಮೊಂದಲೇಕ ಮದ ಮತ್ಸರ ಕಾಮಲೋಭ ಮೋಹಮುಲಕು ದಾಸುಡೈ
ಮೋಸಬೋತಿಗಾಕ ಮೊದಟಿ ಕುಲಜುಡಗುಚು ಭುವಿನಿ ಶೂದ್ರುಲ
ಪನುಲು ಸಲ್ಪುಚುನು ಯುಂಟಿನಿಗಾಕ, ನರಾಧಮುಲನು ಗೋರಿ ಸಾರ
ಹೀನ ಮತಮುಲನು ಸಾಧಿಂಪದಾರುಮಾರು ||
10. ಸತುಲಕೈ ಕೊನ್ನಾಳ್ಳಾಸ್ತಿಕೈ ಸುತುಲಕೈ ಕೊನ್ನಾಳ್ಳು ಧನ
ತತುಲಕ್ಕೆ ದಿರಿಗಿತಿನಯ್ಯ ತ್ಯಾಗರಾಜಾಪ್ತ ! ಯಿಟುವಂಟಿ ||

ಅರ್ಥ : ಎಂತೋ–ಎಷ್ಟೋ ; ದುಡುಕುಗಲ ನನ್ನ–ಕೆಟ್ಟಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ನನ್ನನ್ನು ; ಪೆದೊರ

ಕೊಡುಕು–ಯಾವ ರಾಜಕುಮಾರನು ; ಬ್ರೋಚುರಾ–ಕಾಪಾಡುವನಯ್ಯ ? ಕಡುದುರ್ವಿಷಯ–ಕ್ರೂರವಾದ ವಿಷಯ ಭೋಗಗಳಿಂದ ; ಆಕ್ರಷ್ಟುಡೈ–ಸೆಳೆತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ; ಗಡಿಯ ಗಡಿಯಕು ನಿಂಡಾರು–ಗಳಿಗೆಗಳಿಗೆಗೂ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ, ನನ್ನನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾರು ರಕ್ಷಿಸುವರಯ್ಯ ?

ಶ್ರೀವನಿತಾ–ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ; ಹೃತ್ಕುಮುದಾಂಬುಜಾ–ಹೃದಯವೆಂಬ ಕನ್ನೈದಿಲೆಗೆ ಚಂದ್ರನಂತಿರುವವನೇ (ಅಂಬು + ಜ–ಸಾಗರದಿಂದ ಉದಿಸಿದ ಚಂದ್ರ) ; ವಾಙ್ಮಾನಸಾಗೋಚರ–ಮಾತುಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಅಗೋಚರನಾದವನೆ ; ಸಕಲ ಭೂತಮುಲಯಂದು–ಸಕಲ ಜೀವ ರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ನೀವೈಯುಂಡಗ–ನೀನೇ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ; ಮದಿಲೇಕಪೋಯಿನ–ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದ ನನ್ನನ್ನು ; ಚಿರುತಪ್ರಾಯಮು ನಾಡೆ–ಬಾಲ್ಯ ಯೌವನಗಳಲ್ಲಿ ; ಭಜನಾಮೃತರಸವಿಹೀನ–ನಿನ್ನ ಭಜನೆಯೆಂಬ ಅಮೃತರಸವನ್ನು ಸವಿಯದೆ ; ಕುತರ್ಕುಡೈನ–ಕುತರ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ನನ್ನನ್ನು ; ಪರಧನಮುಲುಕೊರಕುನ–ಪರರ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಆಶಿಸಿ ; ಒರುಲಮದಿನಿ–ಬೇರೊಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ; ಕರಗಬಲಿಕಿ–ಗಾಸಿಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾತನಾಡಿ ; ಕಡುಪುನಿಂಪ–ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ; ತಿರಿಗಿನಟ್ಟಿ–ಅಲೆದಾಡಿದ ನನ್ನನ್ನು ; ತನಮದಿನಿ–ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ; ಭುವಿನಿ ಸದಾ ಸೌಖ್ಯವು ಜೀವನಮೆ–ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಭೋಗಜೀವನವೇ ಶಾಶ್ವತ ಎಂದು ; ದಿನಮುಲುಗಡಿಪೆ–ದಿನಗಳೆದ ನನ್ನನ್ನು ; ತೆಲಿಯನಿ–ತಿಳಿಯದೆ ; ನಟವಿಟ ಶೂದ್ರುಲು ವನಿತಲು–ನಟವಿಟ ಶೂದ್ರರು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ; ಸ್ವವಶಮೌಟಕುಪದೇಶಿಂಚಿ–ನನ್ನ ವಶವಾಗಬೇಕೆಂದು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತಾ ; ಸಂತಸಿಲ್ಲಿ–ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾ ; ಸ್ವರಲಯಂಬುಲು ಎರುಂಗಕನು–ಸ್ವರಲಯಗಳನ್ನು ಅರಿಯದವನಾಗಿ ; ಶಿಲಾತ್ಮುಲೈ–ಕಲ್ಲಿನಂತೆ ಕಠಿಣವಾದ ಹೃದಯವುಳ್ಳವನಾಗಿ ; ಸುಭಕ್ತುಲಕು ಸಮಾನಮನು–ನಾನು ಸದ್ಭಕ್ತರಿಗೆ ಸಮನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡೆನಲ್ಲ, ಅಂಥ ನನ್ನನ್ನು ; ದೇವದೇವ–ಪರಮಾತ್ಮನೇ ; ದೃಷ್ಟಿ–ನೋಟಕ್ಕೆ ; ಸಾರಂಬಗು–ಸಾರವತ್ತಾಗಿ ಕಾಣುವ ; ಲಲನಾ ಸದನಾ ಅರ್ಭಕ ಸೇನಾ ಅಮಿತ ಧನಾದುಲನು–ಹೆಣ್ಣು ಮನೆ ಮಗ ಸೇನೆ ಅಪಾರ ಸಂಪತ್ತು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ; ನೆರನಮ್ಮಿತಿಗಾಕನು–ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಂಬಿಬಿಟ್ಟೆನೇ ಹೊರತು : ಪದಾಬ್ಜ ಭಜನಂಬು ಮರಚಿನ–ನಿನ್ನ ಪಾದ ಕಮಲಗಳ ಭಜನೆಯನ್ನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟ ನನ್ನನ್ನು ; ಚಕ್ಕನಿ ಮುಖ ಕಮಲಂಬುನು–ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಸುಂದರವಾದ ಮುಖಕಮಲವನ್ನು ; ಸದಾ–ಯಾವಾಗಲೂ ; ನಾಮದಿಲೋ–ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ; ಸ್ಮರಣಲೇಕನೇ–ಸ್ಮರಿಸದೆ ; ದುರ್ಮದಾಂಧ ಜನುಲಗೋರಿ–ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಕುರುಡರಾಗಿರುವ ಜನರನ್ನು ಯಾಚಿಸುತ್ತಾ ; ಪರಿತಾಪಮುಲಚೇ–ಪರಿತಾಪದಿಂದ ; ತಗಿಲಿ ನೊಗಿಲಿ–ನೊಂದುಬೆಂದು ; ದುರ್ವಿಷಯ ದುರಾಸಲನು–ದುಷ್ಟ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ; ಸತತಮುರೋಯಲೇಕ–ನೀತಿಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಸದಾ ; ಅಪರಾಧಿಯೈ ಚಪಲಚಿತ್ತುಡೈನ–ಅಪರಾಧಿಯೂ ಚಪಲಚಿತ್ತನೂ ಆದ ನನ್ನನ್ನು ; ಮಾನವ ತನು–ಮನುಷ್ಯದೇಹವು ; ದುರ್ಲಭಮನುಚುನೆಂಚಿ–ದುರ್ಲಭವಾದುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ; ಪರಮಾನಂದ ಮೊಂದಲೇಕ–ಅಪಾರವಾಗಿ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಸವಿಯದೆ ; ಮೋಸಬೋತಿಗಾಕ–ಮೋಸಹೋದೆನೇ ಹೊರತು ; ಮೊದಟಿಕುಲಜುಡಗುಚು–ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರೂ ; ಭುವಿನಿ ಶೂದ್ರುಲ ಪನುಲು ಸಲ್ಪುಚುನುಯುಂಟಿನಿ ಗಾಕ–ಶೂದ್ರರ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ (ಇಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ತುಂಬಿದ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳೆಂದು ಅರ್ಥ) ತೊಡಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆನೇ ಹೊರತು ; ನರಾಧಮುಲನು ಗೋರಿ–ಹೀನರಾದ

ವರನ್ನು ಯಾಚಿಸಿ ; ಸಾರಹೀನ ಮತಮುಲನು–ಸಾರಹೀನವಾದ ಮತಗಳನ್ನು ; ತಾರುಮಾರು–ಸಾಧಿಸಲು ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಾರುಮಾರಾಗಿ ಅಲೆದಾಡಿಸಿದ ನನ್ನನ್ನು ; ಸತುಲಕೈ–ಹೆಂಡಿರಿಗಾಗಿ ; ಕೊನ್ನಾಳ್ಳು–ಕೆಲವು ಕಾಲ ; ಆಸ್ತಿಕೈ ಸುತುಲಕೈ–ಆಸ್ತಿಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ; ಕೊನ್ನಾಳ್ಳು–ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ; ಧನತತುಲಕೈ–ಸಿರಿಸಂಪತ್ತಿಗಾಗಿ ; ತಿರಿಗಿತಿನಯ್ಯ–ಅಲೆದಾಡಿದೆನಯ್ಯ ; ತ್ಯಾಗರಾಜಾಪ್ತ–ತ್ಯಾಗರಾಜನಿಗೆ ಆಪ್ತನಾದ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನೆ, ಇಟುವಂಟಿ–ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮಾಡಿರುವ, ನನ್ನನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವನು ರಕ್ಷಿಸುವನಯ್ಯ !

ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಕಡು ದುರ್ವಿಷಯ ಭೋಗಗಳ ಸೆಳೆತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾರು ತಾನೆ ರಕ್ಷಿಸಬಲ್ಲರಯ್ಯ ?

ಸಕಲ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀನೇ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿರುವೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯದೆ ಹೋದೆ. ಬಾಲ್ಯ ಯೌವನಗಳಲ್ಲಿ ಭಜನಾಮೃತವನ್ನು ಸವಿಯದೆ ಕುತರ್ಕ ವ್ಯರ್ಥವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಳೆದೆ ; ಪರಧನವನ್ನು ಆಶಿಸಿ ಅವರು ನೋಯುವಂತೆ ಮಾತಾಡಿದೆ ; ಭೋಗಜೀವನವೇ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಬಿಟ್ಟೆ ; ಹೀನಮನುಜರನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟೆನೇ ಹೊರತು ನಿನ್ನ ಗಾನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ; ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳು ಮನೆ ಸಿರಿ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ನಂಬಿದೆನೇ ಹೊರತು ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ನಂಬಲಿಲ್ಲ ; ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಸುಂದರವಾದ ಮುಖವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸದಾ ನೆನೆಯದೆ, ದುರ್ಜನರೆದುರಿಗೆ ಕೈಯೊಡ್ಡಿ, ದುರಾಶೆಯಿಂದ ನೊಂದು ಬೆಂದು ಸತತವೂ ಅಪರಾಧಿಯಾದೆ. ಮಾನವ ಜನ್ಮವು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ಸಂತೋಷಪಡದೆ, ಮದ ಮತ್ಸರ ಕಾಮ ಲೋಭ ಮೋಹಗಳಿಗೆ ದಾಸನಾಗಿ ಮೋಸಹೋದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಹೀನಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದೆ, ಹೀನಮತಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ತಾರುಮಾರಾದೆ ; ನನ್ನ ಬದುಕಿನ ಕೆಲವು ದಿನಗಳನ್ನು ಹೆಂಡಿರಿಗಾಗಿ, ಕೆಲವು ದಿನಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಆಸ್ತಿಗಾಗಿ ಸಿರಿಸಂಪತ್ತಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ವ್ಯಯಮಾಡಿ ಅಲೆದೆನಯ್ಯ ; ಇಂಥ ದುಷ್ಟಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿ ಹೋದ ನನ್ನನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾರು ತಾನೆ ಕಾಪಾಡಬಲ್ಲರಯ್ಯ, ನೀನಲ್ಲದೆ?

2. ಆರಭಿ ಆದಿತಾಳ ತ್ಯಾಗರಾಜರು

ಪಲ್ಲವಿ : ಸಾಧಿಂಚೆನೆ ; ಓ ಮನಸಾ !

ಅನುಪಲ್ಲವಿ : ಬೋಧಿಂಚಿನ ಸನ್ಮಾರ್ಗ ವಚನಮುಲ
ಬೊಂಕು ಜೇಸಿ ತಾ ಬಟ್ಟಿನ ಪಟ್ಟು ||

ಚರಣ : ಸಮಯಾನಿಕಿ ದಗು ಮಾಟಲಾಡೆನೆ

ಎತ್ತುಗಡೆ ಸ್ವರಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ : 1. ದೇವಕೀ ವಸುದೇವುಲ ನೆಗಿಂಚಿನಟು ||
2. ರಂಗೇಶುಡು ಸದ್ಗಂಗಾ ಜನಕುಡು
ಸಂಗೀತ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕುಡು ||
3. ಗೋಪೀ ಜನ ಮನೋರಥ ಮೊಸಂಗ ಲೇಕನೇ
ಗೆಲಿಯುಚೇಸೆಟ್ಟು ವಾಡು ||

4. ವನಿತಲ ಸದಾ ಸೊಕ್ಕ ಜೇಯುಚುನು
ಮ್ರೊಕ್ಕಜೇಸೆ ; ಪರಮಾತ್ಮುಡದಿಯುಗಾಕ ||
5. ಯಶೋದತನಯುಡಂಚು ಮುದಂಬುನನು
ಮುದ್ದು ಬೆಟ್ಟು ನವ್ವು ಚುಂಡುಹರಿ ||
6. ಪರಮ ಭಕ್ತವತ್ಸಲುಡು ಸುಗುಣ
ಪಾರಾವಾರುಂಡಾ ಜನ್ಮ ಮನಘುಡೀ ಕಲಿ
ಬಾಧಲ ದೀರ್ಚುವಾಡನುಚು ನೇ ಹೃದಂ
ಬುಜಮುನ ಜೂಚು ಚುಂಡಗ ||
7. ಹರೇ ರಾಮುಚಂದ್ರ ! ರಘುಕುಲೇಶ
ಮೃದು ಸುಭಾಷ ಶೇಷಶಯನ !
ಪರನಾರೀ ಸೋದರಾಜ ! ವಿರಾಜ ತುರಗ !
ರಾಜರಾಜನುತ ! ನಿರಾಮಯಾಪಘನ !
ಸರಸೀರುಹದಲಾಕ್ಷಯನುಚು
ವೇಡುಕೊನ್ನ ನನ್ನು ತಾ ಬ್ರೋವಕನು ||
8. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ ! ಸ್ವಪ್ರಕಾಶ ! ಸರ್ವೋನ್ನತ ! ಸಜ್ಜನ
ಮಾನಸನಿಕೇತನ ! ಕನಕಾಂಬರಧರ ! ಲಸನ್ಮಕುಟ
ಕುಂಡಲ ವಿರಾಜಿತ ಹರೇ ! ಯನುಚು ನೇ ಪೊಗಡಗಾ
ತ್ಯಾಗರಾಜಗೇಯುಡು ಮಾನವೇಂದ್ರು
ಡೈನ ರಾಮುಚಂದ್ರುಡು
ಸದ್ಭಕ್ತುಲ ನಡತ ಲಿಟ್ಲ ನೇನೇ
ಯಮರಿಕಗಾನಾ ಪೂಜೆಗೊನೆನೇ
ಯುಲಗನಟ್ಟನೇನೇ
ವಿಮುಖಲತೋ ಜೇರಬೋಕುಮನೆನೇ
ವೆತಗಲಿಗಿತೇ ತಾಳುಕೊಮ್ಮನೇನೇ
ದಮಶಮಾದಿ ಸುಖದಾಯಕುಡಗು ಶ್ರೀ
ತ್ಯಾಗರಾಜ ನುತುಡು ಚೆಂತರಾಕನೇ ||

ಅರ್ಥ : ಓ ಮನಸಾ–ಎಲೆ ಮನಸ್ಸೆ ; ಸಾಧಿಂಚೆನೆ–ಸಾಧಿಸಿ ಕೊಂಡೆನಲ್ಲ ! ಬೋಧಿಂಚಿನ–ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದ ; ಸನ್ಮಾರ್ಗ ವಚನಮುಲ–ಸನ್ಮಾರ್ಗೋಪದೇಶಗಳನ್ನು ; ಬೇಂಕುಜೇಸಿ–ಸುಳ್ಳು ಮಾಡಿ ; ತಾಬಟ್ಟಿನ ಪಟ್ಟೆ–ಹಿಡಿದ ಪಟ್ಟನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡೆ.
ಸಮಯಾನಿಕಿ ದಗುಮಾಟಲಾಡೆನೆ–ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉಚಿತವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದನಲ್ಲ; ರಂಗೇಶುಡು-ರಂಗನಾಥನು ; ಸದ್ಗಂಗಾ ಜನಕುಡು–ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಗಂಗೆಯ ಜನಕನು ; ಸಂಗೀತ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕುಡು-ಸಂಗೀತ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣತನು ; ಗೋಪೀ ಜನ ಮನೋರಥಮು -ಗೋಪಿಕಾ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮನಸ್ಸಿನಾಸೆಗಳನ್ನು ; ಒಸಂಗಲೇಕ–ನೆರವೇರಿಸದೆ ; ಗೆಲಿಯುಜೇಸೆಟ್ಟುವಾಡು-ಅವರನ್ನು ಕುಚೋದ್ಯ ಮಾಡುವವನು ; ವನಿತಲ–ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ; ಸದಾ ಸೊಕ್ಕಜೇಯುಚುನು–ಮೈಮರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ; ಮ್ರೊಕ್ಕಜೇಸೆ ಪರಮಾತ್ಮುಡು–ನಮಸ್ಕರಿಸುವಂತೆ

ಮಾಡಿದ ಪರಮಾತ್ಮನು ; ಅದಿಯುಗಾಕ–ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ; ಯಶೋದ ತನಯುಡಂಚು–ಯಶೋದೆಯ ಪುತ್ರನೆಂಬುದಾಗಿ ; ಮುದಂಬುನನು–ಮುದದಿಂದ ; ಮುದ್ದು ಬೆಟ್ಟ–ಮುದ್ದಿಸಲು ಬಂದವರನ್ನು ನೋಡಿ ; ನವ್ವುಚುಂಡು ಹರಿ–ನಗುತ್ತಿದ್ದ ಹರಿಯು ; ಪರಮ ಭಕ್ತವತ್ಸಲುಡು–ಭಕ್ತರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವವನು ; ಸುಗುಣ ಪಾರಾವಾರುಡು–ಸದ್ಗುಣಗಳ ಸಾಗರವಾದವನು ; ಆಜನ್ಮಮು ಅನಘುಡು–ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದಲೂ ಪಾಪರಹಿತನಾದವನು ; ಈ ಕಲಿಬಾಧಲದೀರ್ಚುವಾಡು–ಈ ಕಲಿಯುಗದ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವವನು ; ಅನುಚು–ಎಂಬುದಾಗಿ ; ನೇ–ನಾನು ; ಹೃದಂಬುಜಮುನ ಜೂಚುಚುಂಡಗ–ಹೃದಯಕಮಲದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಪರಿಭಾವಿಸುತ್ತಿರಲು ; ಹರೇ, ರಾಮಚಂದ್ರ, ರಘುಕುಲೇಶ, ಮೃದುವಾದ ಮಾತುಳ್ಳವನೆ, ಶೇಷಶಯನ, ಪರನಾರೀ ಸೋದರ, ವಿರಾಜತುರಗ–ಶೋಭಿಸುವ ಗರುಡನನ್ನು ವಾಹನವಾಗಿ ಉಳ್ಳವನು, ರಾಜರಾಜನುತ, ನಿರಾಮಯ–ಪಾಪರಹಿತನೆ, ಸರಸೀರುಜದಲಾಕ್ಷ–ತಾವರೆಯದಳದಂತೆ ಕಣ್ಣುಳ್ಳವನೆ, ಅನುಚು–ಎಂಬುದಾಗಿ ; ವೇಡುಕೊನ್ನ-ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವ ; ನನ್ನು-ನನ್ನನ್ನು ; ಬ್ರೋವಕನು–ಕಾಪಾಡುವವನು ; ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶನೆ, ಸ್ವಪ್ರಕಾಶನೆ–ತಾನೇತಾನಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವವನೆ ; ಸರ್ವೋನ್ನತನೆ, ಸಜ್ಜನಮಾನಸ ನಿಕೇತನ–ಸಜ್ಜನರ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿದವನೆ ; ಕನಕಾಂಬರಧರ–ಚಿನ್ನದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದವನೆ ; ಲಸನ್ಮಕುಟಕುಂಡಲ ವಿರಾಜಿತ–ಹೊಳೆಹೊಳೆಯುವ ಕಿರೀಟ ಕುಂಡಲಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುವವನೆ ; ಹರೇ, ಎಂಬುದಾಗಿ ; ನೇ ಪೊಗಡಗ–ನಾನು ಹೊಗಳುತ್ತಿರಲು ; ತ್ಯಾಗರಾಜಗೇಯುಡು–ತ್ಯಾಗರಾಜನಿಂದ ಗಾನಗೊಂಡವನೂ ; ಮಾನವೇಂದ್ರುಡೈನ–ಮಾನವೇಂದ್ರನೂ ಆದ ; ರಾಮಚಂದ್ರುಡು–ರಾಮಚಂದ್ರನು ; ಸದ್ಭಕುಲ ನಡತಲು–ಸದ್ಭಕ್ತರ ನಡತೆಗಳು ; ಇಟ್ಲುನೇನೇ–ಹೀಗೆಯೇ ; ಎಂದುಹೇಳಿದನಲ್ಲ! ನಾ ಪೂಜಗೊನೆನೇ–ನನ್ನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನಲ್ಲ ! .... ವಿಮುಖುಲತೊ–ದುರ್ಜನರೊಂದಿಗೆ ; ಜೇರಬೋಕುಮನೆನೇ–ಸೇರಬೇಡ ಎಂದು ನುಡಿದನಲ್ಲ ! ವೆತಲಿಗಿತೇ-ವ್ಯಥೆಯುಂಟಾದರೆ ; ತಾಳುಕೊಮ್ಮನೇನೇ-ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳೆಂದನಲ್ಲ ! ದಮಶಮಾದಿ ಸುಖದಾಯಕುಡಗು-ದಮಶಮಾದಿ ಸುಖಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ; ಶ್ರೀ ತ್ಯಾಗರಾಜ ನುತುಡು–ತ್ಯಾಗರಾಜನಿಂದ ನುತನಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರನು ; ಚಿಂತರಾಕನೇ–ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬರದೆಯೇ ನಾನು ಇಷ್ಟನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆನಲ್ಲ !

3. ಶ್ರೀ ಆದಿತಾಳ ತ್ಯಾಗರಾಜರು

ಪಲ್ಲವಿ : ಎಂದರೋ ಮಹಾನುಭಾವು ಲಂದರಿಕಿ ವಂದನಮು

ಅನುಪಲ್ಲವಿ : ಚಂದ್ರವದನುನಿಯಂದ ಚಂದಮುನು ಹೃದಯಾರ
ವಿಂದಮುನ ಜೂಚಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದಮನುಭವಿಂಚುವಾ ‖ ಎಂ ‖

ಚರಣ : ಸಾಮಗಾನಲೋಲ ಮನಸಿಜಲಾವಣ್ಯ
ಧನ್ಯಮೂರ್ಧನ್ಯು ‖ ಎಂ ‖

2. ಮಾನಸವನಚರ ವರ ಸಂಚಾರಮು ಸಲಿಪಿ
ಮೂರ್ತಿ ಬಾಗುಗ ಬೊಗಡನೇ ವಾ ‖ ಎಂ ‖

3. ಸರಗುಣ ಪಾದಮುಲಕು ಸ್ವಾಂತಮುನು
ಸರೋಜಮುನು ಸಮರ್ಪಣಮು ಜೇಯುವಾ ‖ ಎಂ ‖

4. ಪತಿತಪಾವನುಡನೇ ಪರಾತ್ಪರುನಿ ಗುರಿಂಚಿ
ಪರಮಾರ್ಥಮುಗ ನಿಜಮಾ
ರ್ಗಮುತೋನು ಬಾಡುಚುನು ಸಲ್ಲಾಪಮುತೋ
ಸ್ವರಲಯಾದಿ ರಾಗಮುಲ ದೆಲಿಯುವಾ ‖ ರೆಂ ‖
5. ಹರಿಗುಣ ಮಣಿಮಯ ಸರಮುಲು ಗಳಮುನ
ಶೋಭಿಲ್ಲು ಭಕ್ತಕೋಟುಲಿಲಲೋ
ತೆಲಿವಿತೋ ಚೆಲಿಮಿತೋ ಗರುಣಗಲ್ಗಿ
ಜಗಮೆಲ್ಲನು ಸುಧಾ ದೃಷ್ಟಿ ಚೇ ಬ್ರೋಚುವಾ ‖ ರೆಂ ‖
6. ಹೊಯಲುಮೀರ ನಡಲು ಗಲ್ಗು ಸರಸುನಿ
ಸದಾ ಕನುಲ ಜೂಚುಚುನ ಪುಲಕ ಶ
ರೀರುಲೈಯಾನಂದ ಪಯೋಧಿ ನಿಮಗ್ನುಲೈ
ಮುದಂಬುನನು ಯಶಮುಗಲ ವಾ ‖ ರೆಂ ‖
7. ಪರಮ ಭಾಗವತ ಮೌನಿವರ ಶಶಿ
ವಿಭಾಕರ–ಸನಕ–ಸನಂದನ
ದಿಗೀಶ–ಸುರ–ಕಿಂಪುರುಷ–ಕನಕಕಶಿಪು
ಸುತ–ನಾರದ–ತುಂಬುರು
ಪವನ ಸೂನು–ಬಾಲಚಂದ್ರಧರ–ಶುಕ
ಸರೋಜಭವ–ಭೂಸುರ ವರುಲು
ಪರಮ ಪಾವನಲು ಘನುಲು ಶಾಶ್ವತುಲು
ಕಮಲಭವ ಸುಖಮು ಸದಾನುಭವುಲು ಗಾಕ ‖ ಎಂ ‖
8. ನೀಮೆನು ನಾಮ ವೈಭವಂಬುಲನು
ನೀ ಪರಾಕ್ರಮ ಧೈ
ರ್ಯಮುಲ ಶಾಂತಮಾನಸಮು ನೀವುಲನು
ವಚನ ಸತ್ಯಮುನು, ರಘುವರ ! ನೀಯಡ
ಸದ್ಭಕ್ತಿಯು ಜನಿಂಚಕನು ದುರ್ಮತ ಮುಲನು
ಕಲ್ಲ ಜೇಸಿನಟ್ಟಿ ನೀ ಮದಿ
ನೆರಿಂಗಿ ಸಂತಸಂಬುನನು ಗುಣ ಭಜನಾ
ನಂದ ಕೀರ್ತನಮು ಜೇಯುವಾ ‖ ರೆಂ ‖
9. ಭಾಗವತ-ರಾಮಾಯಣ-ಗೀತಾದಿ
ಶ್ರುತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣಪು
ಮರ್ಮಮುಲನು ಶಿವಾದಿ ಷಣ್ಮತಮುಲ
ಗೂಢಮುಲನು ಮುಪ್ಪದಿ ಮುಕ್ಕೋ–
ಟಿ ಸುರಾಂತರಂಗಮುಲ ಭಾವಂಬುಲ
ನೆರಿಗಿ ಭಾವ-ರಾಗ-ಲಯಾದಿ ಸೌಖ್ಯ
ಮುಚೇ ಚಿರಾಯುವುಲು ಗಲಿಗಿ ನಿರವಧಿ ಸುಖಾತ್ಮುಲೈ
ತ್ಯಾಗರಾಜಾಪ್ತುಲೈನ ವಾ ‖ರೆಂ‖

10. ಪ್ರೇಮ ಮುಪ್ಪಿರಿಗೊನು ವೇಳ
ನಾಮಮು ದಲಚುವಾರು
ರಾಮಭಕ್ತುಡೈನ ತ್ಯಾಗ
ರಾಜನುತುನಿ ನಿಜದಾಸುಲೈನವಾ || ೧೦ ||

ಅರ್ಥ : ಮಹಾನುಭಾವುಲು ಎಂದರೋ–ಮಹಾನುಭಾವರು ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆಯೋ, ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ; ವಂದನಮು–ನಮಸ್ಕಾರವು ; ಚಂದ್ರನಂತೆ ಸುಂದರವಾದ ಮುಖವುಳ್ಳವನ ; ಅಂದ ಚಂದ ಮುನು–ಅಂದಚೆಂದಗಳನ್ನು ; ಹೃದಯಾರವಿಂದಮುನ ಜೂಚಿ–ತಮ್ಮ ಹೃದಯಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ; ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದಮನುಭವಿಂಚುವಾರು–ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಮಹಾನು ಭಾವರು ; ಸಂಚಾರಮು–ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಚಲನವಲನಗಳನ್ನು ; ಮಾನಸ ವನಚರ–ಮಾನವ ಸಂಚಾರಿಯಾದ ಅವನಿಗೆ ; ಸಲಿಪಿ–ಸಮರ್ಪಿಸಿ ; ಬಾಗುಗ–ಚೆನ್ನಾಗಿ ; ಮೂರ್ತಿನಿ–ಅವನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು; ಬೊಗಡನೇವಾರು–ಹೊಗಳುವವರು ; ಸರಗುನ–ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ; ಪಾದಮುಲಕು ಪಾದಗಳಿಗೆ ; ಸ್ವಾಂತಮುನು ಸರೋಜಮುನು–ಆತ್ಮವೆಂಬ ತಾವರೆಯನ್ನು ; ಸಮರ್ಪಣ ಮುಜೇಯವಾರು–ಅರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವವರು ; ಪತಿತಪಾವನನೂ, ಪರಾತ್ಪರನೂ ಆದ ಭಗವಂತ ನನ್ನು ; ಗುರಿಂಚಿ–ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ; ಪರಮಾರ್ಥಪಥದಲ್ಲಿ, ನಿಜಮಾರ್ಗಮುತೋನು–ಸತ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ; ಪಾಡುಚುನು–ಹಾಡುತ್ತಾ : ಸಲ್ಲಾಪಮುತೋ–ಸತ್ ಸಲ್ಲಾಪದಿಂದ ; ಸ್ವರಲ ಯಾದಿ ರಾಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವವರು ; ಗಳಮುನ–ಕೊರಳಲ್ಲಿ ; ಹರಿ ಗುಣಮಣಿಮಯ ಸರ ಮುಲು–ಹರಿಯ ಗುಣಗಳೆಂಬ ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಸರಗಳು ; ಶೋಭಿಲ್ಲು–ಶೋಭಿಸಿರಲು ; ಇಲಲೋ–ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ; ಭಕ್ತಕೋಟುಲು–ಭಕ್ತರೆಲ್ಲರೂ ; ತೆಲಿವಿತೋ ಚೆಲಿಮಿತೋ–ಪರಸ್ಪರ ಅರಿವು ಸ್ನೇಹಗಳಿಂದ ಇರುವಂತೆ ;ಜಗಮೆಲ್ಲನು–ಜಗತ್ತನ್ನು ; ಕರುಣಗಲ್ಗಿ–ಕರುಣೆಯಿಂದ ; ಸುಧಾದೃಷ್ಟಿಚೇ ಬ್ರೋಚುವಾರು–ಅಮೃತೋಪಮವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ರಕ್ಷಿಸುವವರು ; ಹೊಯಲುಮೀರ–ಪರಮ ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಕೂಡಿದ ; ನಡಲುಗಲ್ಗು ಸರಸುನಿ–ನಡೆದಾಡುವ ಸರಸನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ; ಸದಾ–ಸತತವೂ ; .ಕನುಲ ಜೂಚುಚುನು–ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ; ಪುಲಕ ಶರೀರುಲೈ–ದೇಹವೆಲ್ಲ ರೋಮಾಂಚಗೊಂಡು ; ಆನಂದ ಪಯೋಧಿ ನಿಮಗ್ನುಲೈ–ಆನಂದ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ; ಮುದಂಬುನನು ಯಶಮುಗಲವಾರು–ಸಂತೋಷ ದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವವರು ; ಪರಮ ಭಾಗವತರು ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠರು, ಚಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯ, ಸನಕ, ಸನಂದನ, ದಿಕ್ಪಾಲಕರು, ದೇವತೆಗಳು, ಕಿಂಪುರುಷರು, ಕನಕಕಶಿಪು ಸುತ–ಹಿರಣ್ಯ ಕಶಿಪುವಿನ ಮಗ ಪ್ರಹ್ಲಾದ, ನಾರದ, ತುಂಬುರು, ಆಂಜನೇಯ, ಪರಮೇಶ್ವರ, ಶುಕಮುನಿ, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ಪರಮಪಾವನರೂ, ಶ್ರೇಷ್ಠರೂ, ಶಾಶ್ವತರೂ, ಯಾವಾಗಲೂ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ ವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವವರೂ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳು. ನೀಮೆನು ನಾಮ ವೈಭವಂಬುಲನು–ನಿನ್ನ ನಾಮ ವೈಭವಗಳನ್ನು, ನಿನ್ನ ಧೈರ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮಗಳನ್ನು, ಶಾಂತ ಮನಸ್ಕತೆಯನ್ನು, ನಿನ್ನ ವಚನ ಸತ್ಯವನ್ನು ಆನಂದಿಸುತ್ತಾ ; ರಘುವರ ! ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಂಡು, ದುಷ್ಟವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ; ನೀ ಮದಿನೆರಿಂಗಿ–ನಿನ್ನನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಸಂತೋಷದಿಂದ ಗುಣಭಜನಾನಂದವನ್ನು ಸವಿಯುವವರು ; ಭಾಗವತ, ರಾಮಾಯಣ, ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಮುಂತಾದ ಶ್ರುತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣಗಳ ಮರ್ಮ ಮುಲನು–ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ; ಶಿವಾದಿ ಷಣ್ಮತಮುಲ ಗೂಢಮುಲನು–ಶೈವವೇ ಮೊದಲಾದ ಆರು ಮತಗಳ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ; ಮುಪ್ಪದಿ ಮುಕ್ಕೋಟಿ–ಮೂವತ್ತುಮೂರುಕೋಟಿ ; ಸುರಾಂತರಂಗ

ಮುಲ ಭಾವಂಬುಲ–ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಹಜವಾದ ಅಂತರಂಗ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ; ಎರಿಗಿ–ಹೊಂದಿ ; ಭಾವ–ರಾಗ–ಲಯಾದಿ ಸೌಖ್ಯದಿಂದ ಚಿರಾಯುವನ್ನು ಪಡೆದು ಮೇರೆಯಿಲ್ಲದ ಸುಖವನ್ನು ಸವಿದು ತ್ಯಾಗರಾಜನ ಆಪ್ತರಾದವರು ; ಪ್ರೇಮವು ತೀವ್ರಗೊಂಡ ಸಮಯದಲ್ಲಿ; ನಾಮ ಮುದಲಚುವಾರು–ಭಗವಂತನ ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವವರು ; ರಾಮಭಕ್ತುಡೈನ–ರಾಮಭಕ್ತನಾದ ; ತ್ಯಾಗರಾಜನುತುನಿ–ತ್ಯಾಗರಾಜನಿಂದ ಸುತಿಗೊಂಡ ; ನಿಜ ದಾಸುಲೈನವಾರು–ಭಕ್ತರಾದ ಮಹಾನುಭಾವರು ಯಾರು ಯಾರು ಇರುವರೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಂದನೆಗಳು.

ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಚಂದ್ರನಂತೆ ಸುಂದರವಾದ ಮುಖವುಳ್ಳ ಪರಮಾತ್ಮನ ಅಂದಚಂದಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದವನ್ನೂ ಸವಿಯುವವರು ; ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಚಲನವಲನಗಳನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಅವನ ದಿವ್ಯ ಸುಂದರ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುವವರು ; ಅವನ ಪಾದಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವನ್ನರ್ಪಿಸಿ, ಅವನ ಗುಣಗಳೆಂಬ ಮಣಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಅಮೃತಸಮಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸ್ನೇಹ ಕರುಣೆಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವವರು ; ಪರಮಾತ್ಮನ ಉಲ್ಲಾಸಕರವಾದ ನಡೆಯನ್ನು ಕಣ್ಣಾರ ನೋಡಿ ಆನಂದ ಪುಲಕಿತರಾಗಿರುವ ಪ್ರಹ್ಲಾದ, ತುಂಬುರು, ಸನಕ, ಸನಂದನ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಶಿವ ದಿಕ್ಪಾಲರಾದಿಯಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಸುರರ ಆನಂದವನ್ನೇ ಅನುಭವಿಸುವವರು ; ಪರಮಾತ್ಮನ ನಾಮವೈಭವಗಳನ್ನು ಧೈರ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸುತ್ತಾ, ಭಾಗವತ ರಾಮಾಯಣ ಗೀತಾದಿ ಶ್ರುತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣಗಳ ರಹಸ್ಯವನ್ನೂ ಷಣ್ಮತಗಳ ರಹಸ್ಯವನ್ನೂ ಅರಿತು ಮೇರೆಯಿಲ್ಲದ ಸುಖವನ್ನು ಸವಿದು ತ್ಯಾಗರಾಜನ ಆಪ್ತರಾದವರು ಎಷ್ಟುಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಂದನೆಗಳು.

4. ವರಾಳಿ. ಆದಿತಾಳ ತ್ಯಾಗರಾಜರು

ಪಲ್ಲವಿ : ಕನಕನರುಚಿರಾ ಕನಕವಸನ ! ನಿನ್ನು
ಅನುಪಲ್ಲವಿ : ದಿನದಿನಮುನ ಮನಸುನ–ಚನುವುನ ನಿನ್ನು ||
ಚರಣ : ಪಾಲುಗಾರು ಮೋಮುನ ಶ್ರೀಯಪಾರ
ಮಹಿಮದನರು ನಿನ್ನು ||
2. ಬಾಲಾರ್ಕಾಭ ಸುಚೇಲ ; ಮಣಿಮಯ
ಮಾಲಾಲಂಕೃತ ಕಂಧರ ! ಸರ
ಸಿಜಾಕ್ಷ ! ವರಕಪೋಲ ! ಸುರುಚಿರ ಕಿರೀಟಧರ !
ಸಂತತತಂಬು ಮನಸಾರಗ ||
3. ಸಾಪತ್ನಿಮಾತಯೌ ಸುರುಚಿಚೇ
ಕರ್ಣಶೂಲವ್ಮೈನ ಮಾಟವೀನುಲ
ಜುರುಕ್ಕನ ತಾಳಕ ಶ್ರೀಹರಿನಿ ಧ್ಯಾನಿಂಚಿ
ಸುಖಿಂಪಗಲೇದಾ ? ಯದು ||
4. ಮೃಗಮದಲಲಾಮ ಶುಭನಿಟಿಲವರ
ಜಟಾಯುಮೋಕ್ಷ ಫಲದ ! ಪವಮಾನ
ಸುತುಡು ನೀದು ಮಹಿಮ ದೆಲ್ಪ
ಸೀತ ದೆಲಿಸಿವಲಚಿ ಸೊಕ್ಕಲೇದಾ ಯಾರೀತಿ ನಿನ್ನು ||

5. ಕಾಮಿಂಚಿ ಪ್ರೇಮಮೀರ ಕರಮುಲ ನೀದು
ಪಾದ ಕಮಲಮುಲ ಬಟ್ಟುಕೊನು
ವಾಡುಸಾಕ್ಷಿ, ರಾಮನಾಮ ರಸಿಕುಡು
ಕೈಲಾಸ ಸದನುಡು ಸಾಕ್ಷಿ
ಮರಿಯು ನಾರದ ಪರಾಶರ ಶುಕ
ಶೌನಕ ಪುರಂದರ ನಗಜಾ ಧರಜ
ಮುಖ್ಯುಲು ಸಾಕ್ಷಿಗಾದ ? ಸುಂದರೇಶ !
ಸುಖ ಕಲಶಾಂಬುಧಿವಾಸಾಶ್ರಿತುಲಕೇ ||
6. ಸುಖಾಸ್ಪದ ವಿಮುಖಾಂಬುಧರ –
ಪವನ ! ವಿದೇಹ ಮಾನಸ ವಿಹಾರಾಪ್ತ
ಸುರಭೂಜ ಮಾನಿತ ಗುಣಾಂಕ ಚಿದಾ
ನಂದ ! ಖಗತುರಂಗ ! ಧೃತ ರಥಾಂಗ !
ಪರಮದಯಾಕರ ಕರುಣಾರಸ –
ವರುಣಾಲಯ ಭಯಾಪಹಾರ ! ಶ್ರೀರಘುಪತೇ ||
7. ಕಲಕಲಮನು ಮುಖಕಳ ಗಲಿಗಿನ ಸೀತ
ಕುಲುಕುಲುಚು ನೇರ ಕನ್ನುಲನು ಜೂಚು ನಿನ್ನು ||
8. ಸತತಮು ಪ್ರೇಮಪೂರಿತುಡಗು ತ್ಯಾಗರಾಜ–
ನುತ ! ಮುಖಜಿತ ಕುಮುದಹಿತ ವರದ ! ನಿನ್ನು ||

ಅರ್ಥ : ಕನಕವಸನ–ಚಿನ್ನದ ಉಡುಗೆ ಧರಿಸಿದವನೆ ; ನಿನ್ನು ಕನಕನ ರುಚಿರಾ–ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡನೋಡಿ
ದಷ್ಟೂ ಕಾಂತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ; ದಿನದಿನಮುನ–ದಿನದಿನವೂ ; ಮನಸುನ ಚನುವುನು–
ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಭಾವಿಸಿದಷ್ಟೂ ; ನಿನ್ನು–ನಿನ್ನ, ಸೌಂದರ್ಯವು ವರ್ಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪಾಲು
ಗಾರು ಮೋಮುನ–ಹಾಲಿನಂತೆ ಶುಭ್ರವಾದ ಮುಖವುಳ್ಳ ; ಶ್ರೀ ಯಪಾರ ಮಹಿಮದ–ಅಪಾರ
ವಾದ ಸಂಪತ್ತು ಮಹಿಮೆಗಳೊಡಗೂಡಿದ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದಷ್ಟೂ ನಿನ್ನ ಕಾಂತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ
ಬಾಲಾರ್ಕಾಭಿಸುಚೇಲ–ಎಳೆಯ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಹೊಂಬಣ್ಣದ ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದವನೆ ;
ಮಣಿಮಯ ಮಾಲಾಲಂಕೃತ ಕಂಧರ–ಕೊರಳಲ್ಲಿ ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಹಾರಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟು
ಕೊಂಡವನೆ ; ಸರಸಿಜಾಕ್ಷ–ತಾವರೆಯಂತೆ ಕಣ್ಣುಳ್ಳವನೆ ; ವರಕಪೋಲ–ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ, ಸುಂದರ
ವಾದ ಕಪೋಲಗಳನ್ನುಳ್ಳವನೆ ; ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾದ ಕಿರೀಟವನ್ನು ಧರಿಸಿದವನೆ ; ಸಂತತಮು–
ಸದಾ ; ಮನಸಾರಗ–ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಗುವಂತೆ, ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯ
ಕಾಂತಿ ವರ್ಧಿಸುತ್ತಿದೆಯಯ್ಯ. ಸಾಪತ್ನಿ ಮಾತಯೌ–ಮಲತಾಯಿಯಾದ ಸುರುಚಿಯಿಂದ ;
ಕರ್ಣಶೂಲಮೈನ–ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಶೂಲದಂತೆ ಇರಿಯುವ ; ಮಾಟ ವಿನುಲ–ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ;
ಚುರುಕ್ಕನ ತಾಳಕ–ಚುರುಕ್ಕೆಂದು ತಾಳಲಾರದೆ ; ಶ್ರೀಹರಿನಿ ಧ್ಯಾನಿಂಚಿ–ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು
ಧ್ಯಾನಿಸಿ ; ಸುಖಿಂಪಗಲೇದಾ–[ಧ್ರುವನು] ಸುಖಪಡಲಿಲ್ಲವೆ ? ಮೃಗಮದಲಲಾಮ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ
ಕಸ್ತೂರೀ ತಿಲಕವನ್ನು ಧರಿಸಿದವನೆ ; ಶುಭನಿಟಲ–ಶುಭಕರವಾದ ಹಣೆಯುಳ್ಳವನೆ; ವರಜಟಾಯು
ಮೋಕ್ಷಫಲದ-ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಜಟಾಯುವಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದ ಶ್ರೀರಾಮನೆ ; ಪವಮಾನ
ಸುತುಡು–ಆಂಜನೇಯನು ; ನೀದು ಮಹಿಮದೆಲ್ಪ–ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ;
ಸೀತ–ಸೀತಾದೇವಿಯು ; ದೆಲಿಸಿ ವಲಚಿ ಸೊಕ್ಕಲೇದಾ–ಆನಂದಿಸಿ ಪ್ರೇಮರೆಯಲಿಲ್ಲವೆ ? ; ಆ

ರೀತಿ-ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ; ಕಾಮಿಂಚಿ-ಪ್ರೇಮಿಸಿ ; ಪ್ರೇಮಮೀರ-ಅತಿಯಾದ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ; ಕದಮುಲ ನೀದು ಪಾದಕಮಲಮುಲಬಟ್ಟಿಕೊನುವಾಡು-ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ಕೈಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಆಂಜನೇಯನೇ ಸಾಕ್ಷಿ ; ರಾಮನಾಮ ರಸಿಕುಡು-ರಾಮನಾಮ ರಸಿಕನಾದ ; ಕೈಲಾಸ ಸೌರಸುಡು-ಪರಮೇಶ್ವರನು, ಸಾಕ್ಷಿ ; ಮರಿಯು-ಅಲ್ಲದೆ ; ನಾರದ, ಪರಾಶರ ಶುಕ, ಶೌನಕ, ಪುರಂದರ, ನಗಜೌ-ಪಾರ್ವತಿ ; ಧರಜಾ-ಸೀತೆ ; ಮುಖ್ಯುಲು-ಮುಂತಾದ ಮುಖ್ಯರು ಸಾಕ್ಷಿಯಲ್ಲವೆ ? ಸುಂದರೇಶ, ಸುಖಕಲಶಾಂಬುಧಿವಾಸ, ಆಶ್ರಿತುಲುಕು-ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ; ಸುಖಾಸ್ಪದ-ಸುಖಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪದನಾದವನೆ ; ವಿಮುಖಾಂಬುಧರ ಪವನ-ಶತ್ರುಗಳೆಂಬ ಮೇಘಗಳಿಗೆ ಗಾಳಿಯಂತಿರುವವನೆ ; ವಿದೇಹ ಮಾನಸ ವಿಹಾರ-ಸೀತೆಯ (ವೈದೇಹಿ) ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುವ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನೆ ; ಆಪ್ತಸುರಭೂಜ-ಆಪ್ತರಾದವರಿಗೆ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದಂತಿರುವವನೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಗುಣಗಳುಳ್ಳವನೆ ; ಚಿದಾನಂದನೆ ; ಖಗತುರಂಗ-ಗರುಡನನ್ನು ವಾಹನವಾಗುಳ್ಳವನೆ ; ಧೃತ ರಥಾಂಗ-ಚಕ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದವನೆ ; ಪರಮದಯಾಕರನೆ ; ಶ್ರೀರಘುಪತಿಯೆ ; ಕಲ ಹಿಡಿದವನೆ ; ಪರಮದಯಾಕರನೆ ; ಕರುಣಾರಸ ವರುಣಾಲಯ-ಕರುಣೆಗೆ ಸಮುದ್ರನಾದವನೆ ; ಕಲಮನು ಮುಖಕಳಗಲಿಗಿನ-ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾದ ನಿನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ; ಕುಲುಕುಚುನು ಒರಕನ್ನುಲನು ಚೂಚು ನಿನ್ನು-ಓರೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಸೀತಾದೇವಿಯು ಆನಂದಿಸ್ತುತ್ತಿರಲು ; ಸತತಮು ನಿರಂತರವಾಗಿ ; ಪ್ರೇಮಪೂರಿತುಡಗು-ಪ್ರೇಮದಿಂದ ತುಂಬಿದ; ತ್ಯಾಗರಾಜನುತ-ತ್ಯಾಗರಾಜನಿಂದ ಸ್ತುತಿಗೊಂಡವನೆ ; ಮುಖಚಿತ ಕುಮುದ ಹಿತ-ಚಂದ್ರನನ್ನು ಮೀರಿಸಿದ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮುಖವುಳ್ಳವನೆ ; ವರದನಾದವನೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ನೋಡಿದಷ್ಟೂ ನಿನ ಕಾಂತಿ ವರ್ಧಿಸುತ್ತಿದೆಯಯ್ಯ.

5. ನಾಟ ಆದಿತಾಳ ತ್ಯಾಗರಾಜರು

ಪಲ್ಲವಿ : ಜಗದಾನಂದ ಕಾರಕ | ಜಯ ಜಾನಕೀ ಪ್ರಾಣನಾಯಕ

ಅನುಪಲ್ಲವಿ : ಗಗನಾಧಿಪ ಸತ್ಕುಲಜ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರ
ಸುಗುಣಾಕರ ಸುರಸೇವ್ಯ ಭವ್ಯದಾಯಕ ಸದಾ ಸಕಲ ||

ಚರಣ : ಅಮರತಾರಕ ನಿಚಯ ಕುಮುದ ಹಿತ ಪರಿಪೂರ್ಣಾನಘ ಸುರಾಸುರ
ಭೂಜಗಧಿಪಯೋಧಿವಾಸ ಹರಣ ಸುಂದರ ಕರವದನ ಸುಧಾಮಯ ವಚೋ
ಬೃಂದ ಗೋವಿಂದ ಸಾನಂದ ಭೂವರಾಜರಾಪ್ತ ಶುಭಕರಾನೇಕ ||

2. ನಿಗಮ ನೀರಜಾಮೃತಜ ಪೋಷಕ ನಿಮಿಷ ವೈರಿವಾರಿದ ಸಮೀರಣ
ಖಗ ತುರಂಗ ಸತ್ಕವಿ ಹೃದಾಲಯಾಗಣಿತ ವಾನರಾಧಿಪ ನತಾಂಘ್ರಿಯುಗ ||

3. ಇಂದ್ರನೀಲಮಣಿ ಸನ್ನಿಭಾಪಘನಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯನಯನಾಪ್ರಮೇಯ ವಾ
ಗೀಂದ್ರ ಜನಕ ಸಕಲೇಶ ಶುಭ್ರನಾಗೇಂದ್ರಶಯನ ಶಮನ ವೈರಿ ಸನ್ನುತ ||

4. ಕರಧೃತ ಶರಜಾಲ ಸುರಮದಾಪಹರಣಾವನೀ ಸುರಾಸುರಾವನ
ಕವೀನ ಬಿಲಜಮೌನಿ ಕೃತ ಚರಿತ್ರ ಸನ್ನುತ ಶ್ರೀ ತ್ಯಾಗರಾಜನುತ ||

5. ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತ್ಯಂತಕಾರಕಾಮಿತ ಕಾಮಿತ ಫಲದಾಸಮಾನ ಗಾತ್ರ ಶ
ಚೀ ಪತಿ ನುತಾಬ್ಧಿ ಮದಹರಾನುರಾಗ ರಗರಾಜಿತ ಕಥಾಸಾರ ಹಿತ ||

6. ಪಾದವಿಜಿತ ಮೌನಿ ಶಾಪಶಮ ಪರಿಪಾಲ ವರಮಂತ್ರಗ್ರಹಣಲೋಲ
ಪರಮಶಾಂತಚಿತ್ತ ಜನಕಜಾಧಿಪ ಸರೋಜಭವ ವರದಾಖಿಲ
7. ಪುರಾಣಪುರುಷ ನೃವರಾತ್ಮಜಾಶ್ರಿತ ಪರಾಧೀನ ಕರ ವಿರಾಧ ರಾವಣ
ವಿರಾವಣಾನಘ ಪರಾಶರ ಮನೋಹರಾವಿಕೃತ ತ್ಯಾಗರಾಜ ಸನ್ನುತ ||
8. ಸಜ್ಜನ ಮಾನಸಾಬ್ಧಿ ಸುಧಾಕರ ಕುಸುಮ ವಿಮಾನ ಸುರಸಾರಿಪುಕರಾಬ್ಜ
ಲಾಲಿತ ಚರಣಾ ವಗುಣಾ ಸುರಗುಣಾ ಮದಹರಣಾ ಸನಾತನಾಜನುತ ||
9. ಓಂಕಾರ ಪಂಜರ ಕೀರ ಪುರಹರ ಸರೋಜಭವ ಕೇಶವಾದಿ ರೂ
ಪ ವಾಸವರಿಪು ಜನಕಾಂತಕ ಕಲಾಧರ ಕಲಾಧರಾಪ್ತ ಘೃಣಕರ ಶ
ರಣಾಗತ ಜನ ಪಾಲನ ಸುಮನೋರಮಣ ನಿರ್ವಿಕಾರ ನಿಗಮಸಾರತರ ||
10. ಅಗಣಿತಗುಣ ಕನಕಚೇಲ ಸಾಲವಿದಳನಾರುಣಾಭ ಸಮಾನ ಚರಣಾ
ಪಾರ ಮಹಿಮಾದ್ಭುತ ಸುಕವಿ ಜನ ಹೃತ್ಸದನ ಸುರಮುನಿಗಣ ವಿಹಿತ ಕಲ
ಶ ನೀರನಿಧಿಜಾರಮಣ ಪಾಪಗಜ ನೃಸಿಂಹ ವರ ತ್ಯಾಗರಾಜಾಧಿನುತ

ಅರ್ಥ : ಜಗದಾನಂದಕಾರಕ–ಜಗತ್ತಿಗೆ ಆನಂದವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವವನೆ ; ಜಾನಕೀ ಪ್ರಾಣ ನಾಯಕನೆ, ನಿನಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ. ಗಗನಾಧಿಪ–ಸೂರ್ಯನ ; ಸತ್ಕುಲಜ–ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ; ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರನೆ, ಸುಗುಣಗಳಿಗೆ ಆಕರನಾದವನೆ : ಸುರಸೇವ್ಯ–ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಸೇವಿತನಾದವನೆ ; ಭವ್ಯದಾಯಕ ಸಕಲ–ಸಕಲರಿಗೂ ಶುಭಕರನೆ ; ಅಮರ–ದೇವತೆಗಳೆಂಬ ; ತಾರಕನಿಚಯ–ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ; ಕುಮುದಹಿತ–ಚಂದ್ರನಂತಿರುವವನೆ ; ಪರಿಪೂರ್ಣನೆ, ಅನಘನೆ, ಸುರ ಸುರಭೂಜ-ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದಂತಿರುವವನೆ ; ಪಯೋಧಿವಾಸ-ಕ್ಷೀರಸಾಗರದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿರುವವನೆ ; ಸುಂದರವಾದ ಮುಖವುಳ್ಳವನೆ ; ಸುಧಾಮಯ ವಚೋಬೃಂದ–ಅಮೃತಕ್ಕೆ ಸಮಾನನಾದ ಮಾತುಗಳುಳ್ಳವನೆ ; ಗೋವಿಂದನೆ, ಭೂವರಾ ಅಜರಾಪ್ತ–ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಆಪ್ತನೆ ; ಅನೇಕ ಶುಭಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವವನೆ ; ಅನಿಮಿಷ ವೈರಿ ವಾರಿದ ಸಮೀರಣ-ದೇವತೆಗಳ ಶತ್ರುಗಳಾದ ರಾಕ್ಷಸರೆಂಬ ಮೋಡಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸುವ ವಾಯುವಿನಂತಿರುವವನೆ ; ಖಗತುರಂಗ–ಗರುಡವಾಹನನೆ ; ಸತ್ಕವಿಹೃದಾಲಯ–ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಕವಿಯ [ವಾಲ್ಮೀಕಿಯ ?] ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿದವನೆ ; ಅಗಣಿತವಾನರಾಧಿಪ ನತಾಂಘ್ರಿಯುಗ–ಅಸಂಖ್ಯಾತ ವಾನರರ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಸುಗ್ರೀವನಿಂದ ನಮಸ್ಕಾರಗೊಂಡ ಪಾದಗಳುಳ್ಳವನೆ ; ಇಂದ್ರನೀಲ ಮಣಿ ಸನ್ನಿಭ–ಇಂದ್ರನೀಲರತ್ನವನ್ನು ಹೋಲುವ ; ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯ ನಯನ-ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯರನ್ನೇ ಕಣ್ಣುಗಳಾಗಿ ಉಳ್ಳವನೆ ; ಅಪ್ರಮೇಯನೆ ; ವಾಗೀಂದ್ರ ಜನಕ–ಬ್ರಹ್ಮನ ತಂದೆಯೆ; ಸಕಲೇಶ–ಸಕಲಕ್ಕೂ ಒಡೆಯನೆ ; ಶುಭ್ರನಾಗೇಂದ್ರಶಯನ-ಸರ್ಪಶಯನನೆ; ಕರಧೃತ ಶರಜಾಲ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದವನೆ ; ಅಸುರಮದಾಪಹರಣ-ರಾಕ್ಷಸರ ಮದವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದವನೆ; ಅವನೀಸುರಾಸುರಾವನ–ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವವನೆ ; ಕವೀನ ಬಿಲಜಮೌನಿಕೃತ ಚರಿತ್ರ–ಹುತ್ತದಲ್ಲಡಗಿದ ಮುನಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯಿಂದ ಕಥಿತವಾದ ಚರಿತ್ರೆಯುಳ್ಳವನೆ ; ಸನ್ನುತನೆ, ತ್ಯಾಗರಾಜನುತನೆ ; ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿ ಅಂತ್ಯಕಾರಕನೆ ; ಕಾಮಿತ ಫಲಗಳನ್ನು ಅಮಿತವಾಗಿ ನೀಡುವವನೆ ; ಅಸಮಾನ ಗಾತ್ರ-ಹೋಲಿಕೆಯೇ ಇಲ್ಲದ ದಿವ್ಯ ದೇಹವುಳ್ಳವನೆ ; ಶಚೀಪತಿನುತ-ದೇವೇಂದ್ರನಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿತನಾದವನೆ ; ಅಬ್ಧಿ ಮದಹರ-ಸಾಗರನ ಮದವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದವನೆ ; ಅನುರಾಗ ರಂಜಿತ ಕಥಾಸಾರಹಿತ-ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ರಂಜಿತ

ವಾದ ಕಥೆಯುಳ್ಳವನೆ ; ಮೌನಿಶಾಪ–ಗೌತಮಮುನಿಯು ಅಹಲ್ಯೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಶಾಪವನ್ನು ; ಪಾದ ವಿಜಿತ ಶಮ-ಪಾದಸ್ಪರ್ಶನಿಂದಲೇ ಗೆದ್ದು ಶಮನಗೊಳಿಸಿ, ಪಾಲಿಸಿದವನೆ ; ವರಮಂತ್ರ ಗ್ರಹಣಲೋಲ–ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಿಂದ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿದವನೆ ; ಪರಮಶಾಂತ ಚಿತ್ತನೆ; ಜನಕಜಾಧಿಪ-ಜನಕಪುತ್ರಿ ಸೀತೆಯ ಪತಿಯೆ ; ಸರೋಜಭವ ವರದಾಖಿಲ-ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವರದನಾದವನೆ ; ಪುರಾಣಪುರುಷನೆ, ನೃವರಾತ್ಮಜ–ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠ ದಶರಥನ ಪುತ್ರನೆ ; ಆಶ್ರಿತಪರಾಧೀನ-ಭಕ್ತರಿಗೆ ಅಧೀನನಾಗಿರುವವನೆ ; ವಿರಾಧ, ರಾವಣಾದಿ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ; ವಿರಾವಣ–ಕೊಂದವನೆ ; ಅನಘನೆ, ಪರಾಶರರಿಗೆ ಮನೋಹರನಾದವನೆ ; ಅವಿಕೃತ-ನಿರ್ಮಲನಾದ; ತ್ಯಾಗರಾಜಸನ್ನುತನೆ, ಸಜ್ಜನಮಾನಸಾಬ್ಧಿ ಸುಧಾಕರ–ಸಜ್ಜನರ ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರನಂತಿರುವವನೆ ; ಸುರಸಾರಿಪು-ಸುರಸೆಗೆ ಶತ್ರುವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದ ಆಂಜನೇಯನಿಂದ ; ಲಾಲಿತಚರಣ–ಸೇವಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಾದಗಳುಳ್ಳವನೆ ; ಅವಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಸುರಗಣಗಳ ಮದವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದವನೆ ; ಸನಾತನನೆ, ಅಜನುತ-ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ನುತಿಗೊಂಡವನೆ ; ಓಂಕಾರ ಪಂಜರ ಕೀರ–ಓಂಕಾರವೆಂಬ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಗಿಣಿಯಂತಿರುವವನೆ ; ಪುರಹರ–ತ್ರಿಪುರಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದ ಪರಮೇಶ್ವರ, ಸರೋಜಭವ-ಬ್ರಹ್ಮ, ಕೇಶವಾದಿ ರೂಪ–ಕೇಶವನೇ ಮೊದಲಾದ ರೂಪು ಪಡೆದವನೆ ; ವಾಸವರಿಪುಜನಕಾಂತಕ–ಇಂದ್ರನ ಶತ್ರುವಾದ ಇಂದ್ರಜಿತುವಿನ ತಂದೆ ರಾವಣನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದವನೆ ; ಕಲಾಧರ–ಸಕಲಕಲೆಗಳನ್ನೂ ಉಳ್ಳವನೆ ; ಕಲಾಧರಾಪ್ತ ಘೃಣಕರ-ಚಂದ್ರನನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಮಿತ್ರನಾದವನೆ ; ಶರಣಾಗತ ಜನರನ್ನು ಪಾಲಿಸುವವನೆ ; ನಿರ್ವಿಕಾರನೆ, ನಿಗಮಸಾರತರ–ಸಾರತರವಾದ ವೇದ ಸ್ವರೂಪನೆ ; ಅಗಣಿತ ಗುಣನೆ, ಕನಕಚೇಲ–ಚಿನ್ನದ ಉಡುಗೆ ಧರಿಸಿದವನೆ ; ಸಾಲ ವಿದಳನ–ಸಾಲವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸಿದವನೆ ; ಅರುಣಾಭ ಸಮಾನ ಚರಣ–ಅರುಣ ಕಾಂತಿಯಂತೆ ಕೆಂಪಗಿನ ಪಾದಗಳುಳ್ಳವನೆ ; ಅಪಾರ ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳವನೆ ; ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಜನರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡಿದವನೆ : ಸುರಮುನಿಗಣಗಳಿಗೆ ಹಿತನಾದವನೆ ; ಕಲಶನೀರನಿಧಿರಮಣ–ಕ್ಷೀರಸಾಗರ ತನಯೆ ಆದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ರಮಣನೆ ; ಪಾಪಗಜನೃಸಿಂಹ–ಪಾಪಗಳೆಂಬ ಆನೆಗೆ ಸಿಂಹನಾದವನೆ ; ತ್ಯಾಗರಾಜನಿಂದ ನುತನಾದವನೆ.

೫. ತ್ಯಾಗರಾಜ ಪಂಚರತ್ನ ಕೃತಿಗಳು

1. ಗೌಳ – ಆದಿತಾಳ 'ದುಡುಕುಗಲ' ಸರಿಮಪನಿಸ–ಸನಿಪಮರಿಗಮರಿಸ

ಪಲ್ಲವಿ :

1. ಸ ರಿ ಪ ಮ ಪಾ ; ಮ ಪ ಮ ಗ ಮಾ | ಸ ರಿ ಸ ರಿ ಪ ಮ ಗ ಮ | ರೀ ; ರಿ ಸ ನಿ ಸ ||

ದುಡು ಕು . . ಗ . ಲ . . | ನ . . . ನ್ನೆ . . . | ದೊ ರ . . . ||

2. ಸ ರಿ ಪ ಮ ನಿ ಪ ಸ ನಿ ಪಾ ಮಾ ; | | ||

ದುಡು ಕು . . . . . ಗ . ಲ . | ನ . . . ನ್ನೆ . . . | ದೊ ರ . . . ||

3. ಪ ನಿ ಸಾ ರಿ ಸ ನಿ ಪ ಮಾ | | ||

ದು ಡು ಕು . . . . ಗ.ಲ | ನ.... ನ್ನೆ. . . | ದೊ . . . ರ . . ||

1. ಸ ರಿ ಮಾ ರಿ ಮ ಪಾ ಮಾ ಪ ನಿ ಪಾ , ನಿ ಮ ಪಾ ಮ | ಮಾ ; ; ; | , , ರಿ ಗ ಮ ರಿ ಸ ನಿ ||

ಕೊ. ಡು ಕು . ಬ್ರೋ ೯ . . ಚು | ರಾ . . . | . . ಯೆಂ . . ತೊ.. ||

2. ಪ ನಿ ಸ ರಿ ಸ ನಿ ಪಾ | ನಿ ಸ ರಿ ಸ ರೀ ಸ ನಿ | ಪ ಮ ರಿ ಗ ಮ ರಿ ಸ ನಿ ||

ಕೊ ಡು ಕು ಬ್ರೋ. . . . ಚು | ರಾ. . . . . . | . . ಯೆಂ .. ತೊ. . ||

3. ಪ ನಿ ಸ ರಿ ಸ ನಿ ಪ ನಿ | ಸ ರಿ ಮ ರಿ ಸ ನಿಪನಿ | ಸನಿ ಪ ಗ ಮ ರಿ ಸ ನಿ ||

ಕೊ ಡು ಕು ಬ್ರೋ. . . . . ಚು. | ರಾ . . . . | . . . ಯೆಂ . ತೊ . . ||ದುಡುಕುಗಲ

ಅನುಪಲ್ಲವಿ :

; ರಿ ಸ ರೀ ; ಸ ರಿ ರಿ ಸ ಸಾ | ; ಸ ನಿ ಸ ರಿ ಸಾ | ಸ ನಿ ಪಾ ನಿ ಸ ||

. ಕ ಡು ದು . ರ್ವಿ . ಷ . ಯಾ | . ಕೃ . . . ಷ್ಟು | ಡೈ . . ತೆ . ||

ರಿ ರಿ ಸ ರಿ ಮಾ | ; ಸ ರಿ ಮ ರಿ ಸಾ | ಸ ನಿ ಪಾ ನಿ ಸ ||

ಕ ಡು ದು ರ್ವಿ ಷ ಯಾ. . | . ಕೃ . . . ಷ್ಟು | ಡೈ . . . ತೆ ||

ರಿ ರಿ ಸ ರಿ ಪ ಮ | ಗ ಮ ಸ ರಿ ಮರಿ ರಿ ಸ ಸಾ |

ಕ ಡು ದುರ್ವಿಷ ಯಾ. . . | . . ಕೃ. . ಷ್ಟು. . | ಡೈ . . . ತೆ ||

ರಿ ಮ ರಿ ಸ ಸ ರಿ ಸ ನಿ ಸ ರಿ ಸ ನಿ ಪ ನಿ ಪ ಮ | ರಿ ಮ ಪ ನಿ ಸಾ ರಿ ಸ ನಿ ಪ | ಮ ರಿ ರೀ ಪ ಮ ಮ ರಿ ಸ ನಿ ||

ಘ . ಡಿ .ಯಾ. . . ಘ . ಡಿ . ಯ . . . | ಕು . . . . ನಿಂ | . . ಡಾ . . . ರು . ಲ ||

ಚರಣ :

ರೀ ; ; ; ; ; ಸಾ ರೀ | ಸಾ ; ; ; | ; ; ಸಾ ನಿ ಪ ||

ಶ್ರೀ. . . . . ವ ನಿ | ತಾ . . . | . . ಹೃತ್ಕುಮು||
ಮಾ ; ; ; ; ಮಾ ರಿ ಮ ಪ ನಿ | ಪಾ ; ; ; | ; ಮ ಪಾ ನಿ ಸಾ ||

ದಾ . . . . ಬ್ಜ . ವಾ ಜ್ಮ ನ | ಸಾ . . . | . ಗೋ . ಚ ರ || ದುಡುಕು
2. ರಿ ರಿ ಸ ಸಾ , ರಿ ಸ ರಿ ಮಾ ಮ ಸ ರಿ ಮಾ | ರಿ ಸ ರಿ ರಿ ಮಾ ಸ ರಿ | ಮಾ , ಮ ರಿ ರಿ ಸ ನಿ ||

ಸ ಕ ಲ ಭೂ . ತಮು.ಲಯಂ ದು ನೀ . ಸ್ಕೈ |ಯುಂಡ . ಗಾ . ಮದಿ | ಲೇ . ಕ ಪೋ .ಯಿ ನ ||
3. ಸ ರಿ ಪ ಮ ಮ ರಿ ರಿ ಸ ಸಾ , ಸ ರಿ ಪ ಮಾ | ಗ ಮ ರಿ ಸ ನಿ ಸಾ ಸ | ಪ ಮಾ ಮ ರಿ ರಿ ಸ ಸ ||

ಚಿರು ತ ಪ್ರಾ .ಯಮುನ ನಾ . ಡಿ ಭ ಜ ನಾ |ಮೃತ ರ ಸ ವಿ ಹೀ ನ | ಕು ತ ರ್ಕ ಡೈ . ನ ||
4. ಪ ಪ ಮ ಮ ರಿ ರಿ ಸ ನಿ ಸ ಪ ಮ ಮ ರಿ ಸ ರಿ ಪ | ಮ ರಿ ಪ ಮ ರಿ ಸ ಮಾ | ೯ ಮ ರಿ ರಿ ಸ ಸಾ ನಿ ||

ಪ ರ ಧ ನ ಮು ಲಕೊರ ಕು ನೊರು ಲ ಮ ದಿ ಕ ರ | ಗ ಬ ಲಿ ಕಿ ಗ ದು ಪು ನಿಂ | . ಪ ದಿ ರಿ ಗಿ ನ ಟ್ಟೆ ||
ದುಡುಕು

5. ರಿ ರಿ ಪ ಪ ರಿ ರಿ ಮ ಮ ಸ ಸ ರಿ ರಿ ಪ ನಿ ಸ ರಿ | ಪ ಮ ಮ ರಿ ರಿ ಸ ನಿ ಪ | ಮ ಪಾ ನಿ ಪ ನಿ ಸ ರಿ ||

ತಿ ಲಿಯನಿ ನ ಟ ವಿ ಟ ಶೂ ದ್ರು ಲು ವ ನಿ ತ ಲು| ಸ್ವ ವ ಶ ಮುಗುಟ ಕುಪ | ದೇ ಶಿಂ ಚಿ ಸಂ. ತ ಸಿ ||
, ಮ ರಿ ಸ ನಿ ಸಾ ರಿ ಮ ರೀ ರಿ ಸ ನಿ ರಿ ಸ | ೯ ಸ ನಿ ಪ ಸ ನೀ ಪ | ಮ ರಿ ನಿ ಪಾ ಮ ರಿ ಸ ||

. ಲ್ಲಿ ಸ್ವ ರ ಲಯಂಬು ಲೆ ರುಂಗ ಕನು ಶಿಲಾ | . ತ್ಮಲ್ಸೈ . ಸುಭ ಕ್ತು | ಲ ಕು ಸ ಮಾ ನ ಮನು ||
6. ನಿ ಪ ಮ ಪ ನಿ ರಿ ಮ ಪ ನೀ ಮ ಪ ನಿ ನಿ ಪ ಸಿ | ಸಾ ರಿ ಮ ಪ ನಿ ಸಾ | ನಿ ಪ ಮ ಮ ರಿ ರಿ ಸ ನಿ ||

ತ ನ ಮ ದಿ ನಿ ಭುವಿ ನಿ ಸೌ ಖ್ಯಪು ಜೀ . ವ ನ | ಪೋ ಯನು ಚುಸ ದಾ | ದಿನ ಮುಲು ಗ ಡಿ ಪೆ . ||
7. ಸಾ ರಿ ಸ ಸಾ ಸಾ ರಿ ಸ ರಿ ರಿ ಮಾ ರಿ ಪ | ಮಾ ರಿ ನಿ ಪಾ ಮಾ | ಸ ನಿ ಪ ಮಾ ರಿ ರಿ ಸ ||

ದೃ ಷ್ಟಿ ಕಿ ಸಾ ರಂ ಬಗುಲ ಲ ನಾ ಸ ದ | ನಾ ರ್ಚಕ ಸೇ ನಾ | ಮಿತ ಧ ನಾ ದುಲನು ||
ಸಾ ಪ ಸ ನಿ ಪಾ ರಿ ಸ ನಿ ಪಾ ಸ ನಿ ಪ ಮ | ೯ ನಿ ಪ ಮ ರೀ ಸ ಸ | ಸ ಸಾ ನಿ ಪ ಮ ರಿ ಸ ||

ಜೀವಾ . ಧಿ ದೇ ವ ನೆ ರ ನ ಮ್ಮಿತಿ ನಿ ಗಾ | . ಕ ನು ಪ ದಾಜ್ಜಭ | ಜ ನಂ ಬುಮರ ಚಿ ನ ||
8. ಪಾ ಪ ಮ ರಿ ಸ ರಿ ಮ ಪಾ ಮ ರಿ ರಿ ಸ ರೀ | ಮಾ ಸ ರಿ ಮಾ ನಿ ಸ | ರಿ ಮಾ ಮ ರೀ ಸ ರಿ ||

ಚ ಕ್ರ ನಿ ಮುಖ ಕ ಮ ಲಂ ಬು ನ ನುಸ ದಾ| ನಾ ಮದಿ ಲೋ ಸ್ಮರ | ಣ ಲೇ ಕ ನೇ . ದು ||
ಸ ಸಾ ಸ ಪ ಮ ಮ ರಿ ೯ ಸ ಸ ನಿ ಪಾ ಪ ಸ | ನಿ ಪಾ ೯ ಪ ಮ ರಿ ಮ | ಪ ನಿ ಪಾ ಸ ನಿ ಪಾ ||

ರ್ತ್ಯಾಗಾಂಧಜ ನು ಲ ಕೋ. ರಿ ಪ ರಿ ತಾ ಪ ಮು| ಲ ಜೀ ೯ ತ ಗಿ ಲಿ ನೊ | ಗಿ ಲಿ ದು ವಿ:ಷಯ ||

ರಿ ರೀ ಮ ರಿ ಮ ಸ ರಿ ಮ ರೀ ಸ ನಿ ಪ ನಿ ಸ । ರಿ ಸಾ ನಿ ಪ ಮ ರಿ ಮ ।

ದು ರಾ ಸ ಲ ನು ರೋ. ಯ ಲೇ ಕ ಸ ತ ತ ಮು । ಪ ರಾ ಧಿ ಯ್ಯೆ . ಚ ಪ ।
ಪ ಸ ನಿ ಪ ಮ ಮ ರಿ ಸ ॥

ಲ . ಚಿ . ತ್ತು ಡ್ಯೈ . ನ ॥ ದುಡುಕು

9. ಸಾ ರಿ ಸ ನಿ ಸ ರೀ ರಿ ಸ ನಿ ಸ ರಿ ಮಾ ಮ । ಸ ರಿ ಮಾ ಸ ರಿ ಮ ರಿ । ೯ ಸ ಸಾ ಸಾ ; ॥

ಮಾ ನ ವ ತ ನು ದು ರ್ಲ ಭ ಮನು . ಚುನೆಂ ಚಿ । ಪ ರ ಮಾ ನಂದ ಮೊಂ । . ದ ಲೇ ಕ . ॥
ಪ ಪ ಮಾ ರಿ ಸ ರಿ ಮ ಪ ರೀ ಮ ರೀ ಪ ಮ । ರಿ ಪಾ ಮ ರಿ ಮ ಸ ರಿ ।

ಮ ದ ಮ ತ್ಸ ರ ಕಾ . ಮ ಲೋ ಭ ಮೋ ಹುಲ । ಕು ದಾ ಸು ಡೈ . ಮೋ . ।
ಮ ರೀ ಸ ಸಾ ಸಾ ॥

ಸ ಬೋ ತಿ ಗಾ ಕ ॥

ಪ ನಿ ಪ ಪ ನಿ ಪ ಮ ಪ ಮ ಮ ಪ ಮ ರಿ ಮ ಪ ನಿ । ಪ ನಿ ಸ ರೀ ಮ ಪ ನಿ ।

ಮೊ ದ ಟಿ ಕು ಲ ಜು ಡ ಗು ಚು ಭು ವಿ ನಿ ಶೂ . ದ್ರು ಲ । ಪ ನು ಲು ಸ . ಲ್ಪುಚು ।
ಪ ಮ ಗ ಮ ರೀ ಸಾ ॥

ನು ಯುಂಟೆ ನಿ ಗಾ ಕ ॥

ಸ ಸಾ ಸ ರಿ ರಿ ಮ ರಿ ೯ ಮ ಸ ರಿ ಮ ರೀ ಸ । ನಿ ಪ ನಿ ಸ ಸಾ ಸ ।

ನ ರಾ ಧ ಮು ಲ ನು ಗೋ . ರಿ . ಸಾ ರ ಹೀ ನ । ಮ ತ ಮು ಲ ಸು ಸಾ ।
ನಿ ಪ ಪಾ ಮ ರೀ ಸ ॥

ಧಿಂಪ ತಾ ರು ಮಾ ರು ॥ ದುಡುಕು

10. ; ಪ ಪಾ ಮಾ ರೀ ; ರಿ ಮ ರಿ ಮ । ಪಾ ಮಾ , ರೀ , । ಸಾ ರೀ ರಿ ಸ ಸಾ ॥

. ಸ ತು ಲ ಕ್ಕೈ . ಕೊ. . . । . ನ್ನಾ . ಖ್ಯಾ. । . ಸ್ತಿ ಕ್ಕೈ . . ॥
ರಿ ಮ ರೀ ಸಾ ; ಸ ನಿ ಪಾ ನಿ ಸ ರಿ ಮ । ಪ ನಿ ಮಾ ಪ ಪ । ಮಾ ಪ ನಿ ಪಾ , ನಿ ಪ ಮ ಮಾ ॥

ಸು ತು . ಲ . ಕ್ಕೈ . . ಕೊ . . . । . . ನ್ನಾ . ಖ್ಯ । ಧ . . . . . ನ . . ॥

ಅನುಪಲ್ಲವಿಯಂತೆ :

ತತುಲಕ್ಕೈ ದಿರಿಗಿತಿನ್ನೈಯ್ಯ ॥
ತ್ಯಾಗರಾಜಾಪ್ತ ಇಟುವಂಟಿ ॥ ದುಡುಕು ॥

'ಸಾಧಿಂಚೆನೆ'

2. ಆರಭಿ – ಆದಿತಾಳ

ಪಲ್ಲವಿ :

ಪಾ ಮ ಪ ಮ ಗ ರಿ ರಿ ಸ ಸ ಧ಼ ಧ಼ – ಸಾ ; ಧ಼ ಸ – ರೀ ಮ ಗ ರಿ ಸ ರಿ ಮ ||

ಸಾ . . . . ಧಿಂ . . . . ಚೆ ನೇ ಓ – ಮ . ನ . ಸಾ . ||

(೧) ಪಾ ಮ ಪ ದ ಪ ಮ ಗ ರಿ ರಿ ಸ ಸ ಧ಼ ಧ಼ – ಸಾ ; ದ ದ – ಪ ಮ ಪ ದ ದ ಸ ದ ಸ ರೀ ||

ಸಾ . . . . . . ಧಿಂ . . . ಚೆ ನೇ ಓ . . . ಮನ ಸ . . . . ||

(೨) ಸ ಸಾ ಸ ದ ಪ ಮ ಪ ದ ಪ ಮ ಗ ರಿ ರಿ ಸ ಸ ಧಾ – ಸ ರಿ ಸ ರಿ ಮಾ ರಿ ಮ ರಿ ಮ ಪಾ

ಸಾ . . . . ಧಿಂ . . . . . ಚೆ – ನೇ. . . . ಓ . . . .

ಮ ಪ ದ ಪ ಮ ಗ ರಿ ಸ ರಿ ಮ ||

ಮ . . . ನ . ಸ . . . ||

ಪಾ ರೀ ಪ ಮ ಮಾ , ಗ ರಿ ರಿ ಸ ಸ ಧಾ ಧಾ – ಸಾ ,, ,, ,, ||

ಸಾ . . . . ಧಿಂ . . . ಚೆ ನೇ . . ಓ . ಮ ನ . ಸಾ ||

ಅನುಪಲ್ಲವಿ :

ದ ದ ಪಾ ಮ ಪ ಮ ಗ ರೀ ರೀ ಸಾ ರಿ ಸಸಾ; – ಮ ಗ ರಿ ರಿ ದ ದ ಪಾ – ಮ ಪ ದಾ ಸಾ ಸಾ ||

ಬೋ. . ಧಿಂ . . . ಚಿ ನ ಸ . . . ನ್ಮಾ . . . ರ್ಗ . ವ ಜ . ನ ಮು ಲು ||

೧) ದ ದ ಪ ಮ ಪಾ ದ ಸ ದ ಪ ಮ ಗ ರೀ ಸಾ ರಿಸಸಾ; – ಮ ಗ ರಿ ರಿ ದ ದ ಪಾ – ಮ ಪ ದ ಸಾ ರೀ ||

ಬೋ. . . ಧಿಂ . . . . ಚ . ನ ಸ . . ನ್ಮಾ. . . ರ್ಗ . ವ ಜ . ನ . ಮು ಲ ||

ರೀ ಮ ಗ ರೀ ಸಾ ರಿ ಸ ಸಾ ಸಾ ದ ಧ಼ ಪಾ – ಧ಼ ಪ ಮ ಗ ರಿ ಸ ರೀ – ಮ ಪ ದಾ ಮ ಪ ದ ರಿ ||

ಬೊಂ. . ಕು ಜೇ . . . ಸಿ ತಾ . . ಪ . . . ಟ್ಟಿ ನ ಬ . . . . . ಟ್ಟು ||

ಚರಣ :

ಪ ಮ ಪಾ ಪ ಪ ಮಾ ಪಾ ದ ಪ – ಮ ಪ ಪ – ಮ ಪ ಮ ಗ ರಿ ಸ ರಿ ಮ ||

ಸ ಮ ಯಾನಿ ಕಿ ತ ಗು . . . ಮಾ. ಟ ಲಾ . . . ಡೆ . ನೆ . ||

೧) ಪಾ ದ ಸ ಪ ದಾ ಪ ಪ ಪ ರಿ ಮ ಪಾ ದ ಪ ಮ ಪ ದ ಪ ಮ ಗ

ಸ ಮ . ಯಾ. . ನಿ ಕಿ ತ . ಗು . . ಮಾ . ಟ _ಲಾ. . . . . ಡೆ ನೆ ||

(೨) ಪಾ ದಾ ರಿ ಸ ಸ ದಾ ಪ ಪ ಪ ರಿ ಮ ಮ ಪ – ಪ ದ ದ ಸ ದ ದ ಪಾ

ಸ ಮ . . ಯಾ . ನಿ ಕಿ ತ . ಗು . . . ಮಾ . . ಟ ಲಾ . . ಡೆ ನೆ ||

(೧) ಪಾ , , ಮ ಪ ಮ ಗ ರಿ ರಿ ಮ ಗ ರಿ ರಿ – ಸ ಸಾ ಸ ಧ಼ ಧ಼ ಫಾ – ; ಧ಼ ಸ , ಸ ರಿ ಮ ||

ದೇ ವ . ಕೀ . . . ವ . ಸು. ದೇ . . ವು ಲ ನೆ ಗಿಂ . . ಚಿ ನ ಟು ||

(೨) ಪಾ ಪಾ ಮ ಗ ರೀ ರೀ ಮ ಗ ರಿ ರಿ ಸ ಸ – ಧಾ ಧಾ , ಸ ಸಾ – , ರಿ ರೀ , ಸ ರಿ ಮ ||

ರಂ ಗೇ ಶು ಡು ಸ ದ್ಗ ಂ ಗಾ ಜ ನ ಕುಡು ಸಂ ಗೀ ತ ಸಾಂ .ಪ್ರದಾ ಯ ಕು ಡು ||

(೩) ದಾ ದಾ ಪ ದ ಪ ಪೀ ಧ ಪ ಮ ಮಾ ಪ ಮ – ಗ ರಿ ರೀ ರೀ ಮ ಮ – ಪಾ ಪಾ ಸಾ ರಿ ಮ ||

ಗೋ ಪೀ ಜ ನ ಮನೋ ರ ಥ ಮೊ ಸಂ ಗ ಲೇ ಕ ನೇ ಗೆ ಲಿ ಯು ಜೇ ಸೇ ಟ್ಟು ವಾ ಡು ||

(೪) ದ ಮ ಮ ಪ ದ ಸಾ ದ ದ ದ ಪಾ ಮ ಗ ರಿ ರಿ – , ಸ ಸಾ ಸಾ ದ ದ ಪಾ ಮ ಗ ರಿ ರಿ ಸಾ ||

ವ ನಿ ತ ಲ ಸ ದಾ ಸೊ . ಕ್ಕ ಜೇ ಯುಚ್ಛುನುತ್ತಿ – ಕ್ಕ ಜೇ ಸೇ ಪ ರ ಮಾ ರ್ಪುಡ ದಿ ಯುಗಾ||

ಸಾ ಸ ದೀ ಪ ಮ ಪ ದ ಸಾ ಸ ದ ರೀ ರಿ – ಸ ರಿ ದಾ ಸ ಪಾ ದ – ಮಾ ಪ ಮ ಗ ರಿ ರಿ ಮ ||

ಕಾ ಯಶೋದ ತ ನ ಯುಡುಚು ಮುದಂಬು ನ ನು ಮು ದ್ದುಪೆ ಟ್ಟ ನ ವ್ವು ಚುಂ . ಡು ಹ ರಿ ||

(೫) ರಿ ಮ ಪ ದೀ ಪ ಮ ಪ ದ ದ ಪ ಮ ಪ ದ ಪಾ – ಪಾ ಮ ಗ ರೀ ದಾ – ದಾ ಪ ಮ ಗ ರಿ ರೀ ||

ಪ ರ ಮ ಭ ಕ್ತ ವ – ತ್ಸ ಲುಡುಸು ಗು ಣ ಪಾ ರಾ ವಾ . ರುಂ ಡಾ ಜ ನ್ಮ ಮ ನುಗುಡೀ ||

ದ ದ ಪಾ ಸ ಸ ದಾ ರಿ ಸಾ ಸ ಮ ಗ ರೀ – ರಿ ಸಾ ಸ ದ ದ ಪ ಪ – , ಪ ಮ ಗ ರಿ ಸ ರಿ ಮ ||

ಕ ಲಿ ಬಾ ಧ ಲ ದೀ ರ್ಚುವಾಡ ನು ಚುನೇ ಹೃದಂಬು ಜ ಮುನಜೂ ಚು ಚುಂ. . . ಡ ಗ ||

6. ಸ ಪಾ ಮ , ಪ ಮ ಗ ರಿ ರಿ ಮ ಗ ರಿ ರೀ ರಿ – ಸ ರಿ ಸ ಸ , ಸ ಪಾ – ಪ ಮ ಗ ರಿ ದ ದ ಪಾ ||

ಹ ರೇ ರಾ . ಮ ಚ ಂ . ದ್ರ ರ ಘು ಕು ಲೇ ಶ . ಮೃ ದು ಸು ಭಾ ಷ ಶೇ . ಷ ಶ ಯ ನ ಪ ರ ನಾ ||

ಧ಼ ಧ಼ ಫಾ ಧ಼ ಸಾ ಸ ದ ರೀ ರಿ ಸ ರಿ ಮ – , ರಿ ಪಾ ಮ ಗ ರಿ ದ – ಪಾ ಸ ದ , ರಿ ಸ ಸ ||

ರಿ . ಸೋ ದ ರಾ ಜ ವಿ ರಾ ಜ ತು ರ ಗ ರಾ ಜ ರಾ ಜ ನು ತ ನಿ . ರಾ ಮ ಯಾ ಪ ಘ ನ ||

ಮ ಗ ರೀ ಸ ರಿ ಸ ಸ , ಸ ದ ದ ಪ ಪಾ ಪ – ಮ ಗ ರಿ ರಿ , ಸ ಸಾ – ; ಪಾ , ದ ಪ ಮ ||

ಸ ರ ಸೀ ರು ಹ ದ ಳಾ ಕ್ಷ ಯ ನು ಚು ವೇ ಡು ಕೊ . ನ್ನು ನೆ ನ್ನು ತಾ . ಬ್ರೋ ವ ಕ ನು ||

7. ಪಾ ದ ದ ಪ ಪಾ ಪ ಮ ಗ ರಿ ರಿ , ರಿ ಪ ಮ – ಪಾ ರಿ ಸ ರೀ ಸ ಧ಼ ಸಾ , ಸ ಸ ದ ರೀ ||

ಶ್ರೀ . ವೆಂ ಕ ಟೇ ಶ ಸು . ಪ್ರ . ಕಾ ಶ ಸ . ರ್ವೋನ್ನ ತ ಸ ಜ್ಜ ನ ಮಾ ನ ಸ ನಿ ಕೇ ||

ರಿ ರಿ ಸ ರಿ ಮಾ ಗ ರಿ ಮ ಪ ದ ಪ , ಪ ಸ ಸ – ದಾ ರಿ ರಿ ಸ ದಾ ಮ – ಗ ರಿ ರೀ ಸ ರಿ ಸ ||

ತ ನ ಕ ನ ಕಾಂ ಬ ರ ಧ ರ ಲ ಸ ನ್ಮ ಕು ಟ ಕುಂ ಡ ಲ ವಿ ರಾ ಜಿ ತ ಹ ರೇ ಯ ನು ಚು ನೇ ||

, ದ ದ ಪ ಪಾ ಮ ಗ ರಿ ರೀ ಸಾ ರಿ ಸ – ಸಾ ದ ರಿ ; ಸ ಮ – ರಿ ಪಾ ಪ ಮ ಗ ರಿ ಮ ||

ಪೊ ಗ ಡ ಗಾ ತ್ಯಾ . ಗ ರಾ ಜ ಗೇ ಯು ಡು ಮಾ ನ ವೇಂ ದ್ರು ಡ ಯಿ ನ ರಾ ಮ ಚಂ ದ್ರು ಡು||

8. ಪಾ ; ಮ ಪ ಮ ಗ ರೀ ರೀ ಸಾ ರಿ ಸ ಸಾ – ಸ ದ ಸಾ ; – ರೀ ರೀ . ರೀ ; ||

ಸ . ದ್ಭ . . . ಕ್ತು . ಲ . ನ . . ಡ – ತ ರಿ – . . ಟ್ಲ ನೆ . . ನೇ . . ||
; ರಿ ಮ ; ಪ ದಾ ಪ ದಾ ಪ ಮ ಪ ದಾ – ಪಾ ಪಾ ; ಪಾ – ಮ ಪ ಮ ಗ ರಿ ಸ ರೀ ||

. ಅ ಮ . ರಿ ಕ ಗಾ . . ನ . . . ಪೂ . . ಜ . ಗೊ . ನೆ . ನೆ . . ||
; ಸ ಸಾ ಧಾ ರಿ ಸ ರೀ ರೀ ರಿ ಪ ಮ ಗ – ರೀ ; ; ; – ಸಾ ; ; ||

. ಅ ಲು ಗ ವ . . . ದ್ದ . ನೇ . – . . . . . – . . . . ||
ದ ದ ಪಾ ಮ ಗ ರೀ ರೀ ಮ ಗ ರೀ ; – ಸ ಸ , ಸ – ರಿ ರಿ ರೀ ||

ವಿ . ಮು ಖು . ಲ ತೋ . . ಜೇ . ರ ಬೊ . ಕು . ಮ ನೆ ನೇ ||
ಸ ಸ ಧಾ ರಿ ಸ ರಿ ರಿ ರಿ ಪ ಮ ಗ – ರೀ ದ ಪ ಮ ಗ ರೀ – ಪ ಮ ಪಾ ||

ವ್ಯ ಥ ಗ . . ಲ್ಗಿ ತೆ ತಾ . . . . ಳು ಕೊ . . . . . . ಮ್ಮ ನೆ ನೆ ||

ಅನುಪಲ್ಲವಿಯಂತೆ : ದನುಶವನಾದಿ ಸುಖದಾಯಕುಡಗು ಶ್ರೀ ||
ತ್ಯಾಗರಾಜನುತುಡು ಚಿಂತರಾಕನೆ || ಸಾಧಿಂಚೆನೆ

3. ಶ್ರೀ ಆದಿತಾಳ ' ಎಂದರೋ ಮಹಾನುಭಾವುಲು '

ಪಲ್ಲವಿ :

1. ; ; ಸಾ ರೀ ರೀ ಗ ರಿ ಸಾ ; | ; ಸ ನಿ ಸ ನಿ ಪಾ | ಧಾ ಸ ನಿ ಸಾ ; ||

. . ಎಂ ದ ರೋ . . ಮ . | . ಹಾ . . . ನು | ಭಾ . . ವು . ||

2. ರೀ ಗ ರಿ ಸ ನಿ ಸ ರಿ ರೀ ಗ ರಿ ನಿ ಸ ರೀ ಗ ರಿ | ಸಾ ಸ ನಿ ರಿ ಸ ನಿ ಪ |

ಲು . . . . ಎಂದ ರೋ . . . ಮ . . . | . ಹಾ . . . ನು . | ಭಾ ವು

3. . ಸ ರಿ ಪ ಮ ರೀ ರೀ ಗ ರಿ ರೀ ಗ ರಿ | | ||

ಲು ಎಂದ ರೋ . . ಮ . . . . . . | ಹಾ ನು | ಭಾ . . ವು ||

ಸ ನಿ ಸಾ ರೀ ಮ ರಿ ರಿ ಮ ಪಾ | ; ಮ ಪ ನಿ ನಿ ಪ ಮ | ರೀ ಗಾ ಗ ರಿ ರೀ ||

ಲು . . ಅಂ . ದ ರಿ . . ಕಿ . . | . ವಂ . . . . . . | ದ . ನ . . ||

ಗ ರಿ ಸ ನಿ | ಮ ಪ ನೀ ಪ ನಿ ಸಾ | ಸ ನಿ ಪ ಮ ರೀಗ ||

ಮು . . . ಅಂ ದ ರಿ ಕಿ | ವಂ . . ವಂ . . | ನ . . . . . ||

ರಿ ಮ ಪ ಮ । ಪ ನಿ ಪ ನಿ ಸ ನಿ ಸ ರಿ । ಸಾ ರಿ ಸ ನೀ ಸ ನಿ ಪಾ ನಿ ಪ

ಮು . . ಅಂ ದ ರಿ ಕಿ . . . . । . . ವಂ . . . . . । ನ . . . .

ಮಾಪ ಮ

. . .

ರೀ ಗ ರಿ ಸ ನಿ

ಮು. . . . ॥ ಲೆಂದರೋ ॥

ಅನುಪಲ್ಲವಿ :

1. , , ಪಾ ಪ ಮ ಪಾ ; ರಿ ಮಾ ರಿ । ರಿ ಮ ಪಾ ಮಾ ; । ಪಾ ; , , , ಮ ॥

. . ಚಂದು. . ರು . ವ . . । ಣ್ರ್. . ನೀ . । . . . . . . ॥

2. ರಿ ಸ ರಿ ಮ । ಪ ಮ ಮಾ । ಮ ನೀ ಪ ಮ ಪಾ ಮ ॥

. . . . ಚಂ ದು ರು . ವ । ಣ್ರ್ನಿ . . । . . . . ॥

ರಿ ಸ ರಿ ಮ । ರಿ ಮ ಪ ನಿ ಪ ಮ ಮಾ । ರೀ , ಗ ಗ ರಿ ಸಾ ॥

. . . . ಚಂ ದು ರು ವ । ಣ್ರ್ . . ನೀ . . । ಅಂ. . ದ . . ॥

ನಿ ಸ ರಿ ಮ ಪ ನಿ ಪ ಮ ರಿ ಗ ರಿ ಸ ಸ ನಿ ಸಾ । ರೀ ಮ ರಿ ರಿ ಮ ಪ ಮ । ಮ ನೀ ಪ ಪಾ ; ॥

. . . . ಚಂ . . ದು. . . ನಾ . . । ಹೃ . . ದ . . . । ಯಾ. . ರ . ॥

; ರಿ ರಿ ರೀ ಗ ರಿ ಸಾ ನಿ ಸ ರೀ ಗ ರಿ । ಸಾ ಸ ನಿ ರಿ ಸ ನಿ ಪ । ಪಾ ಸ ನಿ ಸಾ ; ॥

. ವಿಂ ದ ಮು . . ನ . . . . . । . ಜೂ . . . ಚಿ . । ಬ್ರ . . ಹ್ಮಾ . ॥

ಸ ನಿ ಸಾ

ಅ . ರ ವಿಂ ದ ಮು ನ । ಜೂ ಚಿ । । ಬ್ರ ಹ್ಮಾ ॥

; ರಿ ಸ ಸಾ ರಿ ಸ ನೀ ನೀ ಸ ನಿ ಪಾ । ಪಾ ನಿ ಪ ಮಾ ಮಾ ಪ ಮ ರೀ ।

. ಸಂ ದ ಮ . . . . । ನು . . . ಭಾ . . . . ।

ಸ ನಿ ಪ ಮ ರಿ ಗ ರಿ ಸ ॥ ನಿ ಸಾ ನಿ

ವಿಂ . . . ಚು . . . ॥ ವಾ . . ॥ ರೆಂದರೋ ॥

ಚರಣ :

1. ಸಾ ; ; ; ; ಸಾ ಸ ನಿ ನಿ ಸ । ನಿ ನಿ ಸ ನಿ ಧಾ ; । ; ಧಾ ಮ ಧ ನಿ ಸ ॥

ಸಾ . . . . ಮ ಗಾ . . . । . . . ನ ಲೋ . । ಲ ಮ ನ ಸಿ ಜ ॥

ರಿ , , , ,,, ,,, ರಿ , ಗ ರಿ ರಿ ಗ | ರಿ ರಿ ಗ ರಿ ರಿ ಗ ರಿ ರಿ | ಸಾ ; ; ಗ ರಿ || , ರಿ ಸ ನಿ

ಲಾ. . . . . ವ . . . ಣ್ಯ . ಧ . . . . ನ್ಯ ಮೂ. . ರ್ಧ ನ್ಯ. . . ||ಲೆಂ ದ ರೋ , ||

2. ರಿ , ಗ ರಿ ರಿ ಗ ರಿ ರಿ ಸ ನಿ ಸಾ ಸಾ ರಿ ಸ | ನಿ ರಿ ಸ ನಿ , ನಿ ಗಾ | ; ಗ ರಿ ಸ ರಿ ಗ ರಿ || , ರಿ ಸ ನಿ

ಮಾ ನ ಸ ವ ನ ಚ ರ ವ ರ ಸಂ ಚಾ ರಮ ನಿ ಲಿ ಪಿ ಮೂ ರ್ತಿ ಬಾ . ಗು ಗ ಪೊ ಗ ಡ ನೇ ವಾ . . ||ರೆಂ ದ ರೋ ||

3. ಪ ಪ ಮ ರಿ ರಿ , ಪ ಪ ಮ ರಿ ಪಾ , ಪ ಮ ರಿ | ನಿ ಪಾ ನಿ ಪ ಮ ಮ ಪ | , ಪ ಮ ರಿ ರಿ ಗಾ ಗ ||

ಸ ರ ಗು ನ ಪಾ ದ ಮು ಲ ಕು ಸ್ವಾಂ. ತ ಮ ನು ಸ ರೋ ಜ ಮು ನು ಸ ಮ . ರ್ಪ ಣ ಮು ಸೇ ಯು||

ರಿ ರಿ ಸ ನಿ

ವಾ. . . || ರೆಂದರೋ ||

4. ಸ ಸ ನಿ ಧಾ ರಿ ಸ ನಿ ಧಾ ಗ ರಿ , ಸ ನಿ ಧ | ಮ ಧಾ ಧ ನಿ ಸ ರಿ , | , ಗ ರಿ ಸ ರಿ ಮ ಪಾ ||

ಪ ತಿ ತ ಪಾ ವ ನು ಡ ನೇ ಪ ರಾ. ತ್ಪ ರು ನಿ ಗು ರಿಂ ಚಿ ಪ ರ ಮಾ . ರ್ಥ ಮ ಗು ನಿ ಜ ಮಾ

ಧ ನಿ ಸಾ ಪ ಪಾ ಮ ರಿ ಮ ಪ ನಿ ಪಾ ಸ ನಿ | ಪಾ ರಿ ಸ ನಿ ಪಾ ಗ | ರಿ , ಸ ನಿ ಪ ಮ ರಿ ಗ ||

ರ್ಗ ಮು ತೋ ನು ಪಾ ಡು ಚು . ನು ಸ ಲ್ಲಾ ಪ ಮು ತೋ ಸ್ವ ರ ಲ ಯಾ ದಿ ರಾ. ಗ ಮು ಲು . ತೆ ಲಿ ||

ರಿ ರಿ ಸ ನಿ

ಯುವಾ . . | ರೆಂದರೋ ||

5. ಪ ಮ ಮ ಪ ರಿ ರಿ ಗ ರಿ ನಿ ಸ ರಿ ಗ ರಿ ರಿ ಸ ನಿ | ಧ ನಿ ಸ ರಿ , ರಿ ರಿ , | ರಿ ಗ ರಿ ಸ ರಿ ಮ ಪಾ ||

ಹ ರಿ ಗು ಣ ಮ ಣಿ ಮ ಯ ಸ ರ ಮು ಲು ಗ ಳ ಮು ನ ಶೋ. . ಭಿ . ಲ್ಲು ಭ . ಕ್ತ . . ಕೋ ಟಿ ಲ ಲೋ ||

ಧ ನಿ ಸ ರೀ – ರಿ ಮ ಪ ನಿ , ಮ ಪ ನಿ ಸಾ ರಿ | ಗ ರಿ ರಿ , ಗ ರಿ ರಿ ಸ | , ಸ ನಿ ಪ ಪ ಮ ರಿ ಗ ||

ತೆ ಲಿ ವಿ ತೋ ಚೆ ಲಿ ಮಿ ತೋ ಕ ರು ಣ ಗ ಲ್ಗಿ ಜ ಗ ಮೆ ಲ್ಲ ನು ಸು ಧಾ. ದೃ ಷ್ಟಿ ಚೇ . . . ಬ್ರೋ ||

ರಿ ರಿ ಸ ನಿ

ಚು.ವಾ . ||ರೆಂದರೋ ||

6. ಪ ನಿ ಸ ಪಾ ನಿ ಮ ಪ ನಿ ರಿ , ಮ ಪ ನಿ ಪ ಮ | ರಿ ರಿ , ಗ ರಿ ಸ ನಿ , | , ಗ ರಿ ಸ ನಿ ಧ ನಿ ಸ ||

ಹೊ ಯ ಲು ಮಿ ರ ನ ಡ ಲು ಗ . ಲ್ಗು ಸ ರ ಸು ನಿ ಸ ದಾ. ಗ ನು ಲ ಜೂ ಚು ಚು ನು ಪು ಲ ಕ ಶ ||

ರಿ , , ಮ ರಿ ಮ ಪಾ , ನಿ ಮ ಪ ನಿ ಸಾ ರಿ | ಗ ರಿ , ರಿ ಸಾ ಸ ನಿ | , ಪ ಮ ರಿ ಪ ಮ ಪ ರಿ ||

ರಿ , . ರು ಲ್ಲೈ . ಯ್ಯಾ . ನಂ . ದ ಪ ಯೋ ಧಿ ನಿ ಮ . ಗ್ನ ಲೈ ಮು ದಂ . ಬು ನ ನು ಯ ಶ ಮು ಗ

ಗ ರಿ ಸ ನಿ

ಲ ವಾ . . || ರೆಂದರೋ ||

7. ರಿ ಮ ಪ ನಿ ೕ ಮ ಪ ನಿ ರಿ ೕ ೕ ಮ ಪ ನಿ ಪ ಮ | ರಿ ರೀ ಗ ರಿ ಸ ನಿ ಪ | ಮ ಫಾ ನಿ ಸಾ ; ||

ಪ ರ ಮಭಾ . ಗ ವ ತ ಮೌ ನಿ ವ ರ ಶ ಶಿ | ವಿ ಭಾಗ ರ ಸ ನ ಕ | ಸ ನಂ ದ ನಾ ||
ನಿ ಫಾ ಫ ನಿ ಸ ರೀ ೕ ಗ ರಿ ಸ ರಿ ಮ ಪ ನಿ | ಪ ನಿ ಮ ಪ ರಿ ಗ ರಿ ಸ | ರಿ ಮ ಪ ಮ ಪಾ ; ||

ದಿ ಕೀ ಶ ಸು ರ ಕಿಂ ಪು ರು ಷ ಕ ನ ಕ ಕ | ಶಿ ಪು ಸು ತ ನಾ ರ ದ | ತುಂ . ಬು ರು . ||
ನಿ ಪ ನಿ ಮಾ ಪ ರೀ ಮ ಪಾ ನಿ ಮ ಪ ನಿ ಸ | ರಿ ರೀ ಗ ರಿ ಸ ನಿ ಪ | ಮ ಪ ನಿ ನಿ ಸಾ ; ||

ಪ ವ ನ ಸೂ ನು ಬಾ ಲ ಚಂದ್ರ ಧ ರ ಶು ಕ | ಸ ರೋ ಜ ಭ ವ ಭೂ ಸು ರ ವ ರು ಲು . ||
ರಿ ಗ ರಿ ರಿ ೕ ಗ ರಿ ಸ ನಿ ಸ ರಿ ಸ ೕ ಸ ನಿ ಪ | ಮ ಪ ರಿ ಮ ರಿ ಪ ಮ ನಿ | ಪ ಸಾ ನಿ ಪ ಮ ರಿ ಗ ||

ಪ ರ ಮಪಾ ವನುಲು. ಘ ನುಲುಶಾ .ಶ್ವತುಲು ಕ ಮ ಲ ಭ ವ ಸುಖ ಮು ಸ ದಾ ನು ಭ ವು ಲುಗಾ ||
ರಿ ರಿ ಸ ನಿ

. ಕ . || ಯೆಂದರೋ ||

8. ಪಾ ; ; ರಿ ಮ ಪ ರೀ ಮ ರಿ ಮ ಪಾ | ಮ ಪಾ ರಿ ಗ ರಿ ರೀ | , ಗ ರಿ ಸ ನಿ ನಿ ಸಾ ||

ನೀ . ಮೀ ನು ನಾ ಮ ವೈ . . ಭ ವಂ ಬು ಲ ನ ನೀ | . ಪ ರಾ ಕ್ರ ಮ ಧೈ ||
ಫ ನಿ ಸ ಫಾ ಫ ರೀ ಗ ರಿ ಸ ಪಾ ಪ ಮ ರಿ | ಮ ಪ ನಿ ರೀ ಮ ಪ ನಿ | ಸ ರಿ ಮ ಪ ನೀ ಪ ನಿ ||

ರ್ಯಮುಲ ಶಾಂತ ಮಾ ನ ಸ ಮುನೀ ವು ಲ ನು | ವ ಚ ನ ಸ ತ್ಯಮುನು ರ ಘು ವ ರ ನೀ ಯಡ ||
ಸ ನಿ ಸಾ ನಿ ಸ ರಿ ರೀ ರಿ ಗ ರಿ ರೀ ಗ ರಿ | ರಿ ಗ ರಿ ರಿ ೕ ರಿ ಸ ರಿ | ಸ ಸಾ ನಿ ಪ ನಿ ಸ ರಿ ||

ಸ ದ್ಭ ಕ್ತಿ ಯುಜನಿಂ ಚ ಕ ನೆ . ದುರ್ಮ್ಮತ | . ಮುಲನು ಕ ಲ್ಲ ಜೇ | . ಸಿ ನ ಟ್ಟಿ ನಿ ೕ ಮದಿ ||
ಗ ರೀ ರಿ ಸಾ ಸ ನೀ ನಿ ಪ ಮ ರಿ ಮ ಪ ನಿ | ಸಾ ೕ ನಿ ಪಾ ೕ ಮ | ರಿ ೕ ೕ ಗ ರಿ ಸ ನಿ ಸ ||

ನೆ ರಿಂ ಗಿ ಸಂ ತ ತಂ ಬುನ ನು ಗು ಣ ಭಜ ನಾ . . ನಂ . ದ ಕೀ ೕ . ರ್ತನ ಮು ಸೇ ||
ರಿ ಸಾ ನಿ

ಯುವಾ . || ರೆಂದರೋ ||

9. ರಿ ೕ ೕ ೕ ೕ ೕ ಫ ನಿ ಸ ರೀ ನಿ ಸ ರಿ ಗ ರಿ | ರೀ ೕ ಸಾ ಸ ನಿ ಫ | ಫ ಫ ನಿ ಸ ರೀ ಫ ನಿ ||

ಭಾ . . . ಗ ವ ತ ರಾ ಮಾ ಯ ಣ ಗೀ ತಾ ದಿ ಶ್ರುತಿ ಶಾ ಸ್ತ್ರ ಪು ರಾ ಣ ಪು ||
ಫಾ ರಿ ಸ ರೀ ಗ ರಿ ೕ ಸ ನಿ ಸ ರಿ ಮ ಪ ನಿ | ಪಾ ಪ ಮ ರೀ ಪಾ | ಪ ಮ ರೀ ನಿ ಪ ಪಾ ||

ಮರ್ಮಮು ಲನ್ ಶಿವಾ ದಿ ಷ ಣ್ಮ ತ ಮುಲ ಗೂ ಢ ಮು ಲ್ ಮು ಪ್ಪ ದಿ ಮು ಕ್ಕೋ . . ||
ಸ ನಿ ಪಾ ರಿ ರೀ ಸ ನಿ ಪ ಪಾ ಪಾ ಗ ರಿ || ರಿ ಗ ರಿ ರೀ ರಿ ರೀ | ಗ ರಿ ರಿ ಗ ರಿ ರೀ ರಿ ||

ಟಿಸುರಾಂ ತ ರಂ ಗ ಮುನಭಾ ವಂ ಬುಲ ನೆ ರಿ ಗಿಭಾವ ರಾ | ಗ ಲ ಯಾ ದಿ ಸೌಖ್ಯ

ಸ ಸಾ ಪ ಪಾ ರಿ ರೀ ಗ ರಿ ಸ ನಿ ಪ ನಿ ಸ । ರಿ ಸಾ ಸ ಸಾ ಪಾ । ಪ ಪಾ ರೀ ರಿ ರೀ ॥

ಮುಚೀ ಚಿ ರಾ ಯುವುಲ್‌ಗಲ ಗಿ ನಿ ರ ವ ಧಿ ಸುಖಾತ್ಮುಲೈ ತ್ಯಾ ಗ ರಾ ಜಾಪ್ತುಲೈ

ಗ ರಿ ಸ ನಿ

ನವಾ . . ॥ರೆಂದರೋ॥

10. ಪ ಮ ಪಾ, ರಿ ಮ ರಿ ರಿ ಮ ಪಾ । ಮಾ ರೀ । ಗ ರಿ ಸಾ ನಿ ಸ ರಿ ಮ ॥

ಪ್ರೇಮ ಮು . ಪ್ಪಿ ರಿ ಗೋ. . ನು ವೇ . ಳ . . ನೀ . .

ಪ ನಿ ಪ ಮ ರಿ ಗ ರಿ ಸ ನಿ ಸ ರೀ ರೀ ಮ ರಿ । ರಿ ಮ ಪ ಮ ಪಾ ; । ಪಾ ; ॥

ನಾ. ಮ . ಮು . . ನು . ದ . ಲ ಜೇ. . . . ವಾ . ರು . ॥

ಅನುಪಲ್ಲವಿಯಂತೆ :

ರಾಮುಭಕ್ತುಡೈನ ತ್ಯಾಗ
ರಾಜನುತ ನಿಜದಾಸು ಲೈನವಾ ॥ರೆಂದರೊ॥

4. ವರಾಳಿ ಆದಿತಾಳ 'ಕನಕನರುಚಿರಾ'

ಪಲ್ಲವಿ :

1) , , ಪ ಪಾ ಪ ಪ ಮ ಗಾ ಗ ರಿ ರಿ ಸಾ ೯ ॥
ಕ ನ ಕ ನ . ರು . ಚಿ ರಾ . . ॥

, , ಸ ಸ ನಿ ಸ ರಿ ಸ । ನಿ ಸ ಗ ರಿ ಗಾ ಗ ಮ ॥
ಕ ನ . ಕ ವ . । ಸ . ನ . ನಿ ನ್ನು . ॥

, , ಪ ಮ ಪ ದ ಪ ಮ ,, । ,, । ನಿ ಸ ಗ ರಿ ಗಾ ಮ ಪ ದ ಪ ॥

ಕ ನ . ಕ ನ . ,, । ,, ।

ಮಾ ಪ ಪ ಮ ಪ ದ ನಿ ದ ಪ ಮ ಗಾ ಮ ಪ ದ ನಿ ದ ಪ ಮ ಗ ಗಾ । ಗ ರಿ ರಿ ಸ ,, ॥

ಕ ನ . ಕ . . ನ . . ರು ಚಿ ರಾ । . . . . ,, ॥

ಮಾ ಪ ಪ ಮ ಪ ನೀ ದ ಪ ಮ ಗಾ ಮ ಪ ದ ನಿ ಸಾ ರಿ ಸ ನಿ ದ ಪ ಮ ಗಾ । ೯ ಗ ರಿ ಸ ,, ॥

ಕ ನ . ಕ . ನ . . ರು ಚಿ . . . . ,, ॥

ಮಾ ಪ ಸಾ ಸಾ ನಿ ದಾ ನಿ ದ ಪ ಮ ಗಾ ಗ ರಿ ರೀ ; । ; ರಿ ಸ ನಿ ಸ ; । ; ; ; ; ॥

ಕ . ನ . ಕ ನ . . . ರು ಚಿ . ರಾ . । . . . . । . . . . ॥

ಅನುಪಲ್ಲವಿ :

ಸ ಸ ನಿ ದ ಪ ಮ ಗಾ ಗ ಪ ಮ ಪಾ , ; ; । ಪ ದ ನಿ ಸ ನಿ ದ ಪ ಮ । ಗಾ ಗ ಪ ಮ ಪಾ ೯ ೯ ೯ ಪ ದ ॥

ದಿ ನ . ದಿ . ನ ಮು . . . ನು . . . । . . ದಿ . ನ ದಿ . ನ । ಮು . . ನು . . . . ಅ . ॥

ನೀ ಸ ನಿ ಸ ರಿ ನೀ ದ ಪ ಮ ಗಾ ಗ ಪ ಮ ಪ , ಪ ದ ದ ನಿ |

ನು . ದಿ . ನ . ದಿ ನ . ಮು ನು . ಮ . ನ . |

; ಸಾ ರಿ ಗಾ ರಿ ರೀ ಸಾ | ಸ ನಿ ನೀ ಸ ರಿ ಸಾ ಸ ನಿ ದಾ ದ ನಿ ಸ ನಿ ||

ಸು ನ . ಚ ನು | ವ್ರು . . ನ . . ನಿ . . ನ್ನು . . . ||

ದ ಪ ದ ನಿ ಸ ನಿ ಸಾ ರಿ ನಿ ದ ಪ ಮ ಗಾ ಗ ಪ ಮಾ ಪಾ ದ ದ ಸ ನೀ ಸಾ |

ದಿ . ನ . . ದಿ ನ . ಮು . . ನು . ಮ ನ . . |

; ಸ ನಿ ಗಾ , ರಿ ರಿ ಸಾ | ನಿ ಸ ರಿ ಸ ನಿ ಸ ರಿ ಸ ಸ ನಿ ದಾ ದ ನಿ ಸಾ ರಿ ಸ ||

ಸು . ನ . ಚ ನು | ವ್ರು . . . ನ . . . ನಿ . . ನ್ನು . . . . ||

ನಿ ದ ಪ ಮ ಪ ಸಾ ಸಾ ನಿ ದಾ ನಿ ದ ಪ ಮ ||

. . . . ಕ . ನ . ಕ . ನ . . ರು ಚಿ ರಾ . . . ||

ಚರಣ :

1) ಪಾ ಪ ಮ ಪ ದ ಪ ಮ ಪ ದ ಪ ಮ ಗ ಗ ರಿ | ಸಾ ರಿ ಗಾ ರಿ ಸ ನಿ ಸ ನಿ ಸ ಗ ರಿ ಗ ಮ ||

ಪಾ ಲು ಗಾ . . ರು ಮೋ . . . . . ಮುನ | ಶ್ರಿ . ಯ ಪಾ . ರ ಮಹಿಮ ದ ನ ರು ನಿ . ||

ಪ ಮ

ನ್ನು . (ಕನಕನ)

2) ಗ ಗ ಪ ಮ ದ ಪ ನಿ ದ ಸ ನಿ ರಿ ರಿ ಸ ನಿ ಸಾ |

ತ ಳ ತ ಳ ಮನುಮುಖ ಕ ಳ ಗ ಲಿ ಗಿ ನ ಸೀ |

ರಿ ನಿ ಸ ದ ನಿ ಪ ದ ನಿ | ಸಾ ನಿ ದ ಪ ದ ಪ ಮ || ಗ ಮ

ತ ಕುಲುಕು ಚುನೋ. ರ | ಕ ನ್ನಲ ನು ಜೂ. ಚು || ನಿ ನ್ನು

3) ಪಾ ಮಾ ದಾ ಪ ಮ ಗಾ ಗಾ ಗ ಗ ಮ ಪ | ದಾ ಮಾ ಗಾ ಗ ರಿ | ಸ ರಿ ಗ ರಿ ಸಾ ; ||

ಬಾ ಲಾ ರ್ಕಾಭ ಸು ಚೇ ಲ ಮಣಿಮ ಯ | ಮಾ ಲಾ ಲಂ ಕೃ ತ | ಕಂ . . ಧ ರಾ . ||

ನಿ ಸ ರಿ ಸಾ ಸ ಮ ಪ ದ ಪಾ ಪ ಪ ಮ ಪ ದ | ನಿ ಸಾ ರಿ ನಿ ದ ಪ ದ ನಿ ದಾ ಪ ಮ ಪ ದಾ ||

ಸ ರ ಸಿ ಜಾ ಕ್ಷ ವ ರ ಕ ಪೋ ಲ ಸು ರು ಚಿ ರ | ಕಿ ರೀ ಟ ಧ ರ ಸಂ. ತ ತಂ ಬುಮ ನ ಸಾ ||

ಪ ಮ

ರ ಗ (ಕನಕನ)

4) ಸಾ ಪಾ ದ ಮಾ ದ ಪಾ ದ ಪ ಮ ಗಾ | ಪಾ ಮ ಗಾರಿ ಸಾ | ರಿ ಗಾ ರಿ ಸ ಮಾ ಗ ||

ಸಾ ಪ ತ್ನಿ ಮಾ . ತ ಯೌಸುರುಚಿಜೇ | ಕ ರ್ಣ ಶೂಲ ವ್ಯೈ | ನ ಮಾಟಲು ವೀ ನು ||

ರಿ ಸ ದಾ ಪ ಮ ನೀ ದ ಪ ರೀ ಸ ನಿ ದ ಗಾ ಗ ರಿ ಸ ರಿ ಸ ನಿ ದ ಪ ದ ನೀ ಸಾ ನಿ ದ ||

ಲಚು ರು ಕ್ಕ ನ ತಾ ಳ ಕ ಶ್ರಿ ಹ ರಿ ನಿ ಧ್ಯಾ ನಿ ಂ ಚಿ ಸುಖಿಯಿ ಂ ಪ ಗ ಲೇ ದಾ . . ||

ಪ ಮ

. . (ಕನಕನು)

5) ಗ ಗ ಮ ಪ ದ ನೀ ದ ಪ ಮ ಗ ಗ ರಿ ಸ ರಿ ನಿ | ಸಾ, ನಿ ಗಾ ರಿ ಗ ಮ ಪ ದ ಪ ಧ ಪಾ ಮ ||

ಮೃ ಗ ಮ ದ ಲಲಾಮ ಶು ಭ ನಿ ಟಿ ಲ ವ ರ ಜ | ಟಾಯುಮೋಕ್ಷ ಫ ಲ ದ ಪ ವ ವ ಮಾ ನ ||

ಗ ಗ ಮ ಪಾ ದ ಪ ದ ನಿ ಸಾ ರಿ ಗಾ ಗ ಗ । ರಿ ಸ ನಿ ಸ ರಿ ಸಾ ನಿ । ದ ಪ ದಾ॰ ಪಾ ಮ ॥ ಗ ಮ
ಸುತುಡು ನೀ ದು ಮಹಿ ಮದೆ ಲ್ಪಸೀ ತ ತೆ । ಲಿ ಸಿ ವ ಲಚಿ ಸೊಕ್ಕ । ಲೇ . ದಾ ರೀ ತಿ ॥ ನಿನ್ನು

6) ಸ ಸಾ ನಿ ದ ಪ ಮ ಗಾ ರಿ । ಸ ನಿ ಧ ನಿ ಸ ರಿ । ಸಾ ॰ ನಿ ಗಾ ರಿ ಸ । ದ ಮಾ ಗಾ ಗ ರಿ ಸ ॥
ಸುಖಾಸ್ಪ ದ ವಿಮುಖಾಂಬು। ಧರ ಪ ವ ನ ವಿ। ದೆ ॰ ಹ ಮಾನ ಸ । ವಿ ಹಾ ರಾ . . ಪ್ತ॥
ಸ ನಿ ಸ ಗ ರಿ ಗ ಮಾ ನಿ ದ ಮ ಗಾ ರಿ ಸ ನಿ । ॰ ದ ಪ ಮ ಗ ಗ ರಿ ಗಾ ರಿ ಸ ರಿ ಗ ರೀ ಸ ॥
ಸು ರ ಭೂ. . ಜ ಮಾ ನಿ ತ ಗು ಣಾಂ ಗ ಚಿದಾ। . ನಂ. ದ ಖ ಗ ತುರಂ ಗ ಧೃ ತ ರ ಥಾಂಗ ॥
ನಿ ರಿ ಸ ರಿ ನೀ ದ ನಿ ಪ ದ ಪೂ ಪ ದ ಮ ಪ । ಗಾ ರಿ ಸ ರಿ ಗಾ ರಿ ॥
ಪ ರ ಮದಯಾಕ ರ ಕ ರು ಣಾ ರ ಸ ವ ರು । ಣಾಲಯ ಭಯಾಪ ॥
ರಿ ಸ ಸಾ ॰ ಸ ನಿ ದ ॥ ಪ ಮ
ಹರ ಶ್ರಿ . ರ ಘುಪ ॥ತೇ .

7) ಗಾ , ಮಾ ಮ ಪಾ ಮ ಪಾ ದ ಪ ಮ ಪ ದ । ನೀ ದ ಪಾ ದ ಗ ಮ ದ ಪ ಮ ಗಾ ರಿ ಸ ನಿ ॥
ಕಾ. ಮಿಂ ಚಿ ಪ್ರೇ ಮ ಮೀ ರ ಕ ರ ಮು ಲ । ನೀ ದು ಪಾ ದ ಕ ಮ ಲ ಮು ಲ ಪ ಟ್ಟು ಕೊನು॥
ಧಾ ನಿ ಸಾ ರಿ ಸಾ ನಿ ಗಾ ರಿ ಗ ಮ ಪ ದ । ಮಾ , ಗಾ ರಿ ಸ ದ ಪ ದ ಮ ದ ಪಾ ; ॥
ವಾ ಡುಸಾ ಕ್ಷಿ ರಾ ಮ ನಾ ಮರ ಸಿ ಕು ಡು। ಕ್ಕೆ . ಲಾಸ ಸ ದ ನುಡು ಸಾ . ಕ್ಷಿ . ॥
ಮ ಪ ಮ ಗಾ ದ ಪ ಮ ಗಾ ನಿ ದ ಪ ಮ ಗಾ । ಸ ನಿ ದ ಪ ದ ಮ ಪ ದ । ಪ ದ ನೀ ॰ ಸ ರಿ ನಿ ॥
ಮ ರಿಯುನಾ ರ ದ ಪ ರಾ ಶ ರ ಶು ಕ ಶೌ । ನ ಕ ಪು ರಂ . ಧ ರ . । ನ ಗ ಜಾ. ಧ ರ ಜ ॥
ಸಾ ಗ ರಿ ಗಾ ಮ ಗಾ ರಿ ಸ ರಿ ಗ ಗ ರಿ ಸ । ನಿ ಸ ರಿ ನಿ ಸಾ ಪ ದ । ನಿ ದ ಪಾ , ಮ ಪ ದ ॥ಪಮ
ಮುಖ್ಯುಲುಸಾ ಕ್ಷಿ ಗಾ . ದಸುಂ. ದರೇ ಶ । ಸುಖಕ ಲ ಶಾಂ ಬುಧಿ । ವಾ. ಸ . ಶ್ರಿ ತು ಲ ॥ಕೇ

8) ; ಪ ಪಾ ಪ ಪ ಮ ಗಾ ; ಮಾ ಪಾ । ; ಮ ಪಾ ದ ಪ ಮ । ಗಾ ಗ ರಿ ಸ ರಿ ಗ ರಿ ॥
. ಸ ತ ತ ಮುಪ್ರೇ ಮ ಪೂ । . ರಿ ತು ಡ ಗು . । . ತ್ಯಾಗ ರಾ . . ॥
ರಿ ಸ ನಿ ಗಾ ರಿ ಗಾ ಮಾ ಪಾ ದ ನಿ ಸಾ । ; ಸ ರಿ ಗ ರಿ ಸಾ । ನಿ ಸ ರಿ ಸ ನಿ ಸ ರಿ ಸ ಸ ನಿ ದಾ
. ಜ ನು ತ ಮುಖ ಜಿ ತ ಕುಮುದ । . ಹಿ ತ . ವ ರ । . ದ . . . . . . ನಿ . .
ದ ನಿ ಸಾ ರಿ ಸ ನಿ ದ ಪ ಮ
ನ್ನು. . . . . . .

5. ನಾಟ. ಆದಿತಾಳ 'ಜಗದಾನಂದಕಾರಕ'

ಪಲ್ಲವಿ :

ಪಾ ಪಾ ಪಾ ; ; ; ; ಪಾ । ಸಾ ನೀ ಸಾ ; । ಸಾ , ನಿ ಪ ಮ ಗ ಮ ॥
ಜ ಗ ದಾ . . . . ನಂ । . ದ ಕಾ . । . . ರ ಕ . . . ॥
ದ ನೀ ಪ । । ॥
ಜ . ಗ . ದಾ . . . . . ನಂ । ದ . . . ಕಾ । . . . ರ . . ಕ . . . . ॥
ಪಾ ಪಾ ಪ ಮ ನಿ ಪ ಸ ನಿ ಪ ಮ ಗ ಮ ಪೇ । ಸೇ ನೀ ಸಾ ; । ಪ ನಿ ಸ ನಿ ಪ ಮ ಗ ಮ ॥
ಜ. ಗ. ದಾ . . . . ನಂ । . ದ ಕಾ . । . . ರ . ಕ . . . ॥
ಪಾ ಪಾ ಪ ನೀ ಪ ಪ ಸಾ ನಿ ಸಾ ರೀ । ರಿ ಸ ನಿ ನಿ ಪ ಪ ಮ ಮ । ಮ ಗ ಪ ಮ ಗ ಸ ಗ ಮ ॥
ಜ ಗ ದಾ . . . . ನಂ . । . . . . . . ದ . । . . . ರ ಕ . . . ॥

ಪಾ ಪಾ ಸ ನಿ ಪ ನಿ ಸ ನಿ ಪ ಮ ರೀ ; । ರಿ ಪ ಮ ಗ ಸಾ ; ; ಸಾ ; || ಗ ಮ ಪ ನಿ ಪ ಮ ಗ ಮ ||

ಜ ಯ ಜಾ. . . . . . ನ. ಕೀ. । . . ಪ್ರಾ. . . . . ಣ. || ನಾ. . ಯ ಕ . . . ||

ಜಗದಾನಂದ

ಅನುಪಲ್ಲವಿ :

; ನೀ ನೀ ಸಾ ೯ ೯ ಪ ನೀ ಸಾ , । ನಿ ಪ ನಿ ಸಾ ನಿ ಪ ನಿ । ನಿ ಸಾ ನಿ ಪ ಮ ಗ ಮ ||

. ಗ ಗ ಸಾ . . ಧಿ ಪ ಸ . । ತ್ಕುಲ ಜ ರಾ ಜ ರಾ. । . . ಜೇ ಶ್ವ . ರ . ||

ಪ ಮ ನೀ ನೀ ಸಾ ರಿ ಸ ಸಾ ರಿ ಸ ಸಾ ಪ ನಿ ಸಾ । । ||

. ಗ ಗ ನಾ. . . . . . . ಧಿ ಪ ಸ । ತ್ಕು ಲ ಜ ರಾ ಜ ರಾ । . . . ಜೇ ಶ್ವ . ರ . . ||

ಮ ಗ ಪ ಮ ನಿ ಪ ಸ ನಿ ಸ ರೀ ಸ ಸ ನಿ ಪ ಮ । ಮ ಗ ಪ ಮ ಗ ಸಾ ; । ; ನಿ ಪಾ ಮ ಗ ಮ ||

ಸು ಗು ಣಾ . ಕ ರ ಸು ರ ಸೇ. ವ್ಯ ಭ. . ವ್ಯ । ದಾ . ಯ. ಕಾ . . । . ಸ ದಾ ಸ ಕ ಲ ||

ಜಗದಾನಂದ

ಚರಣ :

1. ಸ ಸ ನಿ ಧಾ , ಮ ಪ ಸ ಸ ರಿ ಸ ಸ ಪನು ಮ ರಿ | ಸ ಮ ಪಾ ; ಪಾ | ; ಪ ಮ ಮ ಪ ಮ ಮ ||

ಅ ಮ ರ ತಾ . ರ ಕ ನಿ ಚ ಯ ಕು ಮು ದ ಹಿ ತ | ಪ ರಿ ಪೂ . ರ್ಣಾ | . ನ ಘ ಸು ರಾ ಸು ರ ||

ರೀ ಸ ಮ ರಿ ಸ ಸಾ ನಿ ಪಾ ಮ ಗ ಮ ಪಾ | ಸಾ ಸ ನಿ ನಿ ಸ ನಿ ನಿ | ಸ ನಿ ಪಾ ರಿ ಸ ನಿ ಪ ||

ಭೂಜ ಗ ಧಿ ಪ ಯೋಧಿ ವಾ ಸ ಹ ರ ಣ | ಸುಂ ದ ರ ತ ರ ವ ದ | ನ ಸುಧಾ ಮ ಯ ವ ಚೋ ||

, ಸ ನಿ ಪ ಮಾ ನಿ ಪ ಮ ರೀ ಪ ಮ ರಿ ಸಾ | ಪ ಪಾ ಸ ಸಾ ನಿ ಪ | ಮ ರಿ ಸ ಸಾ ರಿ ಗ ಮ ||

; ಬೃಂದ . ಗೋ ವಿಂ. ದ ಸಾ ನಂ. ದ ಭೂ | ವ ರಾ ಜ ರಾಪ್ತ್ರಶು | ಭ ಕ ರಾ . ನೇ. ಕ ||

ಜಗದಾನಂದ.

2. ಸ ನಿ ಪ ಮಾ ನಿ ಪಾ ಮ ರಿ ಸ ನೀ ರಿ ಸಾ | ಸ ನಿ ಪ ಸೀ ಸ ರೀ | ಸ ರಿ ಸ ಪಾ ಮ ಪಾ ||

ನಿ ಗ ಮ ನೀ ರ ಜಾ ಮೃ ತ ಜ ಪೋ ಷ ಕ । ನಿ ಮಿಷ ವೈ ರಿ ವಾ | ರಿ ದ ಸ·ಮೀ ರ ಣ ||

ಪ ನಿ ಪ ರೀ ರಿ ಸಾ ಪ ಸ ನಿ ಪಾ ಪ ಮಾ | ಪ ಪ ನಿ ಸಾ ಸ ಪಾ | ನಿ ಪ ಮ ರೀ ಸ ಗ ಮ ||

ಖ ಗ ತು ರಂ ಗ ಸ ತ್ಕ ವಿಹೃ ದಾ ಲ ಯ | ಗ ಣಿ ತ ವಾ ನ ರ | ಧಿ ಪ ನ ತಾಂ ಘ್ರಿಯುಗ ||

ಜಗದಾನಂದ

3. ಪಾ ನಿ ಪಾ ನಿ ಪ ಮ ಮಾ ಪ ಮಾ ಪ ಮ ಗ | ಗಾ ಮ ಗಾ ಮ ರಿ ಸ | ನೀ ಸ ಗಾ ಮ ಪಾ ||

ಇಂ ದ್ರ ನೀ ಲ ಮ ಣಿ ಸ ನ್ನಿ ಭಾ ಪ ಘ ನ | ಚಂ ದ್ರ ಸೂರ್ಯನಯ | ನಾ ಪ್ರ ಮೇಯವಾ ||

ಪಾ ನಿ ಪ ಸ ನಿ ರಿ ಸ ಮಾ ರಿ ಸ ನಿ ಪ ಮಾ । ಗ ಮ ಪ ಸ ನಿ ಪ ಪ ನಿ । ಪ ಮ ರಿ ಸ ಸ ರಿ ಗ ಮ ||

ಗೀಂ ದ್ರ ಜ ನ ಕ ಸ ಕ ಲೀ . ಶ ಶು ಭ್ರ ನಾ । ಗೇಂದ್ರ ಶ ಯನ ಶ ಮ . । ನ ವೈ . ರಿ ಸ . ನ್ನು ತ ||

4. ಪ ಮ ರಿ ಸ ನಿ ಪ ಸಾ ಸಾ , ಮ ರಿ ಸ ಸಾ । , ಪ ಮ ರಿ ಸಾ ನಿ ಪ । ೯ ಮ ರಿ ಸ ಸಾ ಪ ಮ ||

ಕ ರ ಧೃ ತ ಶ ರ ಜಾ ಲ . ಸು ರ ಮ ದಾ | . ಪ ಹ ರ ಣಾ ವ ನೀ | . ಸು ರ ಸುರಾ ವ ನ ||

ಪ ನೀ ನಿ ಪ ನಿ ಸ ರೀ ರಿ ಮ ಪ ನಿ ಪಾ ಪ । ಸ ನಿ ಪ ಮ ರೀ ನಿ ಪ । ಮ ರಿ ಸಾ ರಿ ಗ ಮ ||

ಕ ವೀ ಸ ಬಿ ಲ ಜ ಮೌನಿ ಕೃ ತ ಚ ರಿ ತ್ರ । ಸ . ನ್ನು ತ ಶ್ರೀ ತ್ಯಾ. । . ಗ ರಾ ಜ ನು ತ ||

5. ಸ ಪಾ ಮಾ ರೀ ಸ ಪಾ ಮ ರಿ ಸ ಪ ಮ । ಗಾ ಮ ಪ ನಿ ಪ ಗಾ । ಮ ಪಾ ಮ ರೀ ಪ ಮ ||

ಸೃ ಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿ ತ್ಯಂ ತ ಕಾ ರ ಕಾ . ಮಿ ತ । ಕಾ ಮಿ ತ ಫ ಲ ದಾ । ಸ ಮಾ ನ ಗಾ ತ್ರ ಶ ||

ರೀ ನಿ ಪ ಮ ರೀ ಸ ನಿ ಪ ಮ ರೀ ರಿ ಸಾ । ಪ ಸಾ ಮ ಪಾ ರಿ ಗ । ಮ ಪಾ ಸಾ ನಿ ಪ ಮ ॥
ಚೀ ಪ ತಿ ನು ತಾ ಬ್ಧಿ ಮದ ಹ ರಾ ನು ರಾ । ಗ ಲಾ ಗ ರಾ ಜಿ ತ । ಕ ಥಾ ಸಾ ರ ಹಿ ತ ॥
ಜಗದಾನಂದ

5. ಪಾ ನಿ ಪ ಮ ಪ ನೀ ಪ ಮಾ ನಿ ಪ ಮ ಪ ನಿ । ಪಾೕ ಮ ಮ ಪ ಮಾ । , ಗ ಮ ಪ ನಿ ಪಾ ಪ ॥
ಪಾ ದ ವಿ ಜಿ ತ ಮೌನಿ ಶಾ ಪ ಶ ಮ ಪ ರಿ । ಪಾ ಲ ವ ರ ಮಂ । . ತ್ರ ಗ್ರ ಹ ಣ ಲೋಲ ॥
ನಿ ಸ ರಿ ಸಾ ಸ ಪಾ ಪ ಮ ರಿ ಸ ನೀ ೕ ಪ ಮ । ಸ ಸಾ ನಿ ಪ ನಿ ಸ ರಿ । ರಿ ೕ ೕ ಸಾ ನಿ ಪ ಮ ॥
ಪ ರ ಮ ಶಾಂ ತ ಚಿ ತ್ತ ಜ ನ ಕ ಜಾ . ಧಿ ಪ । ಸ ರೋ ಜ ಭ ವ ವ ರ । ದಾ. . . . ಖಿ ಲ ॥ ಜಗದಾನಂದ

7. ಪ ಪಾ ನಿ ಪ ಮ ನಿ ಪ ಮ ಮೂ ಪ ಮ ಗ ಮ ರಿ । ಸ ರಿ ೕ ಸ ಮ ಗ ಪ ಮ । ನಿ ಪಾ ಮ ಗ ಮ ಪ ನಿ ॥
ಪು ರಾ ಣ ಪು ರು ಷ ಸ್ನ ವ ರಾ ತ್ಮ ಜಾ . ಶ್ರಿ ತ । ಪ ರಾ ಧೀ ನ . ಕ ರ । ವಿ ರಾ ಧ ರಾ . ವ ಣಾ ॥
ಪ ಸಾ ನಿ ರಿ ಸ ಮ ರಿ ಸ ರಿ ೕ ಸ ಸ ನಿ ಪ ಮ । ಗ ಗಾ ಮ ಪ ಸ ನಿ ಪ । ಪ ಮ ರಿ ಸ ಸ ರಿ ಗ ಮ ॥
ವಿ ರಾ ವ ಣಾ . ನ ಘ ಷ ರಾ. ಶ ರ ಮ ನೋ. । ಹ ರಾ ವಿ ಕೃ ತ ತ್ಯಾ . । ಗ ರಾ . ಜ ಸ . ನ್ನು ತ ॥
ಜಗದಾನಂದ

8. ಸಾ ನಿ ಪ ರೀ ಸ ಮ ರಿ ಸ ಪ ಪಾ ಮ ರಿ ಸ । ಗ ಮ ಪ ಮೂ ಪ ನಿ ಪ । ಪಾ ನಿ ಸ ರಿ ಸಾ ಸ ॥
ಸ ಜ್ಜ ನ ಮೂ ನ ಸಾ . ಬ್ಧಿ ಸು ಧಾ ಕ ರ ಸು । ಸು ಮ ವಿ ಮೂ ನ ಸು ರ । ಸಾ ರಿ ಪು ಕ ರಾ ಬ್ಜ ॥
ಪಾ ಮ ರಿ ಸ ನಿ ಪಾ ಸ ನಿ ಪಾ ರಿ ಸ ನಿ ಪ । ೕ ಮ ರಿ ಸ ನಿ ಪ ೕ ಸ । ಸಾ ಪ ಪಾ ಮ ಗ ಮ ॥
ಲಾ ಲಿ ತ ಚ ರ ಣಾ ವ ಗು ಣಾ ಸು ರ ಗ ಣಾ । . ಮ ದ ಹ ರ ಣಾ. ಸ । ನಾ ತ ನಾ ಜ ನು ತ ॥
ಜಗದಾನಂದ

9. ಸಾ ೕ ಸಾ ಸ ಸಾ ರಿ ಸ ನೀ ೕ , ಸ ಸ ನಿ । ಪ ಪ ಸ ಸಾ ನಿ ಪ ನಿ । ಸ ನಿ ಪ ಮ ರಿ ೕ ನಿ ಪ ॥
ಓಂ . ಕಾ ರ ಪಂ ಕ ಜ ಕೀ . ರ ಪು ರ । ಹ ರ ಸ ರೋ ಜ ಭ ವ । ಕೇ ೕ . ಶ ವಾ. ದಿ ರೂ ॥
ೕ ಮ ರಿ ೕ ಸ ನಿ ಪ ಮ ರಿ ಸ ಸಾ ಪ ಸ ನಿ ಪ । ೕ ಮ ರಿ ಸ ಸಾ ನಿ ಪ । ೕ ಪ ನಿ ಸಾ ರಿ ಗ ಮ ॥
. ಪ ವಾ . ಸ ವ ರಿ ಪು ಜ ನ ಕಾಂ ತ ಕ ಕ ಲ । ೕ ಧ ರ ಕ ಲಾ ಧ ರಾ । . ಪ್ರ ಘ್ನ ಣ ಕ ರ ಶ ॥
ರಿ ಗ ಮ ಪ ನಿ ಪ ಸಾ ಸ ನಿ ಪ ಸ ಸಾ ಮ । ಮ ರಿ ಸಾ ರಿ ನಿ ೕ ಸ । ಪ ನಿ ಮ ಪಾ ಮ ಗ ಮ ॥
ರ ಣಾ ಗ ತ ಜ ನ ಪಾ ಲ ನ ಸು ಮ ನೋ ರ । ಮ ಣ ನಿ ರ್ವಿ ಕಾ . ರ । ನಿ ಗ ಮ ಸಾ ರ ಕ ರ ॥
ಜಗದಾನಂದ

10. ಪ ಪ ನಿ ಪ ಪ ನಿ ಪ ಪ ಮ ಪಾ ನಿ ಪಾ ೕ ನಿ । ಪ ಪ ಮ ಮೂ , ಪ ಮ । ನಿ ಪ ಮೂ ಸ ನಿ ಪ ಮ ॥
ಅ ಗ ಣಿ ತ ಗು ಣ ಕ ನ ಕ ಚೇ ಲ ಸಾ . ಲ । ವಿ ದ ಳ ನಾ . ರು ಣಾ । ಭ ಸ ಮೂ ನ ೕ ಚ ರ ಣ ॥
ೕ ಪಾ ಮ ಗ ಮ ಪಾ ಮ ರಿ ಸ ಪ ಮ ರಿ ಸ । ನಿ ಪ ಮ ರಿ ಸ ಸ ನಿ ಪ । ಮ ರಿ ಸ ಪ ಮ ಪ ಸ ರಿ ॥
. ಪಾ ರ ಮ ಹಿ ಮೂ ದ್ಭು ತ ಸು ಕ ವಿ ಜ ನ । ಹೃ . ತ್ಸ ದ ನ ಸು ರ ಮು । ನಿ ಗ ಣ ವಿ ಹಿ ತ ಕ ಲ ॥
ಸ ಫಾ ನಿ ಸ ರಿ ಸಾ ಮ ರಿ ಸ ಪಾ ಮ ರಿ ಸ । ನಿ ಪಾ ಪ ಸ ನಿ ಪಾ । ರಿ ಸಾ ಸಾ ನಿ ಪ ಮ ॥
ಶ ನೀ ರ ನಿ ಧಿ ಜಾ ರ ಮ ಣ ಪಾ ಪ ಗ ಜ । ನೃ ಸಿಂ ಹ ವ ರ ತ್ಯಾ । ಗ ರಾ ಜಾ ದಿ ನು ತ ॥ ಜಗದಾನಂದ

ಪ್ರೊ॥ ವಿ. ರಾಮರತ್ನಂ

ಆಂಧ್ರದ ಚಿತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ವುಪ್ಪಲಧಡಿಯಂ ರಾಮರತ್ನಂ ವಿ. ಸುಬ್ಬರಾಮಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಪಾರ್ವತಮ್ಮನವರ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಜನನ (1917). ಮಾತಾಮಹ ಕಾಶೀಪತಿಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮೈಸೂರಿನ ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾಂಸರು. ರಾಮರತ್ನಂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಗಾನ ಕಲಾಸಿಂಧು ವಿದ್ವಾನ್ ಡಿ. ಸುಬ್ಬರಾಮಯ್ಯ, ಎಲ್. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಭಾಗವತರ ನಂತರ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತರತ್ನ ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯನವರಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ. ಆಗಿನ ಹಿರಿಯ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿದ್ದ ಮೈಸೂರು ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರು, ಅರಿಯಕುಡಿ ರಾಮಾನುಜ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಚೆಂಬೈ ವೈದ್ಯನಾಥ ಭಾಗವತರು, ಮಹಾರಾಜಪುರಂ ವಿಶ್ವನಾಥ ಅಯ್ಯರ್, ಆಲತ್ತೂರು ಸಹೋದರರು, ಮುಂತಾದವರೊಡನೆ ನಿಕಟ ಸ್ನೇಹಸಂಪರ್ಕ. 1947ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಗಾಯನ ಕಛೇರಿ; 1957ರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಮ್ಯೂಸಿಕ್ ಅಕಾಡೆಮಿಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಇವರ ಗಾಯನ ಕಚೇರಿಗಳು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ನೆರವೇರಿವೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಅಯ್ಯನಾರ್ ಸಂಗೀತ ಕಾಲೇಜಿನ ಉಪ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿ, ನಂತರ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಲಲಿತಕಲಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿ ಸೇವೆ. 1977ರಿಂದ 1980ರವರೆಗೆ ಯುಜಿಸಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಗ್ರಂಥ 'ಕರ್ನಾಟಿಕ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಕೊಡುಗೆ'. ಈಗ ಮತ್ತೊಂದು ಅಮೂಲ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ಸಂಕಲನದ ಪ್ರಕಟಣೆ. ಇವರು ಸುಮಾರು 23 ಸಂಗೀತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಯುತರು ಯು.ಎಸ್.ಎ.ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 15 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲವಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕಡೆ ಗಾಯನ ಕಚೇರಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಲಾತಿಲಕ, ಗಾನಕಲಾ ವಾರಿಧಿ, ಗಾನ ವಿದ್ಯಾವಾರಿಧಿ, ಸಂಗೀತ ಕಲಾರತ್ನ, ನಾದವಿದ್ಯಾನಿಧಿ, ಅಮೆರಿಕದ ಕ್ಲೀವ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಸಂಗೀತೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ಕಲಾಸಾಗರಂ ಬಿರುದು ಪ್ರಶಸ್ತಿ (2005), ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯ ಸ್ಮಾರಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸ್ವರಮೂರ್ತಿ ವಿ. ಎನ್. ರಾವ್ ಸ್ಮಾರಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕನಕಪುರಂದರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂದಿವೆ. ಇವರು ನವೆಂಬರ್ 15, 2008ರಂದು ಕೀರ್ತಿಶೇಷರಾದರು.